

NOVICE IZ **Moravške doline** OBČINA MORAVČE

77 September/Oktober 2001, Letnik II, Številka

OBČINA MORAVČE
1251 MORAVČE, TRG SVOBODE 4

Poštnina plačana pri pošti
1251 Moravče "a"

Knjižnica Domžale
Ljubljanska 58

1230 Domžale

**Čajževa lipa
v Gaberjah**

OBČINA MORAVČE
Kulturni dom Moravče
KOLENDAR PRIREDITEV

- **petek, 19.10 ob 19.00, prireditev ZVVS – podelitev spominske medalje ob 10- obletnici vojne za Slovenijo**
- **petek, 9.11. ob 20.00, tradicionalna zabavnoglasbena prireditev »Martinov večer«**
- **sreda 24. 11. ob 19.00 koncert MPZ DU Moravče**

Vedno na dobri poti – 4x4 Rolling Club

Vas zamika, da bi z varnega asfalta zapeljali na brezpotje, v naravo. Vas je strah, da bi tam tudi ostali?

V soboto, 20. oktobra vam bomo v peskokopu v Moravčah člani off road kluba 4x4 Rolling Club

pokazali kaj zmorejo terenci, predstavili dodatno opremo,

z blatom pa se boste lahko spopadli tudi sami.

Povabili vas bomo še na kakšen izlet po Sloveniji ali pa v tujino.

Predstavljamo se na spletni strani www.4x4rollingclub.com.

Naročili smo »čisto« sončno vreme in pripravili veliko zanimivega, vi pa si vzemite prosto soboto in se naučite nekaj »umazano« novega.

Prireditev je v okviru projekta Teden vseživljenjskega učenja, ki ga organizira Andragoški center Slovenije in poteka od 15. do 21. oktobra po celi Sloveniji. Več informacij najdete na spletni strani www.acs.si/tvu.

OBČINA MORAVČE
Kulturni dom Moravče

Minula sezona in število obiskovalcev potrjuje, da počasi vendar vztrajno, postaja naš kulturni hram nepogrešljiv člen v našem vsakdanu.

Domača kulturna društva, gostujoče gledališke in glasbene skupine in nenazadnje program za najmlajše nam daje obvezo, da poskušamo tudi v sezoni 2001-2002 pripraviti kar najbolj zanimive prireditve za obiskovalce našega Kulturnega doma.

Pripravljenih je že nekaj programov, vendar bi želeli, da bi se slišal tudi »glas ljudstva«.

Zato s tem namenom vabimo vse naše občanke in občane, da nam s svojimi predlogi pomagajo pri sestavi programa. To nam bo v veliko pomoč, saj se v tej sezoni ustanavlja programski svet, ki bo z vašimi predlogi veliko lažje sestavil program prireditev.

Morda ste bili na kakšni prireditvi in vam je bila le-ta všeč, morda poznate prijatelje, ki igrajo, pojejo itd. Napišite vaše predloge in jih oddajte v nabiralnik pri Kulturnem domu ali v tajništvo Občine. Vsak vaš predlog nam bo dobrodošla informacija.

M. KOKALJ
 vodja KD Moravče

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE, PRODNIK d.o.o.

**ODVOZ KOSOVNIH ODPADKOV
 IZ GOSPODINJSTEV**

Javno komunalno podjetje ProdNIK d.o.o. bo opravilo odvoz kosovnih odpadkov v jesenskem periodu v občini Moravče dne 16., 18. in 19. oktobra 2001.

Akcija je namenjena odstranjevanju kosovnih odpadkov iz gospodinjstev, ki morajo biti samo na dan rednega odvoza do 5. ure zjutraj postavljeni poleg zabojnika za odpadke.

Med kosovne odpadke iz gospodinjstev ne sodijo nevarni odpadki kot so: embalaža škropiv, olj in barv, lakov in podobno, katere odstranjujemo v posebni akciji odvoza nevarnih odpadkov ter sodov. Ravno tako ne avtomobilski deli, pnevmatike in akumulatorji.

Poleg tega med kosovnimi odpadki ne bomo odstranjevali gradbenega materiala, drevja oziroma živih mej.

**ISCG
 DOMŽALE**

**AVTOŠOLA
 LONČAR d.o.o.**

Cesta talcev 10, 1230 Domžale

Marko: 041/785-735

Janez: 041/697-971

**Tečaja B kategorije:
 22.10.2001 ob 18. uri
 Vpisujemo v tečaj
 CPP za traktoriste!**

Kaj naj napišem osmi številki drugega letnika Novic iz Moravske doline na pot?

Predvsem sem izjemno vesela, da so to zadnje vrstice, da je vendarle konec... Prvič letos prinašajo branja na kar 32 straneh, takšnega in drugačnega, povšeči enim ali drugim. Pri najtežjem uredniškem poslu, izločanju besedil, ker je premalo časopisnega prostora, so tokrat potegnili krajši konec meni ljubši prispevki. Vse politične opcije so dobile svojo priložnost, da volilcem povedo, kar jim imajo povedati. Nikakršne cenzure!!! Volilci pa boste že izbrali in volili tako, kot vam velewa razum in prispevki te številke vam ponujajo dovolj materije v razmislek in presojo, kdo je tisti, ki bo najuspešneje zastopal vaše interese.

Nenazadnje pa moram zapisati še nekaj o svojem delu. Delo pri časopisu ni moja zamisel. Predlagali so me. Izbrali so me, ker so zaupali mojim sposobnostim, ne pa zato ker bi si to »zaslužila« s članstvom, v kateri od političnih strank. Svetniki so predlagateljevo izbiro potrdili. S prvo številko v decembru 1999 se je začelo garanje, marsikatera ura namenjena nočnemu spanju je bila podarjena časopisnemu delu. Vsaka nova številka se mi je zdela uspeh. Ob vsaki so se porajale nove ideje, nove možnosti, novi pristopi, ... Stopala sem na pot, ki se mi je zdela najboljša. Ker imam priložnost spoznavati tudi druga občinska glasila po Sloveniji, lahko rečem, da jim naše brez sramu lahko stopi ob bok in se z njimi enakovredno kosa. Če boste natančno brali, boste našli tudi odzive na moje delo. V politično prenapeti jeseni sem doživela veliki pljuvalnik očitkov, da zapravljam davkoplačevalski denar, da je glasilo moja osebna last, da je moje delo eno samo »kozlanje«, ... boste sami prebrali. In upam, da tudi presodili, kako in kaj. Nekateri bi celo radi, da spremenim svoj jaz in seznam vrednot, ki so zame neprecenljive vrednosti. Radi bi me upognili kot mlado drevo. Ne, pa tako ne bo šlo. Z delom pri časopisu se nisem okoriščala ne na tak ali drugačen način. Priznam, da z menoj ni lahko češenj zobati, sem pa pri delu zahtevna do sebe in svojih sodelavcev, korektna in odgovorna.

Uživajte ob branju!

Bernarda Mal, urednica

POHODI V ORGANIZACIJI PD MORAVČE

20.10. NEZNANO lahka pot komisija

**10.11. OD LITIJE DO ČATEŽA lahka pot vodi
Ivan Mele 01 7232 170**

V tej številki preberite

Za vas piše.....	str. 4
Po boljši cesti do novega avtocestnega odseka	str. 6
Razglas seznama kandidatov za župana..	str. 8
Predstavitve kandidatov.....	str.10
Moravčanke v Celju.....	str.15
Škoda po suši 2001.....	str.16
Razpisi posojil.....	str.17
Oktober – mesec požarne varnosti.....	str.21
Člani Društva za raziskovanje jam	str.22
90 let Rjavkarjeve mame.....	str.25
3.mednarodni šahovski turnir.....	str.28
Po poteh Baragovega otroštva.....	str.29
Zakaj naj gre otrok v šolo s šestim	str.30
Vredna, znamenita in občudovana drevesa.....	str.34

Naslednja številka bo predvidoma izšla **16. novembra**. Vaše prispevke pričakujemo do **30. oktobra**.

Oddate jih lahko na sedežu Občine Moravče osebno, pošljete po pošti ali elektronski pošti. Naslovi so navedeni spodaj v modrem okvirčku.

Novice iz Moravske doline

7. september 2001, Letnik II, Številka 8

Fotografija na naslovnici Aleš Ocvirk

Novice iz Moravske doline je informativno glasilo Občine Moravče, ki je tudi izdajateljica. • Izhaja predvidoma enkrat mesečno in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno. • Sedež izdajatelja in naslov uredništva: Občina Moravče, Trg svobode 4, 1251 Moravče, telefon 7231-035. • Izdajateljski svet: Matjaž Kočar, Janez Cerar, Roman Cerar, Roman Novak, Stanislav Ravnikar. • Urednica: Bernarda Mal, tel. 031 452 022, E-pošta moravske.novice@email.si. • Uredniški odbor: Bojana Dorič, Nevenka Marolt, Milka Novak, France Ravnikar. • Lektoriranje: Bernarda Mal. • Oblikovanje in priprava za tisk: Andrej Lombar. • Tisk: Tiskarna Januš. • Naklada 1400 izvodov.

Vsi prispevki, ki jih pošljete za objavo, morajo biti lastnoročno podpisani, imeti morajo datum in kraj pisanja, naslov prispevka, zapis avtorja besedila in fotografij. Če pišete v imenu društva, politične stranke, skupine ljudi, opremite dopis z žigom in podpisom odgovorne osebe. Poleg prispevka, če imate le možnost, oddajte tudi zapis na disketi ali ga pošljite po E- pošti. Prispevki naj ne presegajo ene tipkane strani v običajni velikosti pisave. V nasprotnem primeru bomo prisiljeni prispevek zavriniti ali krajšati. Rokopisov ne sprejemamo! Slikovnega in pisnega gradiva ne vračamo!

Drage bralke in bralci našega časopisa

September je bil za delavce občinske uprave in zame izjemno naporen in delaven. S temi vrsticami vas želim seznaniti z nekaj najpomembnejšimi dogodki in aktivnostmi v občini.

Kot ste lahko tudi sami opazili, smo **le dosegli začetek izgradnje in adaptacije tretjega dela cestne povezave Moravče Želodnik**. Ni bilo ravno lahko, ker je restrikcija proračuna marsikje odvzela že predvidena sredstva v že začetih gradnjah po Sloveniji. Vzpostavitev kontaktov z odgovornimi ljudmi na ministrstvu in predvsem predstavitev nujnosti nadaljevanja te gradnje pa je obrodilo sadove. Nikakor si ne bi mogla dovoliti, da bi ta del cestišča ostal razbit in neurejen.

Trenutno pa se ukvarjam še s pomembnejšim projektom, ki je bil pred leti že začet, a ni dobil pravega zaključka. To pa je **primerna ureditev državne ceste skozi Moravče na relaciji Trzn- Kavka**. Predvsem gre za to, da bomo lahko začeli z gradnjo pločnikov neodvisno od obnove cestišča, kajti varnost naših otrok postaja iz dneva v dan bolj ogrožena. Sami lahko vidite, da se je po aktiviranju avtocestnega priključka Krtina, bistveno povečal promet skozi Moravče, kar smo že napovedovali pred časom. Prav zato pa je pločnik neobhoden in potreben. Seveda pa to **ne pomeni, da smo se odpovedali obvoznici**. Trenutno je v fazi strokovne obdelave pooblaščen firme za pripravo spremembe prostorskega plana, kjer sodelujete tudi vi s svojimi predlogi. Postopek je sedaj po sprejetju nove zakonodaje bistveno težji ker pade vsa odgovornost vodenja postopka in koordinacije na posamezno občino in ne več na UPP (Urad za prostorsko planiranje), ki je do sedaj vodil postopke po posameznih fazah. Stališča ministrstva za okolje in prostor, pa dajejo upanje, da bodo postopki kljub vsemu bistveno hitrejši in učinkovitejši.

Prav tako so **v teku pogovori s podjetjem Termit**, ki bo predvidoma še letos iz naslova obveznosti do občine Moravče poasfaltiral cestišče v Drtiji v okviru že pridobljenega gradbenega dovoljenja.

Ker so nekateri **zapleti pri izgradnji vodovoda Drtija-Moravče** takšne narave, da jih je nemogoče odpraviti (posamezniki se za nobeno ceno ne strinjajo za prekop zemljišč) že pripravljamo nadomestno traso samo tam, kjer bo to zares potrebno. Cevi bomo položili v občinsko cesto, kar bo sicer pomenilo nekaj več metrov cevi, a bo končno to zagotovilo prepotrebno vodo tako za višje ležeče predele samega naselja Moravče kot tudi dovolj veliko količino vode za Češnjice in naprej v povezavi

proti Tuštanju in z drugim krakom mimo Moravč proti Kraščam, Prikrnici ter Imenjam. S tem bomo dosegli prepotrebno celovito povezavo vseh vodovodnih sistemov, ki se bodo po potrebi dopolnjevali in nadomeščali.

Prav tako pa **čakamo na gradbeno dovoljenje za novi vrtec**, ki bo omogočil nadaljevanje že začetega projekta posodabljanja in razširitve kapacitet otroškega varstva v občini.

V dodelavi pa je že tudi vsebina proračuna za prihodnje leto. Pri cestah pripravljamo povezavo na relaciji Dešen – Velika vas. Vse ne bo končano v enem letu, a začetki je treba. Nekaj konkretnega iz tega programa je tudi cesta pri Hribu. Po nekaj zapletih se tako pripravlja tudi začetek nadaljevanja gradnje ceste od doma krajanov na Hribu proti Veliki vasi. Tu je še Limbarska gora, Križate ter vsi že začetki projekti na relaciji stare trase Moravče – Lukovica. **Glede na to, da smo v letošnjem letu pokrili vse svoje obveznosti iz triletnega programa financiranja izgradnje osnovne šole**, bo prihodnje leto ponovno obarvano zelo investicijsko.

V tej številki glasila so **javni razpisi za proračunska sredstva** iz naslova razvoja drobnega gospodarstva in obrti ter kmetijstva v občini Moravče. **Ne pozabite oddati svojih vlog!**

Pozdravlja vas vaša podžupanja

IVANKA KOCJANČIČ

TELEFONSKE ŠTEVILKE OBČINE MORAVČE

Zaradi dotrajanosti in večkratnih okvar je bilo treba v občinski stavbi zamenjati telefonsko centralo. Tako lahko sedaj kličete na naslednje številke:

7232-700 tajništvo
7231-035 fax
7231-044 finančno-računovodska služba
7231-098 oddelek za komunalne zadeve
7231-229 direktorica občinske uprave

Prosimo, da kličete posamezne oddelke direktno, saj nam boste s tem olajšali delo, ker s prevezovanjem k določeni osebi ne bomo dodatno obremenjeni. Zahvaljujemo se vam za razumevanje.

Občina Moravče je 1.10.2001 prejela od Upravnega sodišča RS sledečo sodbo v zvezi s tožbo OO LDS Moravče oz. zahtevo za razpis referendumu glede postavitve spomenika zamolčanim žrtvam.

UPRAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE

Tržaška 68a
1000 Ljubljana

U 1393/2001-10

SODBA V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije je v senatu pod predsedstvom vrhovnega sodnika Janeza Breznika, ob sodelovanju višje sodnice Alenke Belič in višjega sodnika Borivoja Rozmana kot članov senata ter sodne strojepiske Karmen Luštrek kot zapisničarice, v upravnem sporu, ki ga je sprožila tožeča stranka Občinski odbor Liberalne demokracije Slovenije Moravče, ki ga zastopa predsednik Občinskega odbora Stane Ravnikar, Zalog pri Moravčah 28, Moravče, proti toženi stranki Občini Moravče, Župan zaradi razpisa referendumu, o tožbi tožeče stranke proti sklepu tožene stranke št. 00603-002/01 z dne 20. 8. 2001, na nejavni seji dne 26. 9. 2001

Odločila:

Tožba se zavrne.

Obrazložitev:

Tožena stranka je z izpodbijanim sklepom zavrnila pobudo tožnika z dne 13. 8. 2001 naslovljeno kot pobudo za razpis referendumu, na katerem naj bi se volilci izrazili o vprašanju glede postavitve spomenika zamolčanim žrtvam v parku sredi Moravč. Tožena stranka navaja, da 46. člen Zakona o lokalni samoupravi določa, da se občani lahko odločajo na referendumu o vprašanih, ki so vsebina splošnih aktov občine, razen o proračunu in zaključnem računu občine ter o splošnih aktih, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo občinski davki in druge dajatve. Občina Moravče ni sprejela nobenega akta, ki bi določal postavitev spomenika zamolčanim žrtvam. Na 20. seji Občinskega sveta Občine Moravče je svet glasoval o predlaganem sklepu Komisije za pripravo obeležja zamolčanim žrtvam 2. svetovne vojne, vendar sklep ni bil sprejet. Tožena stranka navaja, da s tem ni bil sprejet nikakršen akt, ki bi določal lokacijo spomenika in tudi 50. člen statuta tožene stranke določa, da lahko občani odločajo na referendumu le o vprašanih, ki so vsebina splošnih aktov občine.

Tožnik v tožbi navaja, da je v skladu z 46. b in 47. členom Zakona o lokalni samoupravi posredoval toženi stranki in občinskemu svetu pobudo volilcem za vložitev zahteve za razpis referendumu. Tožnik se ne strinja z izdanim sklepom, ker se obrazložitev tožene stranke opira na določbe Zakona o lokalni samoupravi, ki se nanašajo na razpis naknadnega referendumu, tožnik pa navaja, da je predlagal zahtevo volilcem za vložitev zahteve za razpis svetovalnega referendumu.

Naknadno je tožnik toženo stranko tudi na to opozoril in predlaga, da se sklep tožene stranke odpravi.

Tožena stranka v odgovoru na tožbo navaja, da je bila pobuda za razpis referendumu v nasprotju z Zakonom o lokalni samoupravi in Statutom Občine Moravče, kar je ugotovila na podlagi 2. odstavka 47. člena Zakona o lokalni samoupravi. Dejstvo je, da je bila pobuda tožnika vložena na podlagi 46. in 47. člena in ne na podlagi 46. b člena Zakona o lokalni samoupravi. Tožena stranka navaja, da ne drži, da bi bilo že iz same pobude popolnoma razvidno, da naj bi šlo za razpis svetovalnega referendumu, tožnik se je izrecno skliceval le na 47. člen Zakona o lokalni samoupravi. Referendumsko vprašanje, na katero se vložena pobuda nanaša, se nanaša na splošni akt, ta pa še ni bil sprejet, zato pravne podlage za glasovanje na referendumu ni bilo, glede razpisa svetovalnega referendumu pa ima občinski svet diskrecijsko pravico odločanja. Tožena stranka še navaja, da bo občinski svet pobudo tožnika obravnaval na naslednji seji in o njej odločil v skladu s 46. b členom Zakona o lokalni samoupravi, predlaga pa, da sodišče potrdi sklep tožene stranke in zavrne tožbo kot neutemeljeno.

Zastopnik javnega interesa, Državno pravobranilstvo Republike Slovenije, ni prijavil udeležbe v tem upravnem sporu.

Tožba ni utemeljena.

Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93; 57/94, 70/97, 74/98 in

70/00, v nadaljevanju ZLS) določa v I. odstavku 46. člena, da lahko občani odločajo na referendumu o vprašanih, ki so vsebina splošnih aktov občine, razen o proračunu in zaključnem računu občine ter o splošnih aktih, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo občinski davki in druge dajatve. Referendum se opravi kot naknadni referendum, na katerem občani potrdijo ali zavrnejo sprejeti splošni akt občine ali njegove posamezne določbe. V 46. b členu ZLS pa je opredeljen svetovalni referendum, ki se izvede zato, da se ugotovi volja občanov. Tega lahko razpiše občinski svet pred odločanjem o posameznih vprašanih iz svoje pristojnosti in odloči svet volilcev na svetovalnem referendumu ne zavezuje občinskih organov.

Iz tožnikove pobude z dne 10. 8. 2001 izhaja, da jo je podal na podlagi 47. člena ZLS. Postavil je tudi referendumsko vprašanje in podal obrazložitev. Iz obrazložitve pobude izhaja, da je občinski svet že obravnaval svetniško pobudo o razpisu referendumu glede postavitve spomenika zamolčanim žrtvam in jo je zavrnil, tožnik pa še obrazlaga, da v javnosti še nadalje poteka o sami stvari živahna razprava glede na nasprotovanja predlagani lokaciji in da se je zaradi tega tožnik odločil za to, da predlaga formalno možnost najbolj demokratične oblike izražanja volje ljudi. Tožnik še navaja, da je pobuda in zahteva za razpis referendumu upravičena in, da jo župan v najkrajšem možnem času upošteva tako, da jo v skladu z določili Občinskega statuta da preveriti s podporo preko zbiranja podpisov občanov na seznamu - listi (5 %) v Občini Moravče, ki se bo nato dala verificirati na Upravni enoti v Domžalah.

Tožnik v pobudi za razpis referendumu z dne 10. 8. 2001 res izrecno ne navaja ali predlaga naknadni referendum po I. odstavku 46. člena ZLS ali pa svetovalni referendum po 46. b členu ZLS. Na podlagi vsebine oziroma obrazložitve predloga pa je mogoče zaključiti, da tožnik predlaga zbiranje podpisov kot pobudo volilcem za vložitev zahteve za razpis referendumu, navaja podatek o podpori 5 % občanov na seznamu - listi, to pa je v skladu z besedilom 2. odstavka 46. člena ZLS, ki določa, da mora občinski svet razpisati referendum, če to zahteva najmanj 5 % volilcev v občini in če tako določa zakon ali statut občine. Na podlagi te obrazložitve tožnikovega predloga je mogoče zaključiti, po presoji sodišča, da tožnik predlaga naknadni referendum po 1. odstavku 46. členu ZLS in ne svetovalnega referendumu po 46. b členu ZLS.

Tožnik je svojo pobudo oprl na 47. člen ZLS. To določilo obravnava le postopek pri pobudi volilcem za vložitev zahteve za razpis referendumu, pri čemer pa izrecno ne pove ali se pobuda volilcem lahko nanaša le na naknadni referendum (ki ga ureja 46. člen ZLS) ali tudi na svetovalni referendum (ki ga ZLS ureja v 46. b členu). V 46. b členu tudi ni izrecno navedena dolžnost občinskega sveta, da mora svetovalni referendum razpisati na podlagi kvalificirane zahteve volilcev, kot to sicer določa za naknadni referendum v 2. odstavku 46. člena. Iz tožnikove pobude pa izhaja, da gre za pobudo za zbiranje podpore zahtevi za razpis referendumu, zato je mogoče pobudo tožnika obravnavati le kot pobudo za zbiranje podpore zahtevi za razpis naknadnega referendumu.

Tudi iz določb Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi (Ur. l. RS, št. 15/94, 38/96 in 59/2001, v nadaljevanju ZRLI) je mogoče ugotoviti, da tudi v tem zakonu posvetovalni referendum (26. člen do 29. člen ZRLI) ni vezan na morebitno zahtevo volilcev (kot predhodni oziroma naknadni zakonodajni referendum), temveč da je razpis posvetovalnega referendumu odvisen samo od odločitve državnega zbora. Tako je mogoče zaključiti, po presoji sodišča, da določilo 2. odstavka 46. člena ZLS velja le za naknadni referendum in ne za svetovalni referendum, zato je potrebno 47. člen upoštevati zgolj kot izpeljavo določil 46. člena, pri tem pa ta določila ne veljajo za svetovalni referendum po 46. b členu ZLS.

Tožena stranka je pravilno odločila, zato je sodišče tožbo zavrnilo na podlagi 1. odstavka 59. člena Zakona o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 50/97, 65/97 in 70/00).

PRAVNI POUK:

Zoper to sodbo je dovoljena pritožba, ki se lahko vložijo v roku 15 dni od prejema pisnega odprava sodbe. Pritožba se vložijo v treh izvodih pri Upravnem sodišču Republike Slovenije v Ljubljani. Pritožba se pošlje priporočeno po pošti ali vložijo neposredno na sodišču.

V Ljubljani, dne 26. 9. 2001

Predsednik senata:
Janez Breznik, l.r.

Šolski prevozi - tudi letos aktualna tema

Letos se je iztekla petletna pogodba z dosedanjim prevoznikom šolskih otrok. Zato smo v skladu z zakonodajo objavili razpis za zbiranje ponudb za izvajanje šolskih prevozov. Prvi razpis ni bil uspešen, na drugem pa je bil izbran edini ponudnik AM-AM iz Kranja, kar pomeni, da naše šolarje tudi letos prevažata Radoš Arsič s svojimi vozili.

Mladih potnikov je letos bistveno več kot lani, saj smo v naši šoli letos začeli z devetletko, kar pomeni, da imamo poleg ostalih šolarjev v Moravčah še dva in na Vrhpoljah en oddelek "devetletkarjev". S kombijem se prevažata dnevno 234 otrok, in sicer prevozijo kombiji dnevno 329 kilometrov. Mesečno vozovnico za avtobusni promet imajo 104 učenci. Tako uporablja prevoz do šole 338 otrok, kar je 64% od vseh šolarjev.

Lani se je s kombijem vozilo 180 otrok in 12 malih šolarjev, prevoznik pa je dnevno opravil 291 kilometrov. V prevoze so vključene tudi nevarne šolske poti, ki jih je v skladu z navodili Ministrstva za šolstvo, znanost in šport že pred leti določila občinska komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu. V skladu z zakonom opravlja prevoznik tudi prevoze otrok, ki imajo bivališče oddaljeno več kot 4 kilometre od šole oz. javnega prevoza. V največji možni meri smo poskrbeli tudi za učence, ki so se letos vključili v prvi razred devetletke. Žal pa tudi tukaj ni moč ustreči nekaterim staršem, ki želijo, da bi kombi ustavil kar pred njihovo hišo. Šoferji so tako nemalokrat deležni grobih besed, čeprav so samo izvajalci prevozov. Vodstvo osnovne šole in občine je v okviru zakonskih določil in možnosti (ceste, oddaljenost itd.) skupaj s prevoznikom določilo relacije prevozov. Razveseljivo pa je, da je vsako leto več sodelovanja med starši v posameznih vaseh, ki se izmenično dogovorijo za prevoz ali spremljavo svojih in sosedovih otrok do postajališča za kombi.

Prepričani smo, da starši po najboljši moči (poleg učiteljev v šoli seveda) vzgajajo svoje otroke tudi v tej smeri, to je pravnega in varnega obnašanja kot udeleženca v prometu. In prav razveseljivi so podatki, da naši šolarji niso udeleženci v prometnih nezgodah. Ob vsakoletnih policijskih pregledih dokumentacije in vozil, ni bilo ugotovljenih nepravilnosti, prav tako je mnenje vodje policijskega okoliša, da je za prevoze šolarjev dobro poskrbljeno.

Upamo in želimo, da bo tako tudi naprej, za kar si bomo seveda prizadevali vsi, ki smo za to odgovorni.

S.V.

LEKARNA čaka le še na papirje, nam je povedala mag. Tanja Lajovic, direktorica JZ Mestne lekarnice. Del teh dokumentov naj bi bilo soglasje republiškega zdravstvenega inšpektorja, katerega pregled prostorov čakajo že nekaj mesecev. Poklicali smo Aleša Pelca na Zdravstveni inšpektorat, ki te ogleda opravlja. Kot nam je zagotovil, si bo prostore moravške lekarnice ogledal najkasneje v štirinajstih dneh in ugotovil, če so urejeni v skladu s predpisi. V kolikor ne bo pomanjkljivosti (če bodo, bo določil rok za odpravo le-teh), bo izdal soglasje, ki je osnova za vlogo na Upravno enoto Domžale za izdajo uporabnega dovoljenja. Pa "papirate vojne" tako še ni konec. Uporabno dovoljenje je nato treba predložiti še Ministrstvu za zdravje, ki si bo s posebno komisijo ogledalo lekarno in izdalo verifikacijo oz. dovoljenje za obratovanje.

Vse drugo je nared. Oprema že nekaj časa pričakuje zdravila (ki jih lahko dobavijo v dveh dneh - po izjavi direktorice); te dni bodo montirani še računalniki, "naša lekarnarica" že tudi čaka na otvoritev. In kdaj bo to - kar najbolj zanima vse občane? Če bo vse tako, kot bi moralo biti, bo to še pred prvimi snežinkami.

S. V.

»Stopimo iz teme«

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije že več let pripravlja akcijo »Stopimo iz teme«, s katero želijo zagotavljati čim večjo varnost pešcem. Pešce v tej akciji opozarjajo na temeljna pravila, katera naj bi pešci upoštevali (hoja ob levem robu ceste, kjer ni urejenih pločnikov in pravilno prečkanje ceste). Prav tako v akciji opozarjajo pešce na uporabo kresničk, odsojnih trakov ali drugih izdelkov (nalepke, našitki), ki pešcem zagotavljajo, da so ob zmanjšani vidljivosti na cesti bolj vidni. Tako voznik v temi opazi pešca v temnih oblačilih šele, ko se mu približa na 26 metrov, medtem ko opazi pešce s kresničko že, ko so od vozila oddaljeni preko 130 metrov. Podatek je dovolj jasen, zato priporočamo vsem pešcem, da imajo v nočnem času pri sebi kresničko ali drugo odsojno opremo. V akcijo se vključujejo tudi učenci tretjih razredov osnovnih šol skupaj z njihovimi mentorji, ki bodo pošiljali razglednice s sporočili o upoštevanju temeljnih pravil za pešce.

V času, ko ugotavljamo, da se je povečal promet na cesti Izlake - Moravče - Krtina, je skrb voznikov za varnost pešcev toliko bolj pomembna. Tudi od pešcev pričakujemo, da se bodo zavzeli za lastno varnost na cesti, še zlasti v jesenskem in zimskem času, ki je pred nami, in ko je vidljivost na cesti bistveno zmanjšana.

MILAN BRODAR

Po boljši cesti do novega avtocestnega odseka

Skozi Moravško dolino poteka državna cesta R 2-415 Želodnik - Izlake. V zadnjem času smo spet priče nadaljevanju rekonstrukcije cestnega odseka od Gorice proti Moravčam. Občina Moravče se vključuje v rekonstrukcijo ceste s posredovanjem pripomb tako občanov kot Občine Moravče investitorju oziroma izvajalcu. Žal pa vse naše pripombe ne naletijo na odobravanje.

Tako ostaja še nerešeno vprašanje avtobusnega postajališča na Selu in pri Sv. Andreju, prav tako pa odgovorni Direkcije za ceste RS ne razumejo naših potreb po označevanju naselij ob cesti. Označevanje naselij, pa čeprav brez omejitve hitrosti, bi služilo predvsem za lažjo orientacijo raznim serviserjem, zdravnikom in veterinarjem, pa seveda tudi poslovnim partnerjem in obiskovalcem naše doline. Torej namesto da bi naselja opremili s krajevnimi tablami, je upravljalec ceste celo odstranil tabli Goričica in Selo, ki jih je dal postaviti pred rekonstrukcijo ceste na zahtevo občanov in Občine Moravče. Drugi, še večji problem so avtobusna postajališča. Na Selu obstaja problem izgradnje postajališča za smer Moravče pred križiščem za Vrhpolje, kjer se postavlja vprašanje prometne varnosti v križišču, postajališče pri Sv. Andreju ni zgrajeno zaradi problematike pridobivanja zemljišča. Kljub aktivnemu vključevanju Občine Moravče pri razreševanju te problematike, le-ta še ni razrešena. Seveda je težko postavljati zahteve po postajališču pred prometno varnostjo, pa vendar bi se z določenimi kompromisi odgovornih »na republiko«, tovrstne probleme dalo razrešiti.

M. BRODAR

Spoštovani bralci in bralke Novic iz Moravske doline!

Moram odgovoriti javno na kar nekaj vprašanj v zvezi z dogajanjem v moravški občini, saj bi članek prej verjetno pristal v košu za smeti. Najprej bi Vas spomnil, na nekaj številki nazaj, ko ni bilo nikoli nič kritičnega napisanega o naši občini.

Serija člankov Pet minut s svetnikom, ki je vsakomur ponudila priložnost, da pove, kar je po njegovi presoji potrebno. Kaj vse so napisali! Naj omenim podžupana, ki se je hvalil, da je vse O.K.

Vprašam se, kako to, da je sedaj po njegovem ravno obratno. Je velika koalicija (SLS+SKD+SDS) na razpotju? **Na moje večkratno opozarjanje ste se posmehovali**, saj sem samo neodvisni svetnik, in bil sem večkrat preglasovan. Skupaj s svetnikom ZLSD sva opozarjala na nekatere nepravilnosti, a zaman. Odločanje na sejah OS, kot se vidi po zapisnikih in tonskem posnetku, je glasovanje potekalo 6-8 v prid vladajoči koaliciji. Kdo so v teh telesih, se prav tako vidi in da ugotoviti. Osebo sem glasoval po svoji presoji in ne po presoji »vodilnih« občinjskih politikov. Podprl sem vsak dober predlog, ne glede na to, kdo ga je predlagal. Večkrat sem rekel, da se upam za vsakim sklepom stati s priimkom, pa naj bo takšen ali drugačen, kar ne velja za večino drugih.

Naj vas spomnim na kar perečo odločitev ob podražitvi komunalnih storitev v višini 240%. V razpravi sem med drugim izjavil, da je to nemogoče in predlagal, naj raje zgradimo cesto manj in s na ta način privarčevanimi sredstvi iz proračuna krijemo izgubo Prodniku, kot pa se odločimo za tolikšno podražitev za uporabnike. G. Roman Cerar, spomni se, kaj si predlagal kot zagovornik občanov. Tega ne bom komentiral, saj je tonski posnetek dovolj zgovoren.

Glede sprejetja proračuna - da ali ne ?

G. Roman Cerar, vprašajte, zakaj še niso bili izvajalci plačani! In odgovor: investicije, ki ste jih vodili, so šle preko v proračunu določene postavke. Zakaj toliko pogodbenih obveznosti iz prejšnjega leta in neplačanih računov izvajalcem? Pri prekoračitvi bi moral biti obveščen OS, ne samo ožja elita. To pomeni nezakonito trošenje denarja davkoplačevalcev.

Rebalansa ni bilo. Vprašam te, **zakaj je bilo dve leti in pol vse O.K., kar naenkrat je pa vse nezakonito.** Kot podžupan, ki ste za to funkcijo dobro plačani, ste vse to zamolčali. In kot »vneti« zagovornik davkoplačevalcev tega ne bi smeli dopuščati. Ker pa

ni bilo več denarja za določene vaše ambicije ali obljube, pa je sedaj vse nezakonito. Omenil bom le izgradnjo nogometnega igrišča, ki nima ustreznega dovoljenja, da ne bom našteval ostalih nepravilnosti.

Pišete tudi o izgradnji planinskega doma. Zakaj kar naenkrat preobrat, ko pa ste v začetku nasprotovali planincem, zakaj tolikšen dom. Menim pa, da je predsednik Kmetič dobro napisal članek v Novicah iz Moravske doline in da dobro ve, kdo je podpiral izgradnjo planinskega doma. Sam sem vedno podpiral in zagovarjal njihov namen, tudi takrat, ko predsednik ni bil prisoten. Vprašam se, zakaj ste se nekateri svetniki v takih trenutkih sprenevedali. **Naj spomnim tudi na izjave podžupana in nekaterih svetnikov ob sprejemanju projekta stare Rašice.** Kaj ste govorili, ko ni bilo prisotnih občanov in ko so bili prisotni (zapisano in posneto). S temi sredstvi bi se dalo marsikaj drugega koristnega storiti za našo občino, a je projekt šel po zlu.

Večkrat sem na sejah OS javno opozarjal predsednico nadzornega sveta, da se delajo nepravilnosti. Svetniki SDS in tudi nekateri drugi so se posmehovali mojim opozorilom. Večkrat sem predlagal predsednici nadzornega sveta, naj odstopi, če delu ni kos. Tudi ob zaključnem računu, sem jo opozarjal na nepravilnosti, a kljub temu je bil zaključni račun oz. bilanca sprejeta z večino glasov (zapisnik in posnetek). Bilanca, je brez večjih pripomb (zopet točna ugotovitev-zapisnik nadzornega sveta).

Glede moje odločitve o nevtralni reviziji, ki jo člani »razvpitih« strank zahtevajo in je neutemeljena. Imamo nadzorni svet, ki bi moral podati poročilo o morebitnih nezakonitostih, zato sem ravnal pri odločanju v skladu z našim statutom in poslovníkom nadzornega sveta. V kolikor bi dal nadzorni odbor negativno poročilo, bi bil kot neodvisni svetnik prvi med tistimi, ki bi tak predlog podprl in zahteval, da pregleda poslovanje občine zunanja inštitucija, v nasprotnem primeru pa sem glasoval proti zapravljanju proračunskega denarja za namen revizije.

Na članek LDS in predloga za referendum glede postavitve spomenika: spomnite se, kakšna je bila moja odločitev. Menim, da imam dober spomin, kot vidim, pa ga svetniki iz strank LDS in SDS nimata. Ne bom še enkrat pisal o tem.

Tudi na članka s kratico C.A., ne bom komentiral, saj menim, da avtor ne more biti drugod gospodar, če doma ni in se ne upa podpisati s polnim imenom, čeprav se predvideva, kdo je.

Ob pisanju člankov, ki smo jih brali v zadnji številki se je izkazala resnica glede mojih opozoril, ko sem opozarjal na situacijo v naši občini.

Moja odločitev ob potrditvi podžupanje go. Kocjančičeve ni bila politična. Izjavil sem, da bom podprl kateregakoli svetnika, samo Romana Cerarja ne (javno povedano na seji).

Kot svetnik v prvem in drugem mandatu sem ravnal vedno v prid občanov, ne posameznikov, kot je bila sedaj »razvada« enega svetnika, senca pa je padla na vse svetnike.

Zaradi mojega dela v prid občanov me je Občinski svet v prvem mandatu nagradil z izdelkom g. Kokalja, znanega sedlarja s spominkom konjskim vprežnim komatom. Izjava takratnega župana g. Kočarja ob izročitvi: »Da boš še tako naprej fural v dobro občanov.« In tudi bom, če bom le imel priložnost.

Žalostno pa je, da se zaradi interesov posameznikov pojavlja tudi v naši majhni občini takšno nerazumevanje za skupne naloge, ki bi bile v korist vsem.

PAVEL BARLIČ, svetnik v OS

Bliža se 1. november, dan, ko se bomo na naših pokopališčih poklonili spomenu na vse mrtve, ki počivajo na teh ali drugih pokopališčih. Želimo, da bi poleg cvetja in sveč skrbeli tudi za okolico pokopališča. Vse prevečkrat ugotavljamo, da mnogi odmetavajo ovenelo cvetje in plastiko dogorelih sveč kar preko zidu, kar kazi okolico pokopališča, vzdrževalcem pa pri košnji povzroča nemalo težav. Lastnike grobov prosimo, da ob grobove ne nasipajo preveč peska, saj je hoja po pokopališču zaradi obilice peska težka, pesek pa zasipa tudi grobna polja.

Ponovno opozarjamo vse občane, da v zabojnike na pokopališču nikakor ne sodijo komunalni odpadki pripeljani od doma, saj veljavni odlok ureja redni odvoz gospodinjskih odpadkov, prav tako pa tudi odvoz kosovnih in nevarnih odpadkov.

Prav tako prosimo vse obiskovalce, da se iz centra Moravč do pokopališča na dan spomina na mrtve odpravijo peš, saj preveliko število avtomobilov na območju pokopališča povzroča nemogočo zmedo in zastoje, predvsem pa slabo voljo obiskovalcev pokopališča.

Občina Moravče

Oddelek za komunalne dejavnosti

OO ZLSD Moravče je tekom letošnjega leta poleg skrbi za lastno organiziranost posvetil veliko časa tudi delovanju svetnikov Občine Moravče, kakor tudi splošni situaciji v sami občini.

Ugotovitev večine članstva, kakor tudi simpatizerjev naše stranke so bile, da je prišel čas za določene spremembe v samem delovanju občinskih organov. Glede na situacijo, da so pred nami nadomestne volitve župana, pa smo prišli do zaključka, da potrebujemo človeka, ki je že sedaj dokazal, da je sposoben tudi z majhnimi sredstvi in družbeno pomočjo marsikaj storiti in narediti za splošno dobro za vseh nas. Za človeka, ki je sposoben povezati interese in hotenja vseh nas, neglede na strankarsko pripadnost in preteklost.

Zato dajemo kot stranka OO ZLSD Moravče polno podporo samostojnemu kandidatu za župana gospodu Francu Kmetiču, predsedniku Planinskega društva Moravče. Dokazal je, da je sposoben marsikaj storiti v splošno korist neglede na težave, s katerimi se srečuje pri svojem delu. Želimo in upamo, da mu bo naša podpora in podpora ostalih volivcev v pomoč pri uresničitvi zastavljenih ciljev.

DUŠAN GROŠELJ,
predsednik OO ZLSD Moravče

ZRUŽENA LISTA
socialnih demokratov

SLS+SKD podružnica
Moravče ni pozabila
svojih volilcev

SLS SKD
Slovenska ljudska stranka

V 7 letih odkar ponovno obstaja Občina Moravče je bil občinski proračun naravnano tako, da je tudi kmetijstvo dobilo svoj delež v proračunu. Vsa ta leta smo imeli kmetje regesirano osemenjevanje, zavarovanje plemenske živine, gradile so se gozdne ceste in vlake itd. Aktivno sodelujemo v odborih zadruga in Kmetijsko gozdarski zbornici. Prvi smo ugriznili v trd oreh denacionalizacije ter v enostavnih primerih uspeli. Pri izgradnji telefonije smo strmeli za tem, da zazvoni telefon v vsaki hiši. Sofinanciranje je bilo pogoj, da se je Telekom začel pogovarjati o gradnji. (primer Kresnice; niso imele sofinanciranja omrežje se gradi letos) Tudi na področju oskrbe z vodo nismo stali križem rok. Zadnje leto delamo na pripravi dokumentacije za zamenjavo dotrajanih salonitnih cevi Drtija - Češnjice. Pričakujemo, da bo v naslednjem letu projekt zaključen. Področja brez vodovoda v suši ne ostajajo brez vode, ker jih oskrbujemo z vodo z brezplačnim dovodom. Stranka ima zadosten posluh za nabavo gasilske opreme in avtomobila, gradnjo šole, za povečavo otroškega vrtca. Za komunalno dejavnost je v letošnjem letu bilo malo denarja, a kljub temu nam je uspelo asfaltirati del Limbarske gore v pripravi pa je cesta v Spodnjem Prekru, katera naj bi bila asfaltirana še letos. Za cesto v Drtiji potekajo pogovori s Termitom in bo verjetno asfaltirana še letos.

Člani stranke in kmečke zveze podpiramo našo kandidatko za županjo Ivanko Kocjančič, ker je z nami soustvarjala vsa zgoraj naštetá dejanja. Če želite, da bomo zastavljene načrte uresničili, svoj volilni glas namenite njej.

JOŽE RIBIČ, član UO in predsednik Kmečke zveze

ROMANCERAR JE PRAVA IZBIRA!

LDS - Liberalna demokracija

Slovenije se udeležuje nadomestnih županskih volitev v občini Moravče posredno, to je s podporo samostojnemu kandidatu. Prepričani smo, da je naša odločitev pravilna in odlična.

Občina Moravče si zasluži in potrebuje vodenje, ki jo bo približalo vam, občanom in občankam. To je navsezadnje tudi ključna pridobitev in smisel lokalne samouprave.

ZAKAJ ROMANCERAR?

Roman Cerar je županski kandidat, ki ga predlaga skupina volivcev in volivk in ga podpira tudi **LDS - Liberalna demokracija Slovenije**. Njegovo dosedanje delo, tako zasebno kot javno, je porok, da

bo kos tudi nalogam, ki jih nalaga vodenje občine oziroma županovanje. Tudi prepotrebni izkušnji mu ne manjka in je človek v najbolj ustvarjalnem obdobju.

Dosedanja nevpletenost v kakršne koli politične igrice, predvsem pa njegova obljuba, da bo kot župan delal v dobro vseh občanov in občank, ne glede na različnost pogledov in opredeljenj - vse to je tisto, kar cenimo pri **Romanu Cerarju**.

Zato mu seveda niso tuji problemi, s katerimi se srečuje občina Moravče. Občina nima prave razvojne vizije, čeprav ima za to vse možnosti. Občina se vse preveč ukvarja sama s sabo in pri tem zanemarija interese, zaradi katerih je bila pravzaprav ustanovljena. Doslej so bili v ospredju interesi ožjih skupin, premalo se je upoštevalo interese občanov in občank.

Skupaj se zavzemamo tudi za občinsko upravo, ki bo ob

upoštevanju strokovnosti in zakonitosti prijazna ljudem.

Njegovi programski cilji so sorodni ciljem, ki jih zastopa **LDS - Liberalna demokracija Slovenije**. Ti pa niso zbirka receptov in končnih rešitev, marveč načrt za ustvarjanje pogojev za razvoj občine Moravče.

VOLIVCI IN VOLIVKE!

Vzemite si čas in dobro premislite, kdo pri vas kaj zna in zmore, komu lahko zaupate in s kom bi radi delili prihodnje uspehe.

V LDS - Liberalni demokraciji Slovenije smo dobro premislili in podprli najboljšega kandidata.

www.2000.lids.si

Na podlagi 4. člena in 2. odstavka 74. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 72/93, 7/94, 33/94, 61/95, 70/95, 20/98), v zvezi z določbami 60. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 44/92, 60/95) je Občinska volilna komisija Občine Moravče sestavila naslednji

RAZGLAS SEZNAMA KANDIDATOV ZA ŽUPANA

Kandidati so:

1. LJUDMILA NOVAK,

rojena 01.08.1959, stanujoča Imenje 8,
profesorica slovenskega in nemškega jezika,
profesorica na srednji šoli
*Predlagatelj: OBČINSKI ODBOR NOVE
SLOVENIJE KRŠČANSKE LJUDSKE
STRANKE MORAVČE*

2. ROMAN CERAR,

rojen 10.02.1959, stanujoč Češnjice pri
Moravčah 24 A, gimnazijski maturant,
bančni uslužbenec
*Predlagatelj: STANE RAVNIKAR IN SKUPINA
VOLIVCEV*

3. IVANKA KOCJANČIČ,

rojena 07.06.1957, stanujoča Katarija 7,
kmetovalka, turistična delavka
*Predlagatelj: SLS + SKD SLOVENSKA
LJUDSKA STRANKA, OBČINSKI ODBOR
MORAVČE*

4. PAVEL BARLIČ,

rojen 25.01.1949, stanujoč Zgornji Tuštanj 4,
poklicni voznik, upokojenec
*Predlagatelj: JOŽE KUDELJNJAK IN
SKUPINA VOLIVCEV KLUBA ZA RAZVOJ
MORAVŠKE DOLINE*

5. FRANC KMETIČ,

rojen 04.12.1932, stanujoč Češnjice pri
Moravčah 26, strojni ključavničar –
delovodska šola, upokojenec
*Predlagatelj: FRANC PETERC IN SKUPINA
VOLIVCEV*

VOLI SE 1 (EN) KANDIDAT

Volitve bodo v nedeljo, 21.10.2001

OBČINA MORAVČE

Občinska volilna komisija
Trg svobode 4, Moravče

PRESEDNICA:
Berta Klopčič, l.r.

Datum: 05.10.2001

Številka: 00607-001/01

Na podlagi 41. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 72/93, 7/94, 33/94, 70/95) izdaja Občinska volilna komisija občine Moravče

SKLEP

**o določitvi volišč in območij volišč v občini Moravče za naknadne
(nadomestne) volitve župana, dne 21.10.2001 v občini moravče**

VOLIŠČE 1.1.1.

KULTURNI DOM MORAVČE, Moravče

Moravče: Čebulovna ulica, Detelova cesta, Malova ulica, Marokova ulica, Partizanska cesta, Rudniška ulica, Šlandrova cesta, Tomanova pot, Trg svobode, Vegova ulica, Podstran, Rudnik pri Moravčah, Zalog pri Moravčah, Straža pri Moravčah

VOLIŠČE 1.2.1.

GOSTILNA NAD LOGOM, Moravče

Češnjice pri Moravčah, Drtija, Moravče: Cesta heroja Vasje, Cesta na Grmače, Masljeva cesta, Spodnja Dobrava, Zgornja Dobrava

VOLIŠČE 1.3.1.

PRI URANKARJU, Gabrje pod Limb. goro 6

Gabrje pod Limbarsko goro, Hrastnik, Limbarska gora, Selce pri Moravčah, Mošenik, Ples brez št. 8 in 9

VOLIŠČE 1.4.1.

PRI MAJDIČ FRANCU, Negastrn 8

Negastrn, Pogled, Serjuče, Soteska pri Moravčah, Vinje pri Moravčah

VOLIŠČE 1.5.1.

ZADRUŽNI DOM KRAŠČE, Krašče 2

Dole pri Kraščah, Dvorje, Gorica, Imenje, Krašče, Prikrnica, Sveti Andrej

VOLIŠČE 2.1.1.

GASILSKI DOM PEČE, Peče 50

Križate, Peče, Ples št. 8 in 9, Podgorica pri Pečah, Pretrž, Zgornje Koseze

VOLIŠČE 2.1.2.

PRI VALENTINI LAVRINC, Gora pri Pečah 16

Gora pri Pečah

VOLIŠČE 3.1.1.

PISARNA KRAJEVNE SKUPNOSTI VRHPOLJE, Vrhpolje 14

Dole pod Sveto Trojico, Goričica pri Moravčah, Selo pri Moravčah, Spodnja Javoršica, Spodnji Tuštanj, Stegne, Zgornja Javoršica, Zgornji Tuštanj, Vrhpolje pri Moravčah

VOLIŠČE 4.1.1.

DOM KRAJANOV NA HRIBU, HRIB NAD RIBČAMI 7

Dešen, Hrib nad Ribčami, Katarija, Spodnji, Zalog pri Kresnicah, Zgornji Prekar, Velika vas

VOLIŠČE 7.1.1.

OBČINA MORAVČE, (sejna soba), Trg svobode 4, Moravče

Predčasno glasovanje

OBČINA MORAVČE

Občinska volilna komisija

Številka: 00607-002/01

Datum: 14.8.2001

Berta Klopčič, univ. dipl. pravnik
predsednica

Občinska volilna komisija obvešča, da bo predčasno
glasovanje izvedeno v sredo, 17.10.2001, med 7.00
in 19.00 uro v prostorih Občine Moravče.

Ljudmila (Milka) Novak,

rojena 1. 8. 1959 v Mariboru,
kandidatka za županjo
Občinskega odbora Nove Slovenije Moravče

Ljubiteljem kulture in bralcem tega časopisa moje ime verjetno ni neznano. Ker pa so v predvolilni kampanji nekateri vztrajno trdili, da me Moravčani sploh ne poznajo, se bom najprej predstavila, da se boste lažje odločali na nadomestnih volitvah za župana.

Svoja mladostna leta sem preživela na Zgornji Velki ali pri Mariji Snežni. To je kraj ob državni meji z Avstrijo na severu Slovenskih goric in pogosto opevan v pesmih rojaka Toneta Kuntnerja. Po gimnaziji v Mariboru sem nadaljevala študij slovenskega in nemškega jezika na filozofski fakulteti v Ljubljani. Službo profesorice na srednji šoli sem najprej opravljala v Murski Soboti, nato v Višnji Gori, kjer sem bila tudi vodja šole v Dekliškem vzgajališču. Po poroki z Romanom sem se preselila na Imenje in se zaposlila v srednji šoli Zavoda za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku. Čeprav je to delo zahtevno, mi je v veselje in ga rada opravljam. Tudi v moravškem okolju sem se v teh petnajstih letih že dobro "ukoreninila" in spoznala veliko prijaznih ljudi in novih prijateljev.

Gledališka sezona se je za KID Limbar že začela. V jesenskem času smo imeli že nekaj uspešnih nastopov z mojo igro Umetnik na poiskanju ali Vse za fasado. Sredi načrtov za novo igro me je presenetila prošnja OO Nove Slovenije Moravče, naj kandidiram na nadomestnih volitvah za župana. Zavedam se, da mi je bilo ob rojstvu v zibel položenih nekaj talentov, ki jih skušam po svojih močeh tudi razvijati in uporabljati. Po premisleku in s soglasjem moje družine sem se odločila, da se dam na razpolago in naj volivci odločijo, kakšno osebo si želijo na tem mestu in kdo bo po njihovem mnenju kar največ naredil za nov razvojni zagon občine, da bo postala ljudem še bolj domača in prijazna. Obenem pa nas mora novi župan dostojno zastopati tudi izven občine. Ker mislim, da moramo vsi občani po svojih močeh in sposobnostih sodelovati pri razvoju kraja in ne samo kritizirati, delo pa prepustiti drugim, sem se odločila za kandidaturo.

V primeru izvolitve si bom prizadevala po svojih močeh, sposobnostih in pristojnostih skupaj z vami, občani, reševati naloge in probleme, ki se vsak dan pojavljajo v občini. Ne poznam že vnaprej vseh rešitev, vem pa, da se z dogovarjanjem in iskanjem najboljše rešitve lahko marsikaj premakne v splošno zadovoljstvo.

Ker v občinski blagajni menda zeva precejšnja luknja, bodoči župan ne bo mogel občanov "razveseljevati" z velikodušnim razvezovanjem občinskega mošnjčka, ampak bo po pravilih igre in ob že določenem proračunu lahko delil le toliko, kolikor bo v blagajni, in tistim, ki so do tega po vseh zakonih, in ne samo po strankarskih linijah, upravičeni ter so s svojim dosedanjim delom upravičenost že dokazali. Še vedno so odprte mnoge možnosti turističnega razvoja v kraju, saj nimamo niti poštenega spominka iz Moravske doline, kaj šele da bi znali v ponudbo vključiti različne možnosti iz projekta CRPOV in iztržiti kaj več iz obiskov naravnih lepot naše doline. Seveda pa bo te lepote prerasel plevel, če na področju gospodarstva in kmetijstva ne bomo iskali novih možnosti razvoja z dopolnilnimi dejavnostmi. Tudi povezovanje in sodelovanje različnih društev v kraju še ni dovolj zaživelo. Kar nekaj takih skupin je, ki z minimalnimi sredstvi ter z velikim navdušenjem in prostovoljnimi delom ogromno naredijo za razvoj in ugled kraja.

Uspešni pa bomo takrat, ko se bomo znali veseliti uspeha kogarkoli, ki pošteno dela, in pri tem dejati: "Da, to je naša občina, ponosni smo nanjo."

Zelo pomembno je sodelovanje z osnovno šolo, kjer je treba spodbujati tiste projekte, ki omogočajo kakovostno izobraževanje naših otrok, saj je dobra izobrazba tudi dobra pot za nadaljnje življenje. Veseliti se moramo številnega naraščanja, za katerega moramo poskrbeti s primernim vrtcem, da se bodo starši tudi v bodoče zaradi urejenega varstva lažje odločali za nova rojstva.

Čeprav mislim, da mora politika služiti ljudem, lahko postane tudi zgolj želja po oblasti. V tej želji se nekateri predvolilni kuharski mojstri poslužujejo različnih začimb. Pri tem svoje nezaželjene protikandidate razglašajo za vsiljive tujce, ki ogrožajo njihovo veliko zmago. Ob tem se sprašujem, ali je pomembno zgolj to, koliko časa živiš v nekem kraju in ne tisto, kar si zanj z dobro voljo in zastonj že naredil ali pa je več vredno tisto, kar nekdo svojim volivcem šele obljublja, da bo naredil z našim denarjem, če bo prišel na oblast. Odgovor prepuščam vam, povedali ga boste na volitvah.

Občinski odbor Nove Slovenije Moravče

predlaga Milko Novak za kandidatko na nadomestnih volitvah za župana v Občini Moravče, ker kot oseba izpolnjuje vse pogoje, ki so potrebni za uresničevanje našega programa in ker je z dosedanjim delom v javnem življenju že dokazala svoje sposobnosti in človeške kvalitete.

Občina mora biti blizu ljudem in omogočati občanom normalno življenje. Zato naša stranka podpira vse organizacije, ki delajo za ljudi. Sedanji člani Nove Slovenije smo bili pred leti prvi, ki smo podprli predlog za ustanovitev samostojne občine, v kateri potem nismo imeli možnosti za uresničitev zastavljenih ciljev. Občina in župan sicer nista vsemogočna, ker se o mnogih stvareh odloča drugje. Župan, skupaj z občinsko upravo in Občinskim svetom, pa lahko prispeva k temu, da je življenje v kraju prijaznejše za občane. Župan se tudi ne sme zapreti v svojo pisarno, ampak stopiti med ljudi in spoznavati njihove probleme in težave ter po svojih pristojnostih pomagati pri razreševanju le-tih. Zato mora biti dostopen vsem občanom brez privilegijev in ne glede na strankarsko pripadnost. Uslužbenci občinske uprave so se že sedaj trudili po svojih močeh, župan pa jih mora voditi tako, da bo uprava delala še bolj učinkovito, zakonito, odgovorno in ljudem prijazno. Župan se mora tudi skupaj s svetniki in občani truditi za ohranjanje čiste krajine ter naravne in kulturne dediščine v občini, za ohranjanje podeželja in uporabo projekta CRPOV ter drugih razvojnih študij. Za nekatere projekte je mogoče pridobiti tudi sredstva iz mednarodnih virov. Na področju šolstva in predšolske vzgoje mora občina zagotavljati kar najboljše pogoje za delo in čim boljše izobrazbo in vzgojo naših otrok, ki so naša lepša prihodnost, obenem pa poskrbeti tudi za starejše, ki želijo jesen življenja preživeti v domačem okolju. Ker nihče ni popoln, mora župan upoštevati tudi pametne predloge drugih ljudi in jih vključevati v svoje načrte in delo.

Milka Novak je kot predsednica KID Limbar, vodja dramske skupine, režiserka, pisateljica in urednica že pokazala mnoge organizacijske in voditeljske sposobnosti, ki so potrebne na mestu župana. Vsi, ki z njo delamo na različnih področjih, vemo, da je delavna, ustvarjalna, preprosta in dostopna ljudem, hkrati pa zna izreči tudi odločno besedo, za katero stoji z vso odgovornostjo. Pri odločanju se posvetuje z drugimi in zna ceniti ljudi in njihovo delo ter upoštevati pametne predloge in nasvete. Številne obveznosti zna usklajevati z družinskim življenjem in za dobre stvari navduševati tudi druge, zato ima širok krog vnetih sodelavcev.

Če želite, da
SKUPAJ
NAREDIMO VEČ
obkrožite številko

Dajemo vam možnost
ZA dobro izbiro,
toda odločitev
je vaša.

N.Si
Nova Slovenija
Krščanska ljudska stranka

Rodil sem se 10. februarja 1959. Znanje sem pridobival na gimnaziji Poljane v Ljubljani. Danes se še dodatno izobražujem, saj sodobna družba prinaša nove izzive, ki zahtevajo vedno nova znanja. Zaposlen sem v Banki Slovenije v Ljubljani. Delo v Banki Slovenije mi je dalo občutek odgovornosti, družina pa smisel za skupnost. Korenine, iz katerih sem zrasel, so me oblikovale, ter mi dale veselje do življenja in pozitiven pogled na svet.

Odločitev o kandidaturi sem sprejel ob široki podpori občanov, ki so me predlagali s podpisi overjenimi na upravni enoti v Domžalah. Podpore so mi zagotovili tudi dve politični stranki **SDS-Socialdemokratska stranka Slovenije** in **LDS-Liberalna demokracija Slovenije**. Odločitev občanov in političnih strank mi pomeni priznanje in potrditev, da sem uspešno delal. Prav tako sem se kot podžupan Občine Moravče dodobra seznanil z delom, ki ga zahteva funkcija župana. Ta je vse prej kot lahka, saj zahteva široki spekter znanja in razgledanosti. Poznam želje in potrebe občanov po izgradnji obvoznice, ureditvi Marokove ulice, rešitvi problema stare Rašice, izgradnji doma upokojujencev, razširitvi otroškega vrtca, dodatnem zdravniku splošne prakse, izgradnji Planinskega doma. Aktivnosti na teh področjih se bodo pričele takoj. Na področju komunalne infrastrukture je potrebno končati že začete projekte na področju cest in vodovodnega omrežja. Izobraževanje, otroško varstvo, socialno varstvo, zdravstvo, kultura, šport, turizem, drobno gospodarstvo in obrt bodo tudi v bodoče deležni vse pozornosti. Kmetijski dejavnosti bom namenil sredstva za subvencioniranje in pomoč, dostop do teh sredstev pa omogočil pod enakimi pogoji vsem proslcem z javnimi razpisi v časopisu.

2

Roman Cerar

Prizadeval si bom za strpno in razumno vodenje Občine, usmeritev v prihodnost in gospodarski razvoj, predvsem pa bom vaš župan, kateremu boste lahko zaupali. Zaupam mladim, pred katerim je prihodnost, in starejšim, ki premorejo modrost in izkušnje.

Pred nami so volitve na katerih se bomo odločili, komu bomo zaupali vodenje Občine v prihajajočem letu. Volivke in volivci bomo sami izbirali, kdo od kandidatov je vreden zaupanja. Zato, drage občanke in občani, so lokalne volitve najbližji preizkus vsakega od nas. Če kdaj, potem tokrat velja: kakor bomo volili, tako bomo živeli. Na oktobrskih volitvah ne odločate o oddaljenih dogodkih v naslednjem letu, temveč o veliko bolj vsakdanjih rečeh. Vzemite si čas in dobro premislite, komu lahko zaupate in s kom bi radi delili prihodnje uspehe in boljši jutri.

Spoštovane občanke, spoštovani občani

Stopiti moraš na plan, da občutiš moč sonca, moč svetlobe, ki prvi hip oslepi oko, potem pa lahko z vso močjo neprecenljivega čutila jasno in razločno zreš v prihodnost. Počutim se tako. Počutim se močno. In čutim moč volje, ki bi lahko vodila našo občino v svetlo prihodnost.

Večina me dobro pozna. Sem mati štirih otrok in človek, ki mu v življenju ni bilo nič podarjenega. Z delom sem morala narediti in ustvariti vse. Sedaj skrbim za to, da je pogled in občutek obiskovalcev in turistov prijeten in vsodbuden. Delam v gospodarski panogi, ki je prihodnost ne samo Slovenije, ampak tudi naše občine. Imam izkušnje z organizacijo in vodenjem, saj sem predsednica stranke v občini od ustanovitve dalje. Tudi drugi mandat svetnice v Občinskem svetu Občine Moravče me je prekalil v odločno žensko, ki znaten del svojega časa porabi za to, da je vsem nam vsak dan bolje. V ta namen mi ni bilo težko stopiti med poslance, ministre, državne sekretarje, načelnike upravnih enot in druge ter jim predstavljati in razlagati zahteve ter potrebe naše občine.

S somišljeniki tu med široko množico vas občanov, imamo velike načrte in jih volivci dodobra poznate, saj smo uspešno vodili politiko občine od najnežnejše dobe ustanovitve dalje. Lepi so spomini na prve dni, ko se je župan moral ukvarjati z vprašanji, kje dobiti in postaviti mizo, ki jo je nekdo od nas že morda odpisal iz svojega inventarja. Hitro pa smo uredili najnujnejše, da je občina kot inštitucija začela delovati v normalnih pogojih.

SLS **SKD**

Slovenska ljudska stranka

3 **IVANKA KOCJANČIČ**

Nadaljnja dela so bila dosti težja in zahtevnejša. Odločati se je bilo treba, kako razporediti in najkoristneje plasirati proračunska sredstva. Potreb in želja je ni nikoli zmanjkalo. Bilo je veliko uspešnih investicij, ki so našo občino po razvitosti komunalne infrastrukture dvignile visoko nad bivanjski standard, ki smo ga bili deležni v skupni stari občini.

Vedno smo bili odprti za argumentirano diskusijo. Znali smo prisluhniti glasu občanov, če so nam svoja vprašanja, pobude in predloge zaupali. Gradili smo ceste, vodovode in telefonsko omrežje, podprli smo izgradnjo prizidka k šoli, da bi našim otrokom omogočili sodobnejši pouk. Najmlajši pa na nove igralnice v bodočem vrtcu še čakajo. Naše osnovno vodilo je bilo in ostaja, delovati s pozitivno energijo, zreti naprej in se z vsemi močmi zavzemati za razvoj drobnega gospodarstva, obrti, kmetijstva in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah ter turizma in možnosti novih zaposlitev. Ne pozabljamo pa na kvaliteto bivalne kulture v naših krajih in vaseh.

Kot kandidatka za županjo se predstavljam skupaj s stranko, saj bomo tako kot do sedaj, družno hodili v isto smer in z roko v roki odgovorno soustvarjali podobo naše, vsem ljube Moravske doline. Zaupajte mi svoj glas, spoštovane volivke in spoštovani volivci. Z njim boste pripomogli k enakomernemu in konstantnemu napredku, saj na političnem obzorju igramo pošteno, z odprtimi kartami in nismo muhe enodnevnice, ki bi se po prvem porazu umaknili ali leta počivali na lovorikah.

Pričakujem vas na volitvah, kajti izvoliti morate županjo ali župana po svoji vesti.

Računam na vas in vi računajte name.

Ivanka Kocjančič, vaša kandidatka za županjo

ZA BOLJŠO IN PRIJAZNEJŠO MORAVŠKO DOLINO NEODVISNI predstavljamo KANDIDATA ZA ŽUPANA

④ PAVLA BARLIČA

Občinski svetnik s statusom upokojenca, svetnik obeh mandatov samostojne Občine Moravče izvoljen na NEODVISNI listi s podporo Razvojnega kluba Moravske doline, predsednik Sveta KS Vrhpolje, predsednik Društva krajanov Tuštanj, član predsedstva Upravnega odbora občinske gasilske zveze, član Upravnega odbora Društva upokojencev, Društva čebelarjev Moravče in Kulturnega društva Vrhpolje – vse v okviru Občine Moravče. Dokaj uspešne so bile tudi njegove aktivnosti na področju izgradnje komunalne infrastrukture v KS Vrhpolje, aktivnosti pri izgradnji gasilskega doma Vrhpolje in še marsikaj. Na povabilo je priskočil na pomoč pri marsikateri gradnji ceste, vodovoda ali drugih aktivnosti posameznih gradbenih odborov- tudi v bivši občini Domžale.

Najboljšo rešitev ponujamo skupaj z našim kandidatom za župana Pavlom Barličem. NEODVISNI bomo le tako lahko opravičili zaupanje, ki ste nam ga izkazali volilci na zadnjih volitvah. Zagotavljamo, da bomo na naslednjih volitvah nastopili s preverjenimi kandidati, ki bodo vaše zaupanja zastopali do konca mandata, kot je to občinski svetnik in kandidat za župana PAVEL Barlič, ki ga predstavljamo s podporo volilcev.

Jože Kudeljnjak, predsednik

Pred volitvami v razmislek tudi beseda kandidata za župana PAVLA BARLIČA

Za kandidaturo ŽUPANA sem se odločil zavestno, da bi v delovanju Občinskega sveta Občine Moravče prevladal razum pred ozkimi strankarskimi interesi, da se prekine z dosedanjo prakso asfalterškega »kupovanja glasov« in pokrivanjem ozkih interesov posameznikov. Prvenstveno pa kandidiram tudi zato, da bi nadaljeval z razvojnim programom občine Moravče s poudarkom na razvoju gospodarstva, družbenih dejavnosti, urejanja okolja in prostora, urejanja komunalnega in cestnega področja ter informiranja občanov v okviru realnih možnosti naše občine. Glede na moje dosedanje delovanje sem se pripravjen spopasti tudi s tem izzivom in zagotavljam, da bom uspešen tudi v nadaljevanju.

Glede na kratkotrajni mandat bom ob podpori NEODVISNIH združenih v okviru RAZVOJNEGA KLUBA Moravske doline in ob strokovnih delavcih v bodoči optimalno reorganizirani občinski upravi ter nenazadnje ob podpori volilcev sledil CILJEM IN NALOGAM:

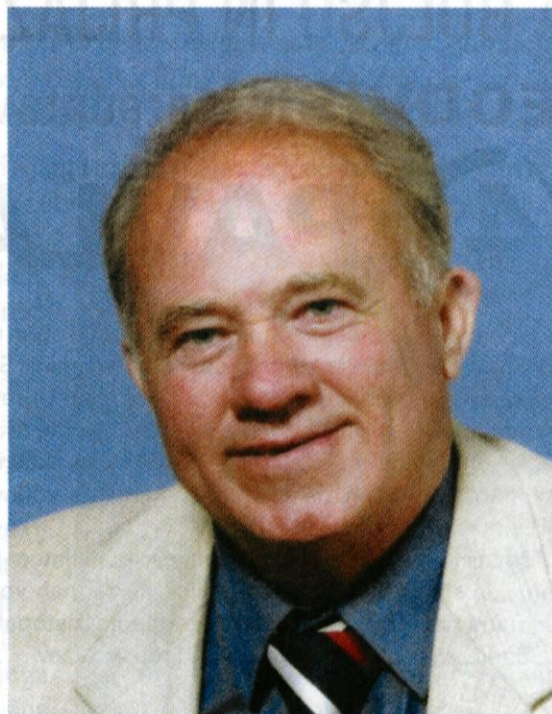
- **zagotavljati gospodarsko rast podjetništva, kmetijski proizvodnji, obrti in turizmu kot eni od perspektivnejših dejavnosti naše doline.** (aktivirati predvidene površine vzhodno od naselja Moravče za obrtno cono; kmetijski proizvodnji zagotoviti trženje viškov; v sodelovanju s kmetijsko zadrugo pričeti s trženjem kmetijskih proizvodov »pridelano v Moravški dolini«)
- **na področju družbenih dejavnosti:** (v zdravstvu zagotoviti stalno prisotnost zdravnika, zagotoviti otroško varstvo vsem zainteresiranim, šolstvo in socialno varstvo postaviti v vlogo servisa za naše občane v vseh življenjskih obdobjih; v investicijskem ciklusu zagotoviti sredstva za že projektirano razširitev vrtca, na prostoru stare Rašice pa skupaj reševati prostorsko problematiko zdravstvene postaje, domskega varstva starejših občanov, v kolikor prostor dopušča pa v celotnem kompleksu vse možnosti izkoristiti za varovana stanovanja starejših občanov, ki si bodo zagotovili prostor za tretje življenjsko obdobje, v celotnem kompleksu bi bilo možno zaposliti do 30 naših občanov)
- **urejanje prostora po že začrtanih smernicah razvoja Moravske doline** (z dopolnitvami prostorskih planov zagotovljati možnost gradnje na nekvalitetnih zemljiščih in mladim nuditi pomoč pri reševanju stanovanjske problematike tudi z ugodnimi stanovanjskimi krediti)
- **kompleksno reševati komunalno problematiko** s poudarkom na kvalitetni vodooskrbi vseh področij, čiščenje odpadnih vod postaviti na ekonomske temelje, po vaseh pa pristopiti k postopnemu reševanju čiščenja odplak s končnim ciljem očistiti naše vodotoke, misleč na sušna obdobja, kakršnim smo bili priča v letošnjem sušnem obdobju.
- **Dograditi široko razvejano cestno omrežje** s poudarkom na rednem vzdrževanju tistega, kar smo v preteklih obdobjih s trudom in lastnim odrekamjem zgradili. Pripraviti vse za gradnjo obvoznice Moravče.
- **Ohranjati kulturno in naravno dediščino.**
- **Za odločanje o našem skupnem jutri** ponovno dati več možnosti soodločanja KS in zagotoviti več finančne samostojnosti.
- **Ohranjati in spodbujati bogato kulturno, športno in drugo društveno življenje v občini,** nadaljevati s financiranjem glede na že dosežene rezultate in koordinirati medsebojno sodelovanje.

Navedel sem aktivnosti v katerih vidim razvoj Občine. Verjamem, da bomo skupaj z domačimi strokovnjaki uspeli realizirati marsikaj! Vaša podpora bo tudi moja obveza, da navedeno tudi izvedemo.

PAVEL BARLIČ

- *dokončajmo, kar smo začeli*
- *ohranimo tudi manjše kmetije*
- *porabo proračunskih sredstev moramo dosledno nadzirati*
- *izdelati kriterije za delitev proračunskih sredstev za društva*
- *preprečiti onesnaževanje narave*
- *proti privilegijem*

⑤ Franc Kmetič

Kot župan občine Moravče bom zagovarjal naslednja stališča:

1. Dokončati moramo že začete investicije v komunalno infrastrukturo, predvsem vodovod in ceste. Investicije je potrebno začeti izvajati v okviru finančnih možnosti občine.
2. Za razvoj podeželja niso pomembne samo večje kmetije, sestavni del mora biti tudi ohranjanje manjših hribovskih in ravninskih kmetij. Zato je pri zagotavljanju finančnih, nepovratnih sredstev to potrebno upoštevati. Nadzor nad trošenjem namenskih finančnih sredstev mora biti dosleden.
3. Bolj pravično je treba razdeliti proračunska sredstva za športne, kulturne in druge društvene dejavnosti. Na podlagi programov moramo izdelati kriterije za delitev sredstev med posamezne dejavnosti. Tudi na tem področju je potreben nadzor o uporabi proračunskih sredstev.
4. Pridobiti moramo finančna sredstva za odpravo posledic onesnaževanja narave (divja odlagališča, nevarne odplake in podobno).
5. Osebnostno sem proti vsem privilegijem, zato bom preprečeval vse takšne poskuse pri uporabi proračunskih sredstev. Vse postopke bom vodil nepristransko, ne glede na osebo in njen položaj v družbi.
6. Prav vsi uporabniki proračunskih sredstev se bodo morali obnašati skrajno racionalno, sicer jim bodo sredstva iz proračuna zmanjšali, nenamensko porabljenih sredstev pa bodo morali vrniti.

Mislím, da bom obveznostim, ki jih bom sprejel z izvolitvijo za župana, lahko kos.

Doslej sem uspešno delal v Lovski družini Moravče, kjer sem bil 8 let predsednik in 6 let tajnik. Opravljal pa sem še druge zadolžitve v tej organizaciji. Bil sem tudi pobudnik in organizator gradnje lovske kočice v Moravčah. Sedaj sem že 4 leta predsednik Planinskega društva Moravče, kjer skupaj z gradbenim odborom vodimo izgradnjo planinskega doma.

Franc Kmetič

Odkup mleka, redni mesečni prihodek moravških kmetij

Koliko litrov mleka letno odkupi Kmetijsko gozdarska zadruga Moravče z.o.o. v občini Moravče?

Med mnogimi vozili, ki dnevno vozijo po moravški cesti, ste zagotovo opazili tudi tovornjak s cisterno. Na njej je iz napisa možno razbrati, da prevaža mleko, kar tudi pomeni, da se vsak dan 62 moravških kmetij spopada z molžo mleka, da bi ga namenili prodaji in zaslužili za potrebe svoje družine.

Vprašanje, koliko mleka letno odkupi Kmetijsko gozdarska zadruga Moravče zveni enostavno, toda le malo občanov bi vedelo povedati, da ga je **preko 2,5 milijona** litrov.

Še manj ljudi bi vedelo povedati, da se lahko proda le mleko, ki je izredne kakovosti, da je vsaka cisterna dnevno pregledana na prevzemu mleka v Ljubljanskih mlekarnah in da je mleko vsake kmetije pregledano dvakrat mesečno s strani mlekarn in dvakrat s strani zadruge. Nad vsemi temi pregledi pa stoji še veterinarska inšpekcija s svojimi kontrolami.

Zgodovina odkupa mleka v Moravčah sega v leto 1901, ko je bilo odkupljeno okoli 100.000 litrov mleka letno. Še leta 1900 je količina mleka komaj preseгла 1 milijon litrov. V nasprotju s povečano količino odkupljenega mleka pa se je v zadnjih desetih letih število kmetij, ki oddajajo mleko, zmanjšalo za približno 100 proizvajalcev.

Količina oddanega mleka je do 1.000 litrov mesečno pri najmanjših proizvajalcih do preko 12.000 litrov mleka mesečno pri največjih. Večino mleka se zbere v samostojnih zbiralnih bazenih. Manjšim proizvajalcem so še vedno namenjene vaške zbiralnice, ki so na Selu, Krašcah, Moravčah in Češnjicah. Zbiralnica Negastrn pa zbira mleko v prevozni bazen. Prevoz mleka Negastrn-Moravče plačuje Občina Moravče.

Proizvodnja mleka za trg zahteva veliko znanja, dosledno delo vse dni v letu in redna vlaganja v razvoj. Spremembe na trgu mleka se dogajajo skoraj dnevno. Poleg negotovih tržnih pogojev odkupa se kmetom postavljajo vedno nove in strožje zahteve s strani mlekarn in državnih institucij nadzora.

Pijmo mleko, je bil pred leti slogan reklame, ki je bil financiran s strani kmetov, zadrug in mlekarn. Tudi za prihodnost želimo, da bi bil zagotovljen odkup mleka in da bi dosegali primerne cene. Del teh načrtov je tudi ustanovitev solastniškega podjetja slovenskih zadrug Mlekodela d.o.o., ki je sedaj lastnik slabe četrtine delnic Ljubljanskih mlekarn. Namen ustanovitve je bil, da se razpršene delnice združijo in da se na letnih skupščinah Ljubljanskih mlekarn nastopa enotno. Ker je Mlekodel d.o.o. zaprta družba, je možna prodaja delnic mlekarn zunanjim kupcem le s soglasjem večine zadrug. Učinek enotnega nastopa je, da je direktor Mlekodela postal predsednik nadzornega odbora Ljubljanskih mlekarn. Tako imamo zadruge in s tem posredno tudi kmetje del vpliva na vodenje mlekarne.

Interes zadrug in kmetov je uspešna mlekarne z razvojno perspektivo in zagotovljen odkup po primerni ceni. V nasprotju s temi interesi je zahteva po ekstremnih dobičkih s strani borznih špekulantov ali sovražni prevzem mlekarne. S sovražnim prevzemom pa lahko novi lastnik v svojem interesu namerno zmanjšuje proizvodnjo ali celo ukine podjetje. Poznani so primeri, ko so mlekarne na vzhodu Evrope po nakupu s strani drugih večjih mlekarn končale kot skladišča uvoženih mlečnih izdelkov za lokalno tržišče.

T.JEMEC, KGZ Moravče

MORAVČANKE V CELJU

V okviru Mednarodnega obrtnega sejma v Celju je potekala tudi 3. mednarodna konferenca o ženskem podjetništvu »Mostovi sodelovanja«. Udeležilo se je skoraj 190 podjetnic oz. njihovih predstavnic iz vse Evrope. Organizatorica konference je že tretjič Marta Turk, predsednica Združenja podjetnikov Slovenije, podpredsednica Svetovnega združenja podjetnic FCEM in direktorica Informacijskega središča META iz Ljubljane.

Bistvena poanta konference je vzpostavitev mostov sodelovanja tudi na področju razvoja ženskega podjetništva, poklicnega uveljavljanja žensk in njihove vloge v družbenih okoljih. Predstavniki Ministrstva za gospodarstvo, Ministrstva za delo, družino in zdravje, Urada za enake možnosti, Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo, Gospodarske zbornice Slovenije, Obrtne zbornice Slovenije, Združenja podjetnikov Slovenije – sekcije podjetnic in obrtnic ter predstavnic mednarodnih organizacij so razpravljali o novih zaposlitvenih možnostih žensk, poklicnem uveljavljanju žensk tudi v Sloveniji, ženskem podjetništvu na Hrvaškem, funkcioniranju združenja poslovnih žensk pred in po

Med številnimi obiskovalci mize z moravškimi dobrotami je bila tudi generalna sekretarka svetovnega združenja podjetnic FCEM gospa Etta Carignani, ki je bila navdušena predvsem nad sladkimi izdelki kmečkih žena.

demokracijskih spremembah v Jugoslaviji, ženskah in novi tehnologiji, aktivnostih, vezanih na usklajevanje poklicnega in družinskega življenja, pomenu in vlogi podjetnic in še o številnih drugih temah in sprejeli zaključke po šesturni konferenci.

Občina Moravče je udeleženkam »Mostov sodelovanja« na povabilo Informacijskega središča META predstavila delček ženskega samozaposlitvenega programa, in sicer kot ženske – nosilke dopolnilne dejavnosti na kmetiji. S svojimi dobrotami je pogostila podjetnice Kmetija pri Mežnarjevih (nagrajena krompirjev kruh in sadjevec, različni skutini namazi in suhomesnati izdelki), prav tako pa so se ljubeznivo odzvale članice Društva podeželskih žena, ki so pripravile dobro potico in drobno pecivo. Članice »Rokodelcev iz Moravske doline« so okrasile mizo z lepimi šopki iz posušenega žita in maka ter različnim cvetjem, izdelanim iz raznobarnega krep papirja. Pohvale so kar deževale, premalo je bilo promocijskega materiala, za kar moramo poskrbeti čimprej. Že na dosedanjih preveritvenih delavnicah v okviru skupnega projekta 13 občin, v katerega je vključena tudi naša, je bilo ugotovljeno, da je treba najti načine, kako bi dobrote s kmetij in izdelki, ki ljubiteljsko nastajajo v rokah pridnih rokodelk in rokodelcev čimprej našle na legalen način pot do kupcev. In to je tudi ena izmed nalog, ki jo bomo skušali kmalu realizirati.

S.V.

Čebelarški center Slovenije na Brdu pri Lukovici

Med in Čebelarška zveza Slovenije sta privabila ministra za kmetijstvo Franca Buta na ogled 'pridnih čebelic' v četrtek, 20. 09. 2001, na Brdo pri Lukovici, kjer so se zaključevale (panske končnice) dela v bodočem čebelarškem centru Slovenije.

S pridobitvijo kandidature za kongres svetovne čebelarške organizacije »Apimondie leta 2003 v Ljubljani« in z novimi zakonskimi in tržnimi razmerami pri nas ter širitvijo nalog in programov ČZS, pa je nastala potreba po dograditvi osrednjega čebelarškega centra Slovenije na Brdu pri Lukovici. Tridesetletno propadanje je končno prekinilo vodstvo ČZS, ko je odločilo, da bo čebelarški center postal na Brdu pri Lukovici. V čebelarškem centru Slovenije se bodo lahko čebelarji izobraževali v teoretičnem in praktičnem delu. V centru bo mogoče kupiti od spominkov, literature, pripomočke za čebelarjenje in avdiovizualne pripomočke s področja čebelarstva. V program bodo uvrstili tudi apiterapevtsko dejavnost, kar bo omogočalo tudi boljšo turistično ponudbo. V centru bo sedež ČZS in uredništva Slovenski čebelar. Prostor v centru bo namenjen tudi profesionalni čebelarški službi: službe za opazovanje gozdnega medenja, službo za pospeševanje,

veterinarsko-čebelarško službo, ki je v sodelovanju s Kmetijskim inštitutom Slovenije, in raziskovalno postajo. Poglavitni motiv dograditve čebelarškega centra je vidnejša in večja vloga slovenskih čebelarjev v slovenskem prostoru. Da bo center ekonomsko uspešno živel, so zanj velikega pomena spremljajoče dejavnosti in profesionalen pristop vodenja.

Čas za dokončanje objekta se nezadržno bliža, s tem pa tudi roki za izvedbo organizacije APIMONDIA 2003. Tukaj pa so nastale finančne težave z dogovorjenimi plačili z ministrstva za kmetijstvo, katero bi moralo sredstva nakazati že spomladi. Zato so gradbeni odbor ČZS in predsedstvo ČZS s predsednikom ČZS Lojzutom Peterletom sklicali posvet z

ministrom za kmetijstvo Francem Butom na Brdu pri Lukovici. Tu so se hoteli sami prepričati o hitrosti in kvaliteti gradnje. Franc But in člani ministrstva so si ogledali objekt ter pohvalili gradbeni odbor predvsem pa čebelarje vseh čebelarških društev za denarne prispevke, posebej pa še za delovne akcije, ki jih opravljajo ob objektu. Pohvaljena je bila tudi Občina Lukovica, saj je zgradila kanalizacijsko povezavo in utrdila cesto do samega objekta, na kar je bil župan Anastazij Živko Burja zelo ponosen in nad dosežkom ni skrival zadovoljstva.

Po končanem ogledu objekta ČCS na Brdu je župan povabil ministra, predstavnike gradbenega odbora in predsednika ČZS na pogovor v sejno sobo občine Lukovice. Na delovnem sestanku je župan Anastazij najprej predstavil delo občine in dosežke. Gradbeni odbor in predsednik ČZS so predstavili v podrobnosti načrte izgradnje in finančne konstrukcije in poglede na nadaljnji razvoj gradnje ČCS na Brdu. Sledilo je triurno dogovarjanje o usklajevanju izpeljave plačil. Minister je na koncu obljubil, da se bo plačilo delno izvedlo še letos ostalo pa v začetku prihodnjega leta. Ker se naš župan rad pošali, je vprašal ministra Buta, če bodo sredstva prišla tudi v primeru njegovega odhoda sploščaja ministra. Minister But mu je odgovoril, da se bo osebno zavzel, da se s pogodbo v nadaljevanju uredijo dogovorjena plačila. Na vprašanje ministru, zakaj morajo čebelarji imeti "sp" oznako za svojo dejavnost, ko vendar nimajo zemlje niti statusa kmeta, medtem ko ribiči na morju nimajo svoje zemlje, a imajo status kmeta, in tako lahko opravljajo pridobitveno dejavnost. Minister je obljubil, da bo to vprašanje rešil s sprejetjem novega zakona o čebelarstvu, ki bo urejal tudi status čebelarjev.

Za zaključek naj omenim, da bo gradbeni odbor sam zbral polovico sredstev, katere bodo prispevali tudi vsi slovenski čebelarji. Na kraju so se razšli z dobrimi občutki, da so utrli boljšo pot slovenskemu čebelarstvu.

DANILO KASTELIC

Škoda po suši 2001

Do 30.9.2001 je bilo oddanih 268 vlog za prijavo škode po suši v letu 2001. Od tega je bilo 5 vlog nepopolnih. Po navodilih Ministrstva za okolje in prostor, Uprava RS za varstvo, Sektor trajnih sanacij bodo občinam do 15. oktobra poslali natančna navodila in zahteve za izdelavo Poročila o škodi po suši v letu 2001. Vse že oddane vloge bo potrebno dopolniti z obrazci, katere bodo vlagatelji - suša 2000, prejeli z obvestilom za nakazilo četrte akontacije lanskoletne škode po suši. Ostali vlagatelji, ki so že oddali vloge za prijavo škode, lahko dobijo ta obrazec na Občini Moravče.

V primeru novih zahtev Republiške komisije za sanacijo elementarnih nesreč bomo vse vlagatelje obvestili, vendar se morajo natančno držati rokov določenih za dopolnitev.

JANEZ OCEPEK

Na podlagi 16. člena Pravilnika o dodeljevanju sredstev za stanovanjske kredite iz proračuna občine Moravče (Uradni vestnik Občine Moravče št.03 /98, 5/99) objavljamo

RAZPIS STANOVANJSKIH POSOJIL OBČINE MORAVČE

1. člen

Razpisana vsota posojila znaša 12.500.000,00 SIT. Minimalni znesek posojila je 500.000,00 SIT. Posojila se plasirajo preko Banke Domžale d.d. BS NLB, s katero ima Občina Moravče sklenjeno ustrezno pogodbo.

Doba vračanja posojila je 5 let, obrestna mera je TOM + 1%. Posojilo se vrača v mesečnih anuitetah. Možnost vračanja kredita 10 let pod pogojem, da Občina subvencionira obrestno mero 5 let, nato pa se obračunavajo obresti po takrat veljavni obrestni meri banke za namenske stanovanjske kredite, znižani za 0,5 odstotne točke. Odobreni krediti se zavarujejo po bančnih pogojih (poroštvo, hipoteka....).

Stanovanjsko posojilo je namensko in se lahko črpa le ob predložitvi ustrezne dokumentacije. Kreditotjemalci vračajo posojilo v skladu s pogodbo, ki jo podpišejo z banko.

2. člen

Posojila se dodeljujejo fizičnim osebam, državljanom Republike Slovenije s stalnim bivališčem na območju občine Moravče, ki prvič ustrezno rešujejo stanovanjsko vprašanje v občini Moravče z:

- nakupom stanovanja ali stanovanjske hiše
- gradnjo zasebnega stanovanja ali stanovanjske hiše
- prenavo in revitalizacijo stanovanja ali stanovanjske hiše

Na razpisu lahko sodelujejo le tisti občani, ki poleg zgoraj naštetih kriterijev izpolnjujejo še naslednje pogoje:

- da imajo gradbeno dovoljenje, ki ob razpisu ni starejše od 7 let, če gre za gradnjo stanovanjske hiše, ki ni dokončana, oz. v njej ni zagotovljen bivalni standard glede na število družinskih članov,
- da imajo veljavno potrdilo o priglasitvi del, ki ob razpisu ni starejše od enega leta, če gre za prenavo ali revitalizacijo stanovanja ali stanovanjske hiše,
- da so lastniki ali solastniki nepremičnine, za katero posojilo prosijo,
- da so sami oziroma njegovi soplačniki kreditno sposobni; kreditno sposobnost presoja banka,
- da bodo v primeru, da imajo neustrezno stanovanje in kupujejo drugo ustrezno stanovanje, zaprosili le za razliko vrednosti v površini med dosedanjim in novim stanovanjem in bodo ob odtujitvi neustreznega stanovanja celotno kupnino namenili za nakup oziroma gradnjo drugega ustreznega stanovanja.

Občani so v okviru prenave ali revitalizacije stanovanja ali stanovanjske hiše upravičeni za tista prenovitvena dela, s katerimi se:

- poveča koristna stanovanjska površina ali število bivalnih prostorov v okviru stanovanjskih standardov, ki so določeni s pravilnikom (za objekte z gradbenim dovoljenjem nad 10 let),
- izboljšajo očitno nefunkcionalna stanovanja ali stanovanjske hiše, ki so manj primerne za bivanje, zgradijo manjkajoče sanitarije ali s katerimi se prenavijo dotrajani

gradbeni elementi kot so: ostrešje, vse vrste izolacij, inštalacij, fasade, stavbno pohištvo (za objekte z gradbenim dovoljenjem nad 40 let).

3. člen

Za ustrezno standardno stanovanje se šteje stanovanje, ki ima poleg dnevne sobe, kuhinje in sanitarnih prostorov še toliko spalnih prostorov, da zadošča potrebam vseh članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu.

Glede na število družinskih članov kvadratura stanovanja ne sme presegati naslednjih normativov:

1 član	44m ²
2 člana	52m ²
3 člani	63m ²
4 člani	74m ²
5 članov	85m ²
6 članov	98m ²

Za vsakega naslednjega ožjega družinskega člana se prizna še 10m².

Posojilo, ki pripada upravičencu, znaša največ 40% vrednosti primerne stanovanja, upoštevajoč že prejete ugodne kredite od prejšnje občine Domžale, Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Domžale, delodajalca ali Republiškega stanovanjskega sklada.

Osnova za izračun višine posojila je cena za m² stanovanjske površine, in sicer:

- za nakup stanovanja 145.000,00 SIT/m²
- za individualno gradnjo 90.000,00 SIT/m²
- za prenavo oz. revitalizacijo 60.000,00 SIT/m²

4. člen

Do posojila niso upravičeni občani:

- lastniki stanovanja, odkupljenega po Stanovanjskem zakonu
- najemniki v stanovanju z možnostjo odkupa po Stanovanjskem zakonu
- občani, ki kupujejo stanovanje ali stanovanjsko hišo od ožjih družinskih članov oz. sorodnikov (matere, očeta, sina, hčere, sestre, brata, starega očeta, stare mame ali bivšega zakonca)

5. člen

Kriteriji za ocenjevanje vlog upravičencev bodo:

- primernost in kvaliteta sedanjega stanovanja
- premoženjsko stanje prosilca in njegove družine
- socialno in zdravstveno stanje prosilca in njegove družine
- namembnost posojila, način reševanja stanovanjske problematike in faza gradnje.

Ob upoštevanju navedenih kriterijev imajo prednost pri dodelitvi posojila:

- mlade družine
- družina z večjim številom otrok
- družine z manjšim številom zaposlenih
- enostarševske družine
- invalidi in družine z invalidnim članom
- mladi zakonci
- prosilci z daljšim bivanjem v občini Moravče.

6. člen

Poleg v vlogi zahtevanih podatkov in dokazil, morajo prosilci glede na namen porabe posojila k vlogi priložiti še:

- obrazec Vloga za posojilo
- potrdilo o državljanstvu za vse člane družine (lahko fotokopije)

- dokazilo o statusu stanovanja, v katerem prosilec prebiva (najemno ali podnajemno pogodbo oz. kupoprodajno pogodbo, darilno pogodbo, zemljiškoknjižni izpisek ali potrdilo o premoženjskem stanju)
- overjeno kupoprodajno pogodbo ali predpogodbo, sklenjeno v letu 2000 (v primeru nakupa),
- gradbeno dovoljenje, ki ob razpisu ni starejše od 7 let (v primeru gradnje)
- potrdilo o priglasitvi del, ki ob razpisu ni starejše od enega leta (v primeru prenove ali revitalizacije),
- zemljiškoknjižni izpisek, ki dokazuje lastništvo ali solastništvo, ki ni starejše od 6 mesecev,
- potrdilo o plači (izpolni delodajalec),
- dve potrjeni upravno administrativni prepovedi (izpolni delodajalec),
- potrdilo banke o nakazilu plač za zadnjih 6 mesecev (izpolni matična banka),
- potrdilo o šolanju vzdrževanih otrok za srednje, višje ali visoke šole
- potrdilo o stalnem bivanju družinskih članov ter za prosilca potrdilo o času bivanja v občini Moravče
- kreditorejmalci dostavijo potrdilo firme o zaposlitvi za nedoločen čas in kreditnih obremenitvah
- dokazilo o enostarševski družini,
- potrdilo delodajalca, občine ali Stanovanjskega sklada Republike Slovenije o višini že odobrenih posojil za stanovanje ali gradnjo, za katerega kreditiranje prosijo po tem razpisu,
- sklep ali odločbo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje o invalidnosti prosilca ali njegovega ožjega družinskega člana,
- potrdilo Centra za socialno delo o motnjah v duševnem ali telesnem razvoju prosilca ali njegovega ožjega družinskega člana,

7. člen

Občani, ki želijo pridobiti posojilo po tem razpisu, vložijo popolne vloge na obrazcu z vsemi zahtevanimi prilogami v zaprti kuverti, najkasneje **do vključno 5. novembra 2001, z oznako na kuverti »STANOVANJSKI KREDIT 2001«**. Vloge lahko pošljejo po pošti na naslov OBČINA MORAVČE, Trg svobode 4, 1251 MORAVČE ali osebno oddajo v času uradnih ur v Oddelek za finance in računovodstvo.

Obrazec vloge za stanovanjsko posojilo in vse informacije v zvezi z razpisom dobite v Oddelku za finance in računovodstvo Občine Moravče (tel. 7231-044, Marjanca Urbanija).

Nepravočasno prispele vloge ne bodo upoštevane. V kolikor je vloga nepopolna, komisija pozove prosilca, da v roku 8 dni predloži manjkajočo dokumentacijo. Če pa tega ne stori in zaradi tega vloge ni mogoče obravnavati, se šteje, da vloga ni bila vložena.

Poslane dokumentacije prosilcem ne bomo vračali.

8. člen

Po zaključku razpisa bo 5. članska komisija, ki jo imenuje župan, obravnavala popolne vloge in na podlagi izpolnjevanja pogojev iz razpisa in ogleda stanja na terenu v 30 dneh po zaključku razpisa obvestila prosilce o izidu razpisa.

Občina Moravče
Ivanka Kocjančič, podžupanja

Na podlagi 9.člena Pravilnika o ugodnem kreditiranju za pospeševanje razvoja podjetništva in obrti ter ostalega zasebnništva v občini Moravče (Uradni vestnik občine Moravče št. 6/96, 5/99) objavljamo

RAZPIS POSOJILA ZA UGODNO KREDITIRANJE PODJETNIŠTVA IN OBRTI TER OSTALEGA ZASEBNIŠTVA V OBČINI MORAVČE

1. člen

Razpisana vsota posojila znaša 16.000.000,00 SIT. Minimalni znesek posojila je 500.000,00 SIT. Posojila se plasirajo preko Banke Domžale, d.d., Domžale, BS NLB, s katero ima Občina Moravče sklenjeno ustrezno pogodbo.

2. člen

Posojilo se dodeljuje za naslednje namene:

- nakup, urejanje in opremljanje zemljišč in pridobivanje projektne dokumentacije za gradnjo poslovnih objektov,
- nakup, graditev, prenovo ali adaptacijo poslovnih objektov,
- nakup nove ali generalno obnovljene opreme in nadomestnih delov za popravilo opreme,
- uvajanje oz. nadomeščanje proizvodnje ali izdelkov, ki odpravlja obremenjevanje okolja,
- pospeševanje turizma v občini.

3. člen

Posojila se prednostno dodeljujejo prosilcem, ki izpolnjujejo naslednje kriterije:

- odpirajo nova delovna mesta,
- dajejo pozitivne ekonomske učinke,
- uvajajo sodoben tehnološki in ekološko neoporečen delovni proces, ki je energetsko varčen,
- dopolnjujejo proizvodnje programe ostalega gospodarstva v občini,
- so izvozno usmerjeni,
- odpravljajo deficitarne storitvene dejavnosti v občini,
- so turistično in promocijsko usmerjeni.

4. člen

Posojilo se lahko dodeli:

- podjetjem v zasebni lasti
- samostojnim podjetnikom (obrtnikom) in ostalim zasebnikom
- občanom, ki so pri pristojnem organu vložili popolno vlogo za samostojnega podjetnika, obrtnika oz. drugega zasebnika.

Sedež ali podružnica samostojnega podjetnika (obrtnika) oziroma drugega zasebnika, mora biti na območju občine Moravče.

5. člen

Doba vračanja posojila je 5 let, letna obrestna mera je TOM + 1 %, možnost enoletnega moratorija vračila kredita. Posojilojemalec prične vračati posojilo v skladu s pogoji iz posojilne pogodbe, ki jo sklene z banko.

6. člen

Posojilojemalcu se odvzame možnost koriščenja posojila, če v roku 3 mesecev od prejema sklepa o dodelitvi posojila le-tega ne izrabi.

7. člen

Prosilci vložijo prošnjo za posojilo v zaprti kuverti skupaj z zahtevano dokumentacijo **do vključno 5. novembra 2001** na naslov: OBČINA MORAVČE, Trg svobode 4, Moravče z oznako »KREDIT ZA PODJETNIŠTVO 2001«. Obrazec vloge za posojilo in vse informacije v zvezi z razpisom dobite na sedežu Občine Moravče v času uradnih ur ali po telefonu 731-044 pri Marjanci Urbanija.

Prošnja mora obvezno vsebovati ime, priimek, naslov prosilca, davčno številko in matično številko podjetja oziroma zasebnika, opis in predračunsko vrednost investicije, višino zaprosenega posojila z navedbo lastnega deleža investiranja, rok zaključitve investicije in predvideno število na novo zaposlenih delavcev.

8. člen

Prošnji za posojilo mora biti priložena naslednja dokumentacija:

1. dokazilo o registraciji

- fizične osebe: potrdilo o vpisu v register podjetnikov, obrtnikov ali drugih zasebnikov oziroma potrdilo o vložitvi popolne vloge pri pristojnem organu za vpis podjetnika oziroma drugega zasebnika
- pravne osebe: sklep o vpisu podjetja v sodni register.

2. Odločbo za opravljanje dejavnosti, ki ga izda Upravna enota.

3. Dokazilo o plačilu vseh zapadlih davkov in prispevkov, ki ne sme biti starejše od 1 meseca.

- **fizične osebe, samostojni podjetniki:** bilanca stanja in bilanco uspeha za pretekli dve leti, overjeno fotokopijo davčne napovedi in odločbo o odmeri davka od dohodka iz dejavnosti za pretekli dve leti, potrdilo DURS-a o plačanih davkih, periodični obračun za tekoče leto, izpolnjen obrazec denarnega toka za obdobje kreditiranja in izpolnjen obrazec tekočega poslovanja.
- **pravne osebe:** bilanco stanja in uspeha za pretekli dve leti, BON 1, 2, 3 oziroma potrdilo, da še niso pričele poslovati, periodični obračun za tekoče leto (bilanco uspeha), izpolnjen obrazec denarnega toka za obdobje kreditiranja, izpolnjen obrazec tekočega poslovanja in

potrdilo DURS-a o plačanih davkih.

4. dokazilo glede na namen posojila:

- pri nakupu nove ali generalno obnovljene opreme in nadomestnih delov za popravilo opreme: predračun ali račun, ki ni starejši od 6 mesecev, pri nakupu generalno obnovljene opreme pa še pisno izjavo – garancijo izvajalca generalnega popravila,
- pri nakupu, urejanju in opremljanju zemljišč za gradnjo poslovnih prostorov: notarsko overjeno kupoprodajno pogodbo ali predpogodbo za zemljišče in predračun stroškov urejanja ter opremljanja zemljišča
- pri gradnji, prenovi ali adaptaciji poslovnih prostorov: gradbeno dovoljenje oz. odločbo o priglašeni delih, predračun – ki ni starejši od 6 mesecev, zemljiškoknjižni izpisek ali izjavo lastnika oz. upravljalca poslovnih prostorov, da dovoli nameravana dela in najemno pogodbo, ki mora biti sklenjena najmanj za dobo vračanja posojila;

5. dokazilo (fotokopija obrazca M1/2 – prijava delavcev v zavarovanju), da je odgovorna oseba podjetja v delovnem razmerju v podjetju oz. pismeno izjavo podjetja, da bo odgovorna oseba podjetja sklenila delovno razmerje v podjetju najkasneje v roku 3 mesecev od dneva porabe posojila, če odgovorna oseba podjetja še ni v delovnem razmerju v podjetju.

9. člen

V kolikor je vloga nepopolna, komisija pozove prosilca, da v roku 8 dni predloži manjkajočo dokumentacijo. Če pa tega ne stori in zaradi tega vloge ni mogoče obravnavati, se šteje, da je vloga ni bila vložena

Poslane dokumentacije prosilcem ne bomo vračali.

10. člen

Prosilci bodo o izidu razpisa obveščeno v 15 dneh po odločitvi.

Občina Moravče

Ivanka Kocjančič, podžupanja

Na podlagi 9. člena Pravilnika o dodeljevanju posojil iz sredstev občinskega proračuna za razvoj kmetijstva v Občini Moravče (Uradni vestnik občine Moravče št. 6/96) objavljamo

RAZPIS POSOJILA ZA POSPEŠEVANJE RAZVOJA KMETIJ IN KMETIJSKIH DOPOLNILNIH DEJAVNOSTI V OBČINI MORAVČE

1. člen

Razpisana vsota posojila znaša 12.000.000,00 SIT. Minimalni znesek posojila je 500.000,00 SIT. Posojila se plasirajo preko Hranilno kreditne službe Domžale, s katero ima Občina Moravče sklenjeno ustrezno pogodbo.

2. člen

Posojilo se dodeljuje za naslednje namene:

- izgradnjo in adaptacijo kmetijskih, proizvodnih in pomožnih objektov na kmetiji
- izgradnjo in adaptacijo prostorov za dopolnilno

dejavnost na kmetiji

- nakup opreme, ki se vgrajuje v kmetijske proizvodnje objekte ali za dopolnilno dejavnost na kmetiji
- za nakup kmetijskih strojev in priključkov zanje
- za nakup plemenske živine visoke kakovosti
- za nakup kmetijskih zemljišč
- ureditev trajnih nasadov

3. člen

Za posojilo lahko zaprosijo kmetje – lastniki kmetij, ki živijo na območju občine Moravče, če imajo status kmeta in investirajo na osnovi usmeritveno- razvojnega programa, ki ga je izdelala kmetijska svetovalna služba. Kraj investicije mora biti na območju občine Moravče.

4. člen

Posojila se prvenstveno dodeljujejo prosilcem, ki bodo lahko z dodeljenimi sredstvi dokončali investicijo, ki posojila iz občinskega proračuna še niso prejeli, prosilcem iz demografsko ogroženih območij občine ter kmetom, ki jim je kmetijska dejavnost edini vir dohodka.

5. člen

Doba vračanja posojila znaša 5 let, obrestna mera znaša

TOM + 1 %, možnost enoletnega moratorija vračila kredita. Posojilojemalec prične vračati posojilo v skladu s pogoji iz posojilne pogodbe, ki jo sklene s HKS Domžale, ki nudi posojilojemalcu tudi možnost enoletnega moratorija pri odplačilu posojila. Posojilo se zavaruje pri zavarovalnici, s hipoteko ali s kreditno posobnimi poroki.

6. člen

Posojilojemalcu se odvzame možnost koriščenja posojila, če v roku 3 mesecev od prejema sklepa o dodelitvi posojila ne izrabi posojila.

7. člen

Prosilci vložijo prošnjo za posojilo v zaprti kuverti skupaj z zahtevano dokumentacijo najkasneje **do vključno 5. novembra 2001**, na naslov: **OBČINA MORAVČE**,

Trg svobode 4, Moravče, z oznako »KREDIT ZA KMETIJSTVO 2001«. Obrazec vloge za posojilo in vse informacije v zvezi z razpisom dobite na sedežu Občine Moravče v času uradnih ur ali po telefonu 731-044 pri Marjanci Urbanija ali v Kmetijski svetovalni službi pri Janezu Ocepku.

8. člen

Prošnji za posojilo mora biti predložena naslednja dokumentacija:

1. obrazec Vloga za posojilo
2. posestni list za celotno posestvo, ki ne sme biti starejši od enega leta
3. potrdilo o plačilu vseh zapadlih davkov in prispevkov, ki ga izda DURS
4. potrdilo o statusu kmeta
5. usmeritveno razvojni program kmetije ali poslovni načrt ter mnenje kmetijske svetovalne službe.
6. gradbeno dovoljenje ali potrdilo o priglasitvi del oz. uredbo za ureditev trajnih nasadov
7. predračun za gradbena dela, nakup opreme ali strojev, ki ne sme biti starejši od 6 mesecev
8. overjeno kupoprodajno pogodbo za nakup kmetijskih ali gozdnih zemljišč
9. za nakup plemenske živine: potrdilo Republiške selekcijske službe o poreklu živali, izjava Regionalnega kmetijskega zavoda, da plemenska živina izvira iz reje, ki ima urejeno hlevsko knjigo in sodeluje v selekcijskem programu in (pred)račun.

9. člen

Nepravočasno prispеле vloge ne bomo upoštevali. V kolikor je vloga nepopolna, komisija pozove prosilca, da v roku 8 dni predloži manjkajočo dokumentacijo. Če pa tega ne stori in zaradi tega vloge ni mogoče obravnavati, se šteje, da vloga ni bila vložena. Poslano dokumentacijo prosilcem ne bomo vračali.

10. člen

Prosilci bodo o izidu razpisa obveščeni v 15 dneh po odločitvi.

Občina Moravče
Ivanka Kocjančič, podžupanja

JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE IZDELAVE PROJEKTNE DOKUMENTACIJE za kmetijske proizvodne objekte in objekte za dopolnilne dejavnosti na kmetijah na območju občine Moravče za leto 2001

1. Predmet razpisa

Predmet razpisa je sofinanciranje izdelave projektne dokumentacije za kmetijske proizvodne objekte in objekte za dopolnilno dejavnost na kmetijah iz sredstev proračuna občine Moravče.

2. Upravičenci do sredstev

Upravičenci do sredstev po tem razpisu so fizične osebe, ki opravljajo kmetijsko dejavnost, imajo stalno bivališče in zemljišče na območju občine Moravče ter izpolnjujejo pogoje določene s tem razpisom.

3. Razpisana vsota sredstev za namene iz 1. točke razpisa je 300.000,00 SIT.

4. Kriteriji za dodelitev sredstev

- za kmetije na gorsko višinskem območju in na strmih kmetijah znaša višina sofinanciranja do 70% stroškov izdelave projekta.
- za kmetije na gričevnato hribovitem in kraškem območju znaša višina sofinanciranja do 50% stroškov izdelave projekta.

Občina bo višino sofinanciranja uskladila glede na razpoložljiva proračunska sredstva in število prispelih vlog.

5. Prijava na razpis

Prijava z vsemi zahtevanimi prilogami dostavite najkasneje **do ponedeljka, 5. novembra 2001 do 12. ure na Občino Moravče, s pripisom: « Za razpis- Sofinanciranje projektne dokumentacije v kmetijstvu. »**

Informacije v zvezi z razpisom dobite pri Janezu Ocepku, telefon 7231-236, vsak dan od 7.-9. ure, kjer dobite tudi vse zahtevane obrazce.

6. Vsebina vloge

Za pridobitev sredstev po tem razpisu je potrebno vlogi priložiti:

- Obrazec – Vloga za sofinanciranje izdelave projektov v kmetijstvu,
- Obrazec 2 – Izjava vlagatelja,
- Popis del s projektantskim predračunom,
- Tloris pritličja in notranja ureditev objekta.

7. Posebni pogoji razpisa

- a) Vlagateljji bodo o rezultatih razpisa obveščeni v 15 dneh po zaključku javnega razpisa
- b) Vsi zainteresirani, ki so v zadnjih petih letih že pridobili sredstva iz tega naslova, ne morejo kandidirati na tem razpisu.
- c) Vlagateljji, ki bodo pridobili sredstva iz tega naslova, morajo v 24 mesecih po prejemu sredstev pridobiti veljavno gradbeno dovoljenje in v 60. mesecih uporabno dovoljenje.
- d) Vsi, ki bodo pridobili sredstva iz tega naslova, morajo na svojo stroške, v treh mesecih po pridobitvi uporabnega dovoljenja dostaviti občini zapisnik o zaključku del od Kmetijske svetovalne službe, Občini Moravče in MKGP- kmetijska inšpekcija.

V primeru, da tega ne izvedejo, morajo občini vrniti pridobljena sredstva z zakonito določenimi zamudnimi obrestmi.

Občina Moravče
Ivanka Kocjančič, podžupanja

Oktober – mesec požarne varnosti

V oktobru, mesecu požarne varnosti, smo se v PGD Moravče odločili, da vam, občanom, predstavimo pomembnost požarne preventive in ponudimo ugodno možnost za nakup gasilnika.

Na našem področju lahko z gotovostjo trdimo, da smo v večini dobro protipožarno osveščeni, kar lahko sklepamo po majhnem številu požarov. V zadnjem obdobju je bilo nekaj začetnih požarov, ki so jih občani z našo pomočjo uspešno zatrli. Tu je potrebno dodati, da je le malo naših gospodinjstev opremljenih z gasilnim aparatom-gasilnikom, ki nas lahko v primeru začetnega požara reši.

Dejstvo je, da smo sami uspešni z gašenjem le v prvi fazi gorenja in tako preprečimo večjo gospodarsko škodo ali celo življenja nas samih in bližnjih. Seveda poznamo tudi druga

priročna gasilna sredstva, kot so odeja za pokrivanje, pesek, zemlja, sveža krma, cevi za zalivanje vrta in podobno, pa vendar je gasilnik nepogrešljiv v vsaki hiši ali gospodarskem objektu. V sodelovanju s Centrom požarne varnosti Količevo smo se odločili, da organiziramo prodajo gasilnikov po cenah, ugodnejših od redne prodaje.

Priporočamo vam gasilnike na prah ali ogljikov dioksid (CO_2) različnih velikosti glede na namembnost. Za stanovanjske prostore so najprimernejši gasilniki z gasilnim sredstvom CO_2 , ki ima dušilni učinek, gasi brez dodatne škode in je najučinkovitejši v zaprtih prostorih. Druga in bolj razširjena je oblika gasilnikov s prahom kot gasilnim sredstvom z oznako S. Poznamo gasilnike z oznakami od S1 do S100. Običajno uporabljamo gasilnike S1 do S9. Manjše uporabljamo za osebne avtomobile, traktorje in delovne stroje. Večji gasilniki pa so namenjeni za stanovanjske objekte, gospodarska poslopja, garaže ali obrtne delavnice. Učinek prahu kot gasilnega sredstva je večji dušilni in antikatalitičen. Primeren je za gašenje vseh vrst gorljivih snovi na odprtem in zaprtem prostoru. Njegova pomanjkljivost pa je, da ob nenamenski ali pretirani uporabi zapraši prostor, vendar se moramo zavedati,

da s pogasitvijo začetnega požara preprečimo veliko materialno škodo. Gotovo se ne bomo ozirali na nekaj odvečnega prahu, ki ga z malo truda posesamo in očistimo.

V naši preventivni akciji vam nudimo gasilnike:

- S 2 U - 5.464 SIT
- S 3 P - 5.704 SIT
- S 6 U - 8.491 SIT
- S 9 U - 9.844 SIT
- CO_2 G - 23.429 SIT

Gasilnike lahko naročite na telefonske številke: 041/592-732, 041/805-390 ali 041/674-639

Dobavili vam jih bomo po zaključku akcije, ki poteka do 20. oktobra 2001.

Člani našega društva vam bomo z veseljem svetovali glede primernosti posameznih gasilnikov in primernih mest za namestitve. Na vašo željo vam jih tudi montiramo.

Upamo, da bo naša gesta dobro sprejeta in bomo s tem skupno prispevali k boljši zaščiti nas vseh, kar pa je konec koncev tudi naš skupni cilj.

MILAN PETERC, PGD Moravče

Velik uspeh najmlajših peških gasilcev na regijskem tekmovanju

Gasilska zveza Mengeš je po programu letošnjih regijskih tekmovanj organizirala tekmovanje pionirjev in pionirk regije Ljubljana III za leto 2001. Ta regija povezuje gasilske zveze Domžale, Kamnik, Komenda, Litija, Mengeš in Moravče. Tekmovanje je bilo v Mengšu 15. septembra, tekmovalne enote pa so prišle iz 17 gasilskih društev.

Pionirji in pionirke so tekmovali v vaji z vedrovko in v štafeti s prenosom vode. Nastopilo je 14 enot pionirjev in 13 enot pionirk. Gasilsko zvezo Moravče so zastopale enote iz PGD Moravče in

Zmagovalni enoti z mentorjem Antonom Stenkom in predsednikom GZ Moravče Ivanom Vidicem

PGD Peče. Iz PGD Moravče sta tekmovali dve enoti pionirjev in ena enota pionirk, iz PGD Peče pa po ena enota.

In rezultati?

Pionirji in pionirke iz PGD Peče (GZ Moravče) so dosegli najboljše rezultate, obe enoti sta osvojili prvo mesto in si s tem zagotovili tekmovanje na državnem prvenstvu prihodnje leto. To bo že tretji zaporedni in skupno četrti nastop peških pionirjev in pionirk na državnem prvenstvu.

Uspešni so bili tudi pionirji iz PGD Moravče, saj je druga enota pionirjev (Moravče II) dosegla četrti rezultat, pionirke pa so bile na dvanajstem mestu.

Čestitamo mladim gasilcem in gasilkam iz PGD Peče in njihovemu mentorju Antonu Stenku. **Res, zaslužijo si vso pohvalo.** Ogromno truda je potrebnega za doseganje takšnih uspehov. Truda, dobre volje, discipline in gasilskega ponosa.

Na tekmovanju v Mengšu sta bili uspešni tudi enoti iz Rov (GZ Domžale), ki sta zasedli obe drugi mesti. Rovski pionirji so za peškimi zaostali le za pol točke, pionirke pa za slabo točko. Tretje mesto pri pionirjih so dosegli vaški mladi gasilci (GZ Litija), pri pionirkah pa enota iz Kostrevnice (GZ Litija). Dobro pripravljenost vseh enot na tekmovanju potrjujejo zelo majhne razlike med doseženimi rezultati. Tako je zadnja uvrščena enota dosegla 98 % rezultata zmagovalne enote pri pionirjih in skoraj 99 % pri pionirkah. Čestitke zaslužijo vse enote in njihovi mentorji.

B. BRVAR

Gasilsko tekmovanje veteranov, članic in veteranov GZ Moravče

Sobota, 15. Septembar, je bil gasilski tekmovalni dan. V Mengšu so na regijskem tekmovanju nastopili najmlajši gasilci, na tekmovanju GZ Moravče v Moravčah pa najbolj izkušene gasilke in gasilci. Predsednik tekmovanja je bil poveljnik GZ Moravče, Herman Šlibar, vodja tekmovanja pa Anton Burja iz PGD Vrhpolje.

Razglasitev rezultatov

Kategorija	Ekipa	Vrstni red	Število doseženih točk
ČLANI A	PGD KRAŠČE I	1	873
	PGD VRHPOLJE II	2	861
	PGD KRAŠČE II	3	838
	PGD MORAVČE	4	817
	PGD VRHPOLJE I	5	813
	PGD PEČE	6	807
	PGD VELIKA VAS	7	789
	PGD VRHPOLJE III	8	777
ČLANICE A	PGD PEČE	1	788
ČLANI B	PGD MORAVČE	1	876
	PGD VRHPOLJE	2	875
	PGD PEČE	3	852
	PGD KRAŠČE	4	842
ČLANICE B	PGD MORAVČE	1	732
VETERANI	PGD MORAVČE	1	

Letošnjega gasilskega tekmovanja članov in članic se je udeležilo rekordno število enot iz vseh petih društev GZ Moravče. Komisija A, ki sprejema prijave, pregleduje opremo tekmovalcev in razvršča enote, je prejela kar 14 prijav – 8 enot članov A (povprečna starost tekmovalne enote mora biti manjša od 30 let), 4 enote članov B (povprečna starost enote nad 30 let) in po eno enoto članic A in članic B. Vse enote so dvakrat izvedle vajo z motorno brizgalno.

Veterani so se udeležili tekmovanja veteranov že teden dni prej v Mengšu, ki ga je organizirala tamkajšnja gasilska zveza. Po sklepu poveljstva GZ Moravče se je njihova udeležba na tem tekmovanju štela za tekmovanje veteranov GZ Moravče za leto 2001. Tekmovala je samo enota veteranov iz PGD Moravče.

Rezultati tekmovanja si lahko ogledate v preglednici. Iz PGD Vrhpolje so prišle kar tri enote članov A, kar je vredno pohvale. Letošnji rezultati so bili podobni lanskim, pri tem pa velja pripomniti, da je bilo vreme letos manj naklonjeno tekmovalcem kot lani.

Predsednik GZ Moravče je podelil pokale zmagovalnim enotam. Pokale so osvojile iste enote kot lani – člani A iz Krašč, članice A iz Peč, člani B iz Moravč in članice B iz Moravč in zato zaslužijo še posebno pohvalo.

B. BRVAR, foto: Anton Stenko

Člani Društva za raziskovanje jam »Simon Robič« na delu

Jamarji Društva za raziskovanje jam »Simon Robič« iz Domžal so tudi v letošnji akciji poskrbeli za čiščenje ene izmed jam na območju občine Moravče. Tokrat so se lotili čiščenja »Miklavškove jame« pod Katarijo. Pri delu jim je s traktorjem pomagal domačin Peter Jemec, ki je staro šaro odpeljal s traktorjem z mesta, kjer so jo odvrgli nevestni občani. Na dan akcije je delo oteževal tudi dež, zato je bilo čiščenje in odvoz odpadkov še bolj naporno.

Že skoraj po pravilu morajo jamarji pred vstopom v jamo najprej pospraviti razno navlako, med katero je marsikdaj tudi katera od poginulih živali, razne strupene snovi in podobno, kar zagotovo ne sodi med lepote podzemnega sveta. Izgovori, da občani nimajo kam odložiti odpadkov, v današnjem času ne držijo. Občina Moravče si prizadeva za redno odvoz komunalnih odpadkov, dvakrat letno poteka odvoz kosovnih odpadkov, enkrat letno odvoz nevarnih odpadkov (strupi, zdravila itd.), ne nazadnje pa je odprta tudi deponija v Dobu.

Priložnosti za redno odvažanje odpadkov je torej zagotovo dovolj. Če pa bomo prisiljeni zaradi varovanja podtalnice sredstva proračuna zapravljali za podpiranje neodgovornega početja občanov namesto za druge bolj upravičene potrebe, kot je npr. ohranjanje kulturne dediščine, varnost v prometu in podobno, potem se moramo tega zavedati in ne smemo valiti

krivde na odgovorne v občini.

Po besedah Aleša Stražarja, ki je akcijo vodil, je neočiščena še jama na Javoršici, kjer pa je zalogaj večji, saj bi čiščenje jame stalo kar okoli 2 milijona SIT.

Po končani akciji so se jamarji okrepčali na »Mežnarjevi kmetiji«, kjer so se skupaj s predstavniki občine pogovorili o opravljenem delu in o njihovih načrtih v prihodnje.

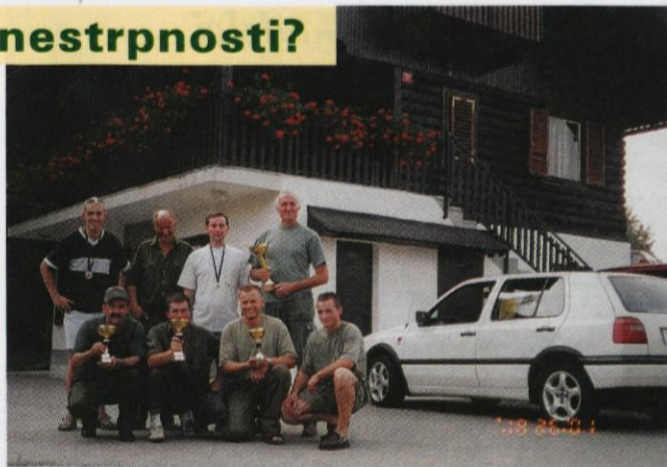
Jamarjem iz Domžal, ki za nas opravljajo težavno in neprijetno delo, se v imenu Občine Moravče iskreno zahvaljujemo in si želimo, da bi bilo lahko njihovo poslanstvo bolj usmerjeno v odkrivanje in občudovanje novih brezpotij podzemnega sveta in manj v odstranjevanje nepotrebne in nevarne navlake brezsrčnih, upamo da samo, posameznikov.

MILAN BRODAR, foto: Aleš Stražar

Kdo na Pogledu ščuva k nestrpnosti?

Verjetno vsi občani občine Moravče ne vedo, da imamo lovci LD Moravče svoje strelišče na glinaste golobe za lovskim domom na Rjavem hribu v bližini Fugarja. V zadnjem času nekdo ščuva krajane vasi Pogled in zbira podpise, čeprav je vas obrnjena bolj proti Moravčam, češ da so za krajane te vasi silno moteči poki iz lovskih pušk, ki jih uporabljamo lovci za streljanje na glinaste golobe in to le občasno in samo podnevi. Vsi poki so usmerjeni proti gozdnemu delu Mohorja. Poke zadrži naravni zaščitni breg, ki je močno poraščen z gostim drevjem in grmičevjem in je med streliščem in Mohorjem. Prepričan sem, da je jakost poka na območju Pogleda minimalna. Tudi strokovnjaki z lahkoto izmerijo jakost, koliko decibelov pokaže vsak pok. Z zakonom je natančno predpisano, kolikšna jakost je dovoljena podnevi in kolikšna ponoči. Nekateri podpisniki so pozabili ali pa se delajo nevedne, koliko hrupa povzročajo s svojimi tovornjaki, traktorji in osebnimi vozili. Tudi ta hrup je prav gotovo moteč za stanovalce ob cestah, pa nikomur ne pade na pamet, da bi pobiral podpise za preprečevanje tovrstnega hrupa. Torej jim je po godu sitem "Jaz pa lahko to počnem". To gledanje je skrajno primitivno in sebično. Vsaka dejavnost ima specifične pogoje, zahteve in način izvajanja dejavnosti. Šoferska povzročča hrup, onesnažuje okolje in nevarnosti na cestah. Ribiška je lepša in mirnejša, saj ne povzročča nobenega hrupa. Mirno sedijo ob vodah in opazujejo ribe, kako nemo plavajo mimo vabe. Da pa je njihova dejavnost živa, so potrebne čiste vode, za kar po svojih močeh poskrbijo ribiči in tudi pri tem ne povzročajo hrupa.

Lovci smo v nekoliko težjem položaju. Lov izvira že iz pradavnine in je temeljil na potrebi po preživetju. Danes je vloga lovcev povsem drugačna. Da bi lahko izvrševali zahteve, ki jih pred lovce postavlja čas, družba in nenazadnje Zakon o izvrševanju lova, si moramo v LD zagotoviti strokovno in praktično dobro pripravljene mlade lovce, da bodo kos nalogam. Mnogo je zahtev občanov po posredovanju lovcev s puško za pokončevanje lisic, katerih vedenje je sumljivo in napadajo pse in mačke v naseljih, lahko pa zaidejo tudi v hleve in prostore za perutnino. Tudi klateški psi ne smejo biti izjema. Primeri: pred leti je bilo pomorjenih 8 do 10 jagnjet na Limbarski gori, v letu 2000 sta dva psa v vasi Češnjice pri šestih hišah pomorila v eni noči 40 domačih zajcev, v letu 1999 je nekdo v Češnjice pripeljal 3 pse, postajali so že nevarni za ljudi in domače živali. Skrivali so se v koruzi, psica pa je skotila mladiče v Hribcah. Zahteva krajanov po intervenciji lovcev je bila več kot upravičena. Zvonjenje po toči je prepozno! Zato mora lovec, ko strelja na lisico, le-to s prvim strelom položiti na dlako, kot pravimo lovci dobremu zadetku. Sicer se bolezen, če jo taka lisica ima, lahko prenese na človeka ali domačo žival. Tako je slab strel, ki ga lovec izstrelil na lisico, v bližini vasi ali v gozdu, izredno nevaren za lovca ali za druge obiskovalce gozdov. Posledice so lahko usodne. Prav zato moramo lovce usposobiti za uspešne zadetke. Te spretnosti se učimo na strelišču na glinaste golobe. Dragi podpisniki s Pogleda, imejte ta dejstva pred očmi in nas skušajte razumeti. Nikoli ne veste, kdaj nas boste potrebovali. Kar zadeva fizično varnost, pa organizator ustrezno poskrbi in prijavi. V pojasnilo: to niso krogelni naboji, ki imajo daljši domet,

pač pa so to naboji, polnjeni s šibrami premera 2 mm, te pa imajo domet 150 do 200 metrov. Šibre pa se ustavijo že v prej omenjeni naravni varovalni pregradi.

Lovci imamo prijateljske odnose z vsemi krajani. Zato nas je presenetil način posameznikov s Pogleda. Lovci smo odprta družba in smo pripravljeni razreševati vsa vprašanja, kar zadeva preprečevanja škode po divjadi, povračilu škode, če je le-ta povzročena, intervenirati v primeru ogrožanja ljudi in domačih živali s strani bolne divjadi. Posebno pozornost morate krajani posvetiti prav lisicam, ki so potencialne prenašalke STEKLINE. Pa brez zamere.

FRANC KMETIČ, LD Moravče

Foto: Primož Smrkolj, LD Trojane Ožbolt

DPM Moravče na strokovni ekskurziji po Štajerskem

Dober mesec dni po kmečkem prazniku v Moravčah se nas je nekaj manj kot 40 članov Društva podeželske mladine Moravče odpravilo na dvodnevno strokovno ekskurzijo. Pri organizaciji ekskurzije, ki je potekala 22. in 23. 9. 2001, so nam pomagali člani DPM Maribor, saj smo se odpravili k njim, torej v okolico Maribora.

Po prihodu v Maribor smo si za začetek ogledali vinsko klet Vinaga, ki je dolga kar 2,5 kilometra. Nato pa nas je pot vodila v sam center mesta Maribor, kjer smo si ogledali znamenitosti starega mestnega jedra. Nekaj 100 metrov stran od Lenta in njihove 400 let stare trte smo se ustavili še v vodnem stolpu na degustaciji nekaj vrst predikatnih vin, ki ga pridelava mariborski Vinag.

Štiri ure hoda po Mariboru so nas dokaj utrudile, tako da smo se odpeljali do Rač, kjer smo imeli kosilo. Po obilnem kosilu nas je prišel iskat eden od članov DPM Maribor, ki nas je pospremil do svojega doma, kjer nam je njegov oče razkazal njihov Pečovnikov mlin, ki je sedaj že kar nekaj let na električni pogon. Na Framskem Pohorju smo si pred večerjo na turistični kmetiji ogledali še bližnji nasad breskev pri Pečovnikovih.

V domu Planica nad Framom, kjer smo tudi prespali, smo imeli še kratek družabni večer z živo glasbo. V nedeljo zjutraj smo se odpeljalo proti Ptuj, kjer nas je čakal ogled muzeja v ptujskem gradu. Iz Ptuja nas je pot vodila do kraja Volčine, kjer smo imeli na vinogradništvu Šuman še eno degustacijo predikatnih vin. Nekaj metrov stran od Šumanovih pa stoji stolp generala Rudolfa Maistra.

Po zelo dobrem kosilu na turistični kmetiji, je sledil povratek nazaj proti Moravčam.

NINA JEMEC

Med rokodelci

V septembru so se rokodelci po dvomesečnih počitnicah spet sestali. Čeprav so tudi med počitnicami izdelali marsikaj lepega in uporabnega, so se ponovnega snidenja razveselili. Namen prvega sestanka je bil predvsem sestaviti program dela za mesečna srečanja od oktobra 2001 do junija 2002.

Predlogov je bilo kar precej. Odločili so se za naslednji program dela:

- 4. oktober – izdelki iz slanega testa
- 8. november – novoletne voščilnice
- 6. december – adventni venčki
- 10. januar – pletenje rokavic
- 7. februar – slikanje na svilo
- 7. marec – izdelovanje papirnatih rož
- 4. april – kvačkanje okrasnih vrečk za jajčka
- 9. maj – grafična tehnika monotipija
- junij – izlet

Dogovorili so se tudi, da se program lahko spreminja, glede na dane možnosti in potrebe.

Kot doslej se bodo sestajali ob četrtkih ob 18. uri v avli kulturnega doma po danem razporedu.

Vabijo vse spretne ali manj spretne občane in občanke, da se jim pridružijo.

B. DORIČ

Nov križ z novo zgodbo

Konec poletja je bil za Pehkovo družino z Vrhov in vse krajanje obogaten z blagoslovitvijo na novo postavljenega križa na njihovi domačiji. Slovesno blagoslovitev je opravil brat gospodinje Marinke, pater Andrej Benda. Dela pri

Stari motorji - spoštovali so jih že nekoč

Pred nekaj desetletji so se ljubitelji motorjev zbrali in postavili pred fotografski objektiv gospoda Cerarja iz Lukovice pred gostilno Frfrav v Kraščah. Cerar je imel zanimiv poklic rajonskega elektromonterja in je pri delu spoznaval zanimive ljudi in njihove konjičke.

Na sliki je nekaj znanih obrazov: Kavkov Lado iz Krašč, pa Šmavsov Francelj z Imenj, ki sta prav v tem letu preminula. Spomin nanju in tudi ostale s fotografije, ki so še med nami, nam veleva, da ne smemo pozabiti, da so zametki prvih združenj ljubiteljev starih motorjev v naši dolini prve začetke pognali že pred desetletji (fotografija iz začetka 60 let). Vse več nas je, ki si želimo imeti star motor in se z njim udeleževati srečanj in voženj z njimi po naši domovini. Prireditev je veliko, le pozanimati se je treba. Pogled in doživljanje vožnje je izza krmila nekaj dražestnega, čeprav bi se dosti udobneje peljali v sodobnem avtomobilu. Po napornem delu človek potrebuje sprostitvev. Tudi popravilo starega motocikla najdenega med staro šaro, je lepa sprostitvev in preizkušanje lastnega znanja o delovanju motorja. Ves trud je poplačan, če uspeš prevoziti določeno razdaljo na srečanju.

Spoštovani občani, prosim vas, da me povabite ali se vi povabite k meni na klepet in razmišljanje o starih motorjih, če veste o tem karkoli, tudi najmanjša informacija bo dobrodošla, še zlasti pa se veselim fotografij, ki jih boste morda poiskali prav zato, da bomo s skupnimi močmi pomembne del motociklistične zgodovine našega kraja iztrgali iz rok pozabe. Vem, da skupaj lahko uspemo, zato me le pokličite na telefon 7231 640 ali pišite na naslov Iztok Cajhen, Selo pri Moravčah 16, Moravče. Že vnaprej hvala vsem, ki se boste mojemu vabilu odzvali.

IZTOK

postavitvi in ureditvi okolice so opravili domači, leseni križ je izdelal sovaščan Franci Gorjup ob pomoči Marka Mihelčiča, barve pa so našle pot preko Martina Cerarja.

Križ pa so postavili zaradi zaobljube gospodarja Ivana Stupice, ki je bil vnet zagovornik in član gradbenega odbora pri rekonstrukciji in asfaltiranju ceste v vasi Vrhe. Zaobljubo, da bo dal postaviti križ na svojem zemljišču, če bomo res dobili asfaltno cesto, je po skoraj dveh letih tudi izpolnil, za kar smo mu sovaščani hvaležni. V oktobru, ko praznujemo drugo obletnico za krajanje pomembnega dogodka – otvoritve ceste, se bomo zbrali na tradicionalnem pikniku in nazdravili obema dogodkoma.

MAL

Pojasnilo k članku *Gašpirčeva kapela na novo sezidana*, objavljenem v *Novicah iz Moravske doline*, št.7, str.14. Kapela pod *Sveto Trojico* je *Tonetova*. Kip srca Jezusovega pa je bil kupljen za vrhpoljsko cerkev.

Blagoslovitev obnovljenega križa na Imenjah

V nedeljo, 23. septembra, je domači župnik Viktor Primožič blagoslovil Šmausov križ na Imenjah. Ob tretji uri popoldne so se pred križem zbrali domači in vaščani, ki so z molitvijo in pesmijo spremljali blagoslovitev.

V preteklosti je na Šmausovi domačiji živela rodovina Bergant. V okolici svojega posestva je postavila kar tri križe. Tako je

Nekdanji sošolci še vedno prijatelji

V soboto, 22. septembra, se je v gostilni Kavka zbrala prav lepa množica ljudi. Vseh skupaj jih je bilo 89. In kdo so bili? Vsi tisti, ki še čutijo pripadnost generaciji in so imeli možnost, da so se odzvali vabilu pripravljalnega odbora.

Duhovni vodja ali pobudnik že drugega srečanja generacij 1931 in 1936 je moravški rojak Janez Kosmač, Tamažetov Janez iz Svetega Andreja, ki začenja že 4. desetletje svojega življenja v »sanjski« deželi Ohio v ZDA. Morda je nostalgija po mladosti in spomin na rodno deželo Janezu Kosmaču narekovalo, da se je povezal s prijatelji Francem Biziljem, Milanom Otolanijem, Francijem Vidergarjem ter Ladom Ocepkom in so organizirali srečanje generacij, na katerem pa tudi sam ni manjkal, čeprav je bil njegov prihod vprašljiv zaradi znanih dogodkov ob terorističnem napadu v New Yorku. Po uvodnih pozdravnih nagovorih organizatorjev in obdaritvi pobudnika srečanj s pristno slamnato kito in knjigo Staneta Stražarja Oj, ta slamnik so se začeli plesti zanimivi pogovori, živahni, nostalgični, veseli. Nekdanji sošolci so pozabili na bolezni, ki jih pestijo, vsakdanje obveznosti ter se za ta večer prepustili spominom in načrtom, ki jih imajo kljub letom še veliko. Bili so občudovanja vredni in tudi posnemanja, saj medčloveške vezi postajajo vsak dan tanjše, nihče nikogar ne potrebuje, vsakdo je zadosten sebi. Gospodje in gospe na tem srečanju pa so z veseljem pripovedovali o mladostnih vragolijah, nemogočih podvigih in preproščini njihove mladosti. Zares sem jih občudovala in se veselila njihove življenjske vitalnosti, elana in optimizma. Vem, da so se razhajali z obljubo, da se čez pet let znova snidejo. Naj jim bo to dano tudi zaradi vseh nas, ki jih bomo lahko vzeli za vzor in jih posnemali. Rada pa bi se jim zahvalila tudi za povabilo in to, da so me prijazno sprejeli v svoj krog pogovorov in mi zaupali toliko zanimivih zgodb.

MAL

razpelo z obnovljenega križa staro že okrog 120 let. Ob zidanju nove hiše so križ začasno umaknili, sedaj pa so ga ponovno postavili nazaj na staro mesto, to je na ovinek pred hišo, ob cesti Lukovica – Moravče. Še posebej oče France si je zelo želel, da bi križ čim prej obnovili, zato je zanj skrbno pripravljaval les. Ker bolni oče obnove ni dočakal, je v spomin nanj na križu zapisan datum njegove smrti. Križ je izdelal in postavil sin Marko Mihelčič ob pomoči prijatelja Francija Gorjupa, stari korpus pa je prebarval Martin Cerar.

V preteklosti so se pred križi ob cestah ustavljali pogrebci z mrličem in tam zmolili očenaš za dušo pokojnika. Ustavljali so se tudi romarji, popotniki in kmetje, ki so prosili za blagoslov pri delu in za primerno vreme. Maja in Rozala sta na začetku obreda blagoslovitve zapeli pesem O romar moj, le tu postoj, vaščanka pa je prebrala pesem Jožeta Urbanije Limbarskega Večerne misli ob križu na razpotju.

Blagoslovitev je ves čas spremljal dež, kljub temu je bilo to lepo vaško srečanje ob križu, ki se je potem nadaljevalo še v Šmausovi hiši in na dvorišču.

MILKA NOVAK

90 let Rjavkarjeve mame z Limbarske gore

V krogu svojih najdražjih je v septembru praznovala visoki jubilej, 90 let, Justina Osolnik, Rjavkarjeva mama, ki je tudi najstarejša prebivalka Limbarske gore.

Rodila se je 11. septembra, davnega leta 1911 na Pogledu pri Moravčah. Leta 1935 se je poročila z Rjavkarjevim Ludvikom in si ustvarila družino v hišici na vznožju Limbarske gore. Njen novi dom ji je z leti močno prirasel k srcu, tako da se od njega ne bi ločila za nič na svetu. V zakonu sta se ji rodila dva sinova, Ludvik in Vinko, ki pa je žal že pokojni. Sinova smrt jo je zelo prizadela, zato se je tembolj navezala na Ludvika, ki mamu pogosto obiskuje in skrbi, da ji ničesar ne manjka. Velikokrat jo obiščejo tudi vnuki s svojimi družinami in ji krajšajo čas, prav tako pa radi z njo poklepetajo njeni sosede, tako da ni osamljena, čeprav že kar nekaj let živi sama. Tudi dela ji nikdar ne zmanjka, saj še vedno vse sama postori v hiši in okoli nje, pa tudi težjih opravil se loti, kajti še vedno je zelo čila in krepka ter polna energije, tako da je kar težko verjeti, da šteje že toliko let. Sicer pa je človek star toliko, kot se počuti in takega mnenja je tudi Rjavkarjeva mama, ki svoja leta kar dobro skriva. Želimo ji veliko trdnega zdravja in dobrega počutja še mnogo let in naj jo še naprej obdaja ljubezen njenih dragih.

FRANCKA TOMAN, Društvo krajanov Limbarska gora

PRI REJNICI POD LIMBARSKO GORO

Pri Urankarjevih pod Limbarsko goro trenutno živijo svoje brezskrbno in lepo otroško življenje kar štirje rejenci, za katerega bi bili sicer prikrajšani v svojih matičnih družinah. Vsi obiskujejo OŠ ROJE, šolo s prilagojenim programom. Dva od njih obiskujeta oddelek vzgoje in izobraževanja, ena deklita bo šla v 5. razred, ena pa bo pričela obiskovati skrajšani program srednje šole živilske stroke. Rejnica je zelo skrbna, otroci redno prihajajo k pouku, za njihove uspehe v šoli se zanima. Otroci so nanjo navezani in jo imajo zelo radi.

To bi bil kratek in zelo suhoparen zapis. Zgodba pa je mnogo daljša, polna raznih odtencev življenja, ki jih znajo strniti v lepo harmonijo pravega družinskega življenja v prijetni mali vasi na Limbarski gori 23, pri gospe Cilki, ki ji otroci pravijo kar mama. V tej zgodbi je polno takih trenutkov, ki dajejo misliti, takšnih, ko moraš občudovati ljudi, ki se odločijo, da bodo k sebi vzeli tujega otroka, ne na počitnice, ampak za vse dni, za petke in svetke, ko jih občuduješ, kako se znajo z otroki veseliti, v žalosti pa jim stani ob strani in jih bodriti. In vedno znova presenečajo, ko prihajajo k nam na govorilne ure nasmejani in polni energije. Taka je gospa Cilka Urankar. Vedno me je zanimalo iz kakšnih nagibov se odločajo ljudje, da bodo postali rejniki. In v pogovoru z njo sem marsikaj izvedela.

Takole pripoveduje:

Smo družina, ki živi na vasi. Z nami živijo rejenci, zato smo rejniška družina. Postati rejniška družina ni muha enodnevnica. Ideja je zorela več let in s takrat še živečim možem sva se za rejništvo 1982 leta skupno odločila, k čemer naju je še posebej vzpodbujala moževa mati, ki je od svojega tretjega leta starosti preživljala pri drugih ljudeh in je zato imela do sirot vedno globoko razumevanje. Da lahko sprejmeš še druge otroke ni dovolj le, da jih imaš rad, zanje

moraš pripraviti tudi ustrezen prostor in vse tisto kar bodo potrebovali. Prvi otrok je prišel k nam komaj štiri dni star naravnost iz porodnišnice. Najini lastni otroci so bili tedaj stari sedemnajst, petnajst, dvanajst in šest let. Vsi smo se ga zelo veselili. Moja hči ga je »krstila« za Igorja. Bil je prenošen otrok, zato ves suh in ubog, toda po petih mesecih je bil že pravi korenjak. Prišli so in ga posvojili. Nato smo dobili Samanto, ki je bila pri nas do drugega leta starosti in je veliko prejkotala. Potem sta prišli dve dekleti, sestrici Urška in Karlina. Hodili sta v šolo in zelo lepo sta se ujeli z našimi šolarkami. Priučili sta se v živilski in druga v šiviljski stroki, se zaposlili, in ko sta odrasli, sta si obe ustvarili svoji družini. Lepo je slišati, da sta dobri ženi in mamic, ki lepo skrbita za dom in družino. Petra je bila pri nas le eno zimo, medtem pa si je njena prava mama uredila življenje in jo vzela k sebi nazaj. Ne morem se hvaliti z velikim številom rejencev. Pri nas so povečini dolgo časa. Trenutno imamo štiri. Neno je pri nas od svojega 11. meseca. Z možem sva ga odšla iskat v Zagreb, kjer je bil v karitasovem zatočišču. Bil je zelo neboljjen dojenček, v takem stanju, da kar verjeti nismo mogli česa vsega pri svoji starosti še ni bil sposoben. Ker je do takrat vseskozi samo ležal v posteljici in se trikrat na dan hranil po steklenički, ni znal ne sedeti ne stati, ni poznal žličke, njegov jeziček mu je v pokončni drži padal iz ust, ob rahli sapici ali vetercu pa sploh ni znal dihati. Treba ga je bilo začeti učiti vsega, več kot od samega začetka. Zdaj je star šestnajst let in je že prav lep in močan fant. Poleg duševne prizadetosti je diagnoza še atipični avtizem, bojimo pa se, da je prisotno še kaj drugega. Zadnje čase postaja vse bolj problematičen, nepredvidljiv in delo z njim je vse težje. Pedopsihiater pravi, da je zelo dobro, da živi na podeželju, na kmetiji, toda opažam, da mu živali ne pomenijo nič. Počne stvari, ki so zanj lahko zelo nevarne, zato nikoli ne sme ostati sam in brez nadzora.

Hudo ji je, ko o tem pripoveduje. Ve, da je Neno sicer prisrčen fant, kljub svojim obsesijam, ritualom in vztrajanju v istosti, kar je značilno za avtiste, je tudi nežen in tudi občutljiv. Upa, da bomo s skupnimi močmi našli rešitev, ki bo za Nenada najbolj ugodna.

Tudi Kaja, devetletna deklita z Mb Downovim sindromom je prišla k nam naravnost iz porodnišnice, ker jo njeni zaradi drugačnosti pač niso sprejeli. Ona je prav nekaj posebnega: živahna, ljubka, zgovorna, rada je lepo oblečena, izredno rada poje in pleše, prava igralka in posnemovalka drugih. Takoj omreži ljudi okrog sebe s svojo neposrednostjo in prisrčnostjo.

Oba z Nenadom obiskujeta program usposabljanja v oddelku vzgoje in izobraževanja, vsak na svoji stopnji.

Elvisa in Samira sta sestrici in hodita v razrede s prilagojenim programom. Skrbi me za starejšo, ki je bila kot otrok izredno prijetna in vodljiva, zdaj, v puberteti pa je zelo dovezeta za vse »nasvete« drugih, posebno pa še fantov, saj ji odpove vsaka samokontrola. Vse besede domačih ob tem zbledijo in močno se bojim, da bo zašla v težave, in da bo prekmalu razočarana. Njena mlajša sestra, ki ni imela ob prihodu osvojenih nikakršnih higienskih navad, hoče vse videti in slišati, ima pa zelo kratkotrajno koncentracijo, zato ji šola uspeva le z veliko truda nje same, domačih in predvsem učiteljev.

Pri tako različnih otrocih res ni nikoli dolgčas in nikoli nismo brez skrbi. Moj mož je kmalu po prihodu Nenada k hiši zbolel in po kratkotrajni in hudi bolezni umrl. Otroci, ki so ga klical ali ata, so bili ob tem zelo pretreseni in prizadeti. Naša družina je zdaj še večja. Hčere so se poročile, prišli so vnuki in vsi smo med seboj zelo povezani, se dopolnjujemo in o vseh stvareh skupaj odločamo. Vnuki se igrajo in veselijo skupaj z rejenci, tako da nikoli ni čutiti ta so naši in to rejenci. Čeprav živimo na kmetiji, že poiščemo kakšen razlog, da gremo vsaj včasih na kak skupni izlet in kosilo. Seveda moramo imeti zato vsaj dva avtomobila. Tudi pri delu na kmetiji smo udeleženi vsi, vsak po svojih sposobnostih in zmožnostih. Največja nagrada za pridnost jim je skupni sladoled, ki ga zdaj v modernem času pripeljejo kar na dvorišče. Vesela sem, če so pridni, da v šoli lepo delajo, da lepo opravijo svoje vsakodnevne zadolžitve. Če pride do težav oziroma problemov, se obrnem na Center za socialno delo v Domžalah ali na šolo Roje in vsi so vedno pripravljeno pomagati. Rada se udeležujem strokovnih predavanj, ki jih pripravljajo na Centru ali v OŠ Roje. Ta predavanja so mi v pomoč pri vzgoji in tudi hrana za dušo. Tudi sama si rada poiščem literaturo, ob kateri lahko razmišljam, se učim in bogatim, hodim na skupine za samopomoč, na katerih si izmenjujemo izkušnje in se pogovarjamo o novostih. Še vedno pa pogrešam večere kot so bili včasih, v času otroških zimskih počitnic, ko je bil zunaj mraz in obilo snega, mi pa smo sedeli na peči vsi skupaj, si brali in se pogovarjali. Hvaležna sem svoji družini, ki mi vedno stoji ob strani. Vedno je treba koga kam peljati in to ne bi zmož en sam, kajti ostali otroci ta čas ne morejo biti brez varstva. Tudi, če zbolim, teče vse nemoteno dalje.

nadaljevanje v prihodnji številki

Stanka Razpotnik, Učiteljica v OVI OŠ Roje, Domžale

Novosti iz knjižnice

Jesenske barve nas vabijo v naravo, da se naužijemo njene lepote. **Da bodo naši izleti zanimivi in pestri, so nam lahko v pomoč knjige**, ki so se pred kratkim znašle na knjižnih policah: Naravne znamenitosti Slovenije; Štajerska in Krajinski park Logarska dolina, Solčavsko. Podvig Tomaža Humarja smo lahko spremljali preko raznih medijev, sedaj pa se lahko o njegovih alpinističnih podvigih seznanite tudi v knjigi Ni nemogočih poti. **Ljubitelji kriminalk** bodo zopet prišli na svoj račun, saj si že lahko izposodite novo knjigo pisatelja Colina Dexterja: Smrt v Jerichu.

Za ljubitelje ljubezenskih romanov pa so izšla nadaljevanja knjige Poslednji krik preteklosti IV, V in VI, avtorice Maše Modic. **Za dekleta** je izšla knjiga Tako lepa si! - lepotni nasveti za dekleta. Dim Zupan je avtor knjige Dežela odrezanih glav, v kateri se prepletata dve zelo napeti zgodbi, polni zapletov in dogodivščin. Ivan Sivec je svojemu obširnemu repertoarju dodal novo knjigo za mladino: Noč po mega žuru, ki je nadaljevanje knjige Zadni mega žur.

Založba Učila je izdala **več poučnih knjig**, primernih za osnovnošolce: Čutila, Gozd, Telo in Voda. Ali ste vedeli, da je Sonce 333.000-krat težje od Zemlje? Ali da je diamant najtrša snov, ki jo najdemo v naravi? Vse to in se več boste našli v Vsevedovi zakladnici znanja, ki je zanesljiv priročnik s čudovitimi ilustracijami in je kot nalašč za male in velike radovedneže. Tudi **najmlajši** obiskovalci knjižnice bodo našli nekaj novih knjig, ki jih bodo popeljale v čarobni svet domišljije: Ko je bil Findus še majhen mucek, Ko gredo starši v šolo, Prisluhni školjki, Sarina vrba, Morski poni.

Do prihodnjic vam želim veliko prijetnega branja.

URŠA ROVŠEK

Peta samostojna razstava Leonide Goropevšek Kočar

Bil je papir. In na njem nevidna pika. Roka jo, bi rekla, sama v poti prepletene preslika. Skoraj nevede, potihoma rodi se drobna slika...

Tako je Leonida Goropevšek Kočar zapisala na vabilu svoje prve samostojne razstave, to je bilo leta 1997.

V Modri galeriji družine Pevec v Domžalah pa je imela od 31. 8 do 13. 9. 2001 že Peto samostojno razstavo. Svoja dela razstavlja že od leta 1989 in je do sedaj sodelovala pri štirih skupinskih razstavah, udeležila pa se je tudi 3. Vegradove slikarske kolonije v Topolščici.

Življenjska pot Leonide Goropevšek Kočar se je pričela v Slovenskih Konjicah, kjer je preživljala otroštvo. Osnovno šolo je zaključila v Ljubljani.

Po zaključeni srednji gradbeni tehniški šoli, je študij nadaljevala na Fakulteti za arhitekturo, kjer je tudi diplomirala. Sedaj živi in ustvarja v Moravčah.

Kot sama pravi, je risanje njena notranja potreba in hrana njeni ustvarjalnosti in ljubezen za prosti čas. V teh letih je že predstavila risbe s tušem, ki so stkane iz črt, poudarjenih ali določenih na začetku in koncu s krogom. Same črte zase ne pomenijo pripovedi, več skupaj pa pričara podobe gibanja. Iz mirnih črt nastajajo podobe, preproste, ki so v življenju, morda samo malo razkrite, ljubeče in hiteče k pripovedi ter z akvareli s pisano paletno barv, ko se nič več ne skriva pod risbami linearnih podob, temveč buhti v raznolikosti oblik, orisanih s preprosto linijo tuša in moči akvarelnih barv.

V zadnjem letu pa svojo ustvarjalno energijo posveča monotipiji, kot obliki grafičnega izražanja. Ponovno preverja svojo izraznost v podobi linije, ki pa ji dodaja izrazno moč barve. Vsebinsko slik je včasih težko določiti, saj je bistveno umetniško trenutno doživljanje sveta, ko v glavi zažari iskriva, iskriva vodi roko v gibanje, gibanje na koncu prikaže izredno lepoto, ki izžareva notranjo svetlobo.

B. DORIC

Večer pesmi in vezane besede

Letošnjo že tradicionalno jesensko prireditev » Po poteh Baragovega otroštva« je KID Limbar zaznamovalo z Baragovim večerom zadnje septembrsko soboto v drtijski cerkvi Marije Kraljice angelov ob 20. uri.

Zbrano občinstvo je prisluhnilo pesmim KZ Limbar pod vodstvom Elizabete Kunavar in igranim odlomkom iz Baragovega življenja med Indijanci v Severni Ameriki. Mladega Barago (Avguštin Fale) so domorodci učili otavščine, saj jim je le tako lahko približal evangelij. Sprva

nezaupljivi Indijanci so ga tako vzljubili, da jim je bila vsaka njegova želja ukaz. Otroke je učil branja in pisanja, odrasle pa kovaštva, mizarstva in drugih spretnosti. Ob večerih pa je pisal molitvenik in razlago krščanskega nauka. Med igrane odlomke, ki jih je prepričljivo odigral otroški sestav Limbarja, je Milka Novak, ki je pripravila in povezovala kulturni večer, pretanjeno vtakala misli in odlomke iz pesmi drtijskega rojaka, pesnika Jožeta Urbanje.

Baragovemu večeru smo vedno priča prav v Drtiji, nenazadnje tudi zaradi njegove povezanosti in navezanosti na Božjo mater Marijo in zaradi otroštva, ki ga je preživljal deloma na bližnjem Belneku in letos tudi zaradi restavrirane Marijine oltarne slike v prezbiteriju cerkve. Slednji se je s pesmijo Pozdravljena zemlje ti poklonil tudi KZ Limbar.

Ti večeri pesmi in besede predstavljajo našo živo vez s škofom, misionarjem in piscem F. Barago, vez s človekom, ki je v danem trenutku zgodovine stopil ob stran najbolj zatiranemu narodu, severnoameriškim Indijancem, ki so že izginevali iz človeške zgodovine. In kot je dejal Alojzij Štefan v svojem razmišljanju, je s svojim življenjem dokazal, da je tudi svetost del kulture našega malega slovenskega naroda.

R. CAPUDER, foto Roman Novak

III. mednarodni šahovski turnir MORAVČE 2001

V nedeljo, 9.9.2001, je ŠD Termit Moravče organiziralo že III. mednarodni šahovski turnir v pospešenem tempu, »Moravče 2001«. Čeprav je zaradi slabega vremena najprej kazalo na nekoliko manjšo udeležbo kot na prvih dveh turnirjih, se je zbralo kar 135 igralcev iz petih držav: Slovenije, Hrvaške, Italije, Romunije in celo Ukrajine. Tako kot lani so bili med udeleženci štirje vele mojstri (sedaj jih je v Moravčah igralo že deset) in prav tako tudi sedem mednarodnih mojstrov. Tako je bil letos to eden izmed turnirjev z najštevilčnejšo udeležbo v Sloveniji, po sami kvaliteti vodilnih igralcev pa mogoče celo najmočnejši. Turnir je s svojim stalnim terminom v začetku septembra že postal stalnica v slovenskem šahovskem prostoru in mnogi udeleženci so že napovedali svoj prihod tudi prihodnje leto. Po tradiciji je bil pred začetkom turnirja kratek kulturni program, v katerem je sodelovala Pihalna godba Moravče, Moški pevski zbor Moravče in citrar Rado Kokalj, vse navzoče pa je pozdravila tudi gospa Stana Stopar, poslanka v državnem zboru Republike Slovenije. Vsem nastopajočim se iskreno zahvaljujemo.

Igralci so odigrali devet kol po švicarskem sistemu, vsak pa je imel na voljo 15 minut časa za razmišljanje na partijo. Vsi štirje vele mojstri so začeli odlično in zmagali v prvih treh partijah. Prvo polovičko je v četrtem kolu oddal mariborski VM Georg Mohr, v petem kolu pa smo videli tudi prvi vele mojstrski dvoboj. Med seboj sta se pomerila hrvaška vele mojstra Palac in Hulak, ki pa sta hitro remizirala. Istočasno se je s prvim nosilcem, VM Tukmakovom iz Ukrajine pomeril slovenski mojstrski kandidat Vojko Srebnič iz Nove Gorice in iztržil remi, kar je bilo prav gotovo največje presenečenje turnirja. V derbiju šestega kola je Tukmakov premagal Mohra, Palac pa Srebniča. Prvi poraz je doživel tudi VM Hulak proti rojaku Mufiću. Le ta je bil v sedmem kolu poražen od Tukmakova. Derbi turnirja se je igral v osmem kolu, ko sta se med seboj pomerila prva nosilca, Tukmakov in Palac. Tudi ta dvoboj se je končal z remijem, s čimer je pred zadnjim kolom vodstvo zadržal Palac. V zadnjem kolu pa je Tukmakov premagal najbolje uvrščenega Slovenca, Leona Mazija, medtem ko Palcu ni uspelo zlomiti rojaka Rogiča. Zmagovalec je

tako postal VM Tukmakov (8 točk), drugo mesto je osvojil VM Palac, tretje pa VM Hulak (oba 7,5 točk). Sledijo Mufić, Mazi, Jurković, Zupe in Supančič po 7 točk. Tudi letos se je med ženskami najbolje odrezala Petra Grošelj iz Domžal.

Razglasitev zmagovalcev je bila v gostilni Kavka, nagrade pa je podelil gospod Stane Ravnikar, predsednik LDS Moravče.

Domači tekmovalci so v tako močni konkurenci igrali po svojih najboljših močeh. Najbolje se je odrezal Janez Grčar, ki je osvojil 4

točke in končal na 80. mestu. Za njim se je uvrstil Štefan Korošec, ki je zbral enako število točk. Marko Jurič je osvojil 3,5 točke, Marko Zalokar pa 2 točki.

Seveda pa izvedba takšnega turnirja ne bi bila mogoča brez pomoči naših zvestih sponzorjev. Naj jih naštejemo: GTH Tomi Hrastar, Stol Kamnik, Homšak Zoran – slikopleskarstvo, Avtoprevozištvu Bizilj Ignac, Marko Zalokar s.p., Pirc slikopleskarstvo, Lukati Feliks s.p., VELE Domžale, Tayga, Nissan servis, Suzuki servis, Grčar Janez – avtoprevozištvu, Kos Marjan, Mizarska delavnica, Žavbi Miha, Lea bar, Občina Moravče, Lazar Andrej, Avtoodpad Vrhovc, Tomaž Svetlin, Sipko, Spina, Alcu, Avtoprevozištvu Peterka Franc, Prevozi oseb Radoš Arsič, Prelovšek Jože, Bregar Franc, Detelca, Gostilna Kavka, 3R – ekonomska propaganda, Zavarovalnica Triglav in Banka Domžale. Vsem sponzorjem se iskreno zahvaljujemo. Prav tako pa se zahvaljujemo tudi PGD Moravče za mize in klopi ter Kulturnemu domu Moravče, ki nam je omogočil streho nad glavo.

✓ STANE KOROŠEČ

Šahovske novice

V začetku septembra je štartala Domžalsko-Kamniška šahovska liga, ki bo letos tekla brez prekinitve in bo v celoti odigrana v letu 2001. V ligi letos sodeluje 16 ekip, dve več kot lani, prvi favoriti pa so tokrat Domžalčani, ki so letos prijavi kar dve izredno močni ekipi (VELE Domžale A in B), v katerih igrajo skoraj sami mojstrski kandidati, na čelu prve celo mojster Marjan Šemrl. Po povprečnem ratingu sledijo ekipe ŠK Komenda I., ŠD Kamnik (lanski zmagovalci), ŠD Termit Moravče, ŠD Črni graben in tako naprej.

Po pravilniku se v prvem kolu med seboj pomerijo ekipe istega kluba in tako sta že takoj med seboj igrali domžalski ekipi in dvoboj končali neodločeno 2:2. V Moravčah je gostoval Trzin in domov odnesel pol točke. Alojz Cerar na prvi deski ni uspel zlomiti močnega in neugodnega Jukana. Stane Korošec in Marko Jurič sta na tretji in četrti deski zlahka opravila s precej slabšima nasprotnikoma, nekoliko več dela je imel Štefan Korošec na četrti deski, vendar je tudi on zanesljivo opravil svoje delo. Končni rezultat torej: ŠD Termit Moravče – ŠD Trzin 3,5-0,5.

V drugem kolu smo gostovali pri lanskim zmagovalcih Kamničanih, kjer smo lani uvodoma doživeli hud poraz. Tudi

tokrat so nas na čelu s FIDE mojstrom Kragljem pričakali kot favoriti. Marko Jurič se je na tretji deski pomeril z mojstrico Pavlo Košir in zanesljivo remiziral, kar je bilo za domačine prvo presenečenje. Nekaj kasneje je remiziral tudi Štefan Korošec in rezultat po dveh partijah je bil tako neodločen. Alojz Cerar se je na prvi deski bojeval z nasprotnikom, ki je imel kar 332 ratingovskih točk več. Vendar je bil tokrat Cerar tisti, ki je narekoval tempo in tudi ta partija se je končala z remijem, kar je bila sploh prva partija, ki je Kragelj ni zmagal. V lanskim ligi in letošnjem prvem kolu je namreč Kragelj odigral 9 partij in zmagal prav v vseh. Zadnji dvoboj sta na drugi deski igrala Stane Korošec in Srečo Sitar. V obojestranski časovni stiski je Korošec uspel mnogo slabšo pozicijo obrniti sebi v prid in zmagati, s čimer je bil tudi celoten dvoboj odločen v našo korist. Po desetih zaporednih zmagah Kamnika je bil to njihov prvi poraz v ligi. Končni rezultat: ŠD Kamnik – ŠD Termit Moravče 1,5-2,5.

Vrstni red po dveh odigranih kolih:

1. ŠD Termit Moravče 6 točk (4 meč točke)
2. – 4. VELE Domžale A, Črni Graben, Komenda I. 6 točk
5. VELE Domžale B 5,5 točk
6. Kamnik 4,5 točk itd.

STANE KOROŠEČ

Intervju s predsednikom Planinskega društva Moravče, Francem Kmetičem

Sem član planinskega društva Moravče, vendar se do sedaj na žalost nisem mogel udeležiti vaših akcij. Slišal sem, da gradite planinski dom, sliko smo lahko videli tudi v Moravških novicah. Zanima me, in verjetno še druge občane, kako ste se odločili za ta korak?

Sklep o izgradnji doma na območju hribov v moravški občini smo sprejeli na občnem zboru društva. Za začetek smo zanj namenili denar, ki smo ga zbrali ob razvitu prapora.

Kje pa bo stal dom? Ali nam lahko opišete lokacijo?

Dom gradimo na grebenu hribovja, ki ločuje Moravško dolino in dolino reke Save. Parcela se nahaja nedaleč od Grmač in je v bližini znane Osoletove jame. Od tu je čudovit razgled na Moravško dolino, Gorenjsko z Julijci, vključno s Triglavom. Mimo doma vodi 6 planinskih poti. Dostop je možen peš ali z avtomobilom.

S kakšnim namenom pa gradite dom? Ali pričakujete, da bo dovolj obiska?

Objekt ima veliko zaledje v prebivalcih obeh dolin. Tudi pohod iz Domžal ne bo preveč zahteven. Planinska koča bo nudila zavetje planincem, pohodnikom in drugim obiskovalcem, ki ljubijo čist zrak in lep razgled. Zavedati se moramo, da ljudje sedaj čedalje več časa namenjajo pohodom v naravo. Planinski domovi v nižjem hribovju imajo pred visokogorskimi to prednost, da so lažje dostopni, obisk je

možen praktično celo leto. Tak dom lahko obiščemo celo po službi. V domu bomo imeli tudi tečaje za naše mlade planince, kjer se bodo pripravljali na hojo v visokogorju.

Kakšna pa je velikost doma, ali bo možno zadovoljiti raznovrstne želje obiskovalcev?

Tloris koče je 10 x 15 m. V njej bodo kletni prostori, pritličje in mansarda. V gostinskem delu doma bodo prostori za približno 30 obiskovalcev. V mansardi bodo skupna ležišča in posebne sobe, seveda bodo tudi sanitarije. Prostor za obiskovalce bo na voljo tudi pred domom.

Kakšna pa je predračunska vrednost takšnega objekta? Kako boste zagotovili sredstva za gradnjo?

Predračunska vrednost doma je 32 milijonov SIT. Sredstva smo do sedaj zagotavljali s prispevki planincev in drugih občanov ter organizacij. Lani smo prejeli iz občinskega proračuna 450 000 SIT, tako, kot leto pred tem. V letošnjem proračunu je odobreno 800 000 SIT, pričakujemo, da bo to tudi realizirano. Do sedaj je bilo opravljeno že več, kot 1800 ur prostovoljnega dela. Posebej se moram zahvaliti za pomoč, ki nam jo daje Termit, obrat Peskokopi Moravče, ki nam zelo veliko pomaga. Občani so nam darovali okrog 60 m³ hlodovine, brezplačno smo dobili okrog 6 ton betonskega železa itd.. Pričakujemo, da nam bodo vsi tisti, ki so nam že do sedaj stali ob strani, pomagali tudi v bodoče in da bomo pridobili še nove sponzorje.

Ali imate vsa potrebna dokumentacija? Pridobiti potrebne papirje najbrž ni lahek posel?

Za gradnjo doma smo pridobili kompletno dokumentacijo. Postopek se je vlekel kar dve leti. Pri reševanju upravnih zadev so mi koristile izkušnje, ki sem jih pridobil, ko sem bil sodnik na sodišču združenega dela. Zbiranje dokumentacije pa je zahtevalo veliko časa in potov. Pri tem pa moram povedati, da so mi bili v veliko oporo člani gradbenega odbora in drugi planinci ter občani. Nobeden od teh, ki sodelujemo pri gradnji tudi ni zahteval povračila stroškov. Ob tej priliki se vsem zahvaljujem za dosedanje delo in prizadevanja.

Ali kot predsednik samo skrbite za papirje in organizirate delo ali tudi primete za lopato?

Sodelujem tudi na vseh akcijah, tako da tudi fizično delam kot ostali udeleženci.

Do kam ste prišli pri gradnji in kdaj bo dom pod streho?

Izdelani so temelji in plošča nad kletjo. Naredili smo tudi novo cesto do parcele. Po sklepu gradbenega odbora bo dom pod streho v prihodnjem letu. Temu bo sledila izgradnja električne napeljave z transformatorjem, za katerega smo prav tako morali pridobiti vsa soglasja.

S katerimi problemi se srečujete sedaj?

Poleg pomanjkanja finančnih sredstev, zaradi katerih moramo dinamiko gradnje prilagajati možnostim, se v zadnjem času pojavljajo tudi tatvine. »Noge je dobil« agregat in nekaj gradbenega materiala. Zato bomo morali v prihodnje še večjo skrb posvetiti varovanju. Ob tej priliki se obračam na vse občane, posebno na pohodnike in domačine, da nam pomagajo pri varovanju objekta.

Kaj bi želeli ob koncu še sporočiti bralcem časopisa?

Še enkrat, hvala vsem, ki so do sedaj sodelovali ali prispevali sredstva v tej ali oni obliki.

Vsi tisti, ki pa bi se radi priključili naši skupni akciji pa naj stopijo v stik z mano ali drugimi člani planinskega društva, ki že dosedaj aktivno delajo pri gradnji doma.

Po poteh Baragovega otroštva - tretjič

30. septembra je potekala tradicionalna športno-rekreativna prireditev Po poteh Baragovega otroštva.

Pri Belneku so se že od 12.30 ure dalje zbirali rekreativci iz skoraj vse Slovenije. Kljub oblačnemu vremenu in občasnim padavinam je ob 13.30 startalo 21 gorskih tekačev. Nekaj minut za njimi so pričeli s svojo preizkušnjo udeleženci Baragovega duatlona. 11 udeležencev je moralo preteči 7 razmočenih kilometrov po Moravški dolini in se spoprijeti z zahtevno kolesarsko turo, ki je letos vodila na Kovačijo. Po doseženih 300 metrih višinske razlike so se kolesarji vračali preko Grmač. Ob istem času je bil tudi start rekreativnega (družinskega) teka. 13 udeležencev (družin in posameznikov) je objadralo enako pot kot duatlonisti. Letošnja novost je bila kolesarska dirka za večje otroke. Trasirana je bila na območju moravškega obrata Termita Domžale. Pot je nudila veliko veselja vsem, ki so radi blatni. Mame so se ob koncu dneva razveselile 12 umazanih otrok.

Sklepno prireditev ob 16. uri je namesto obolelega Jureta Seška vodil Alojzij Štefan. V imenu organizatorja Kulturno izobraževalnega društva Limbar Moravče je vse rekreativce in njihove spremljevalce pozdravila Milka Novak ter jim čestitala za njihove rezultate, voljo in pogum.

Zmagovalca gorskega teka na Limbarsko goro (Zdravko Volkar, ŠD Šmartno) in Baragovega duatlona (Tomo Petek, Kamnik) sta prejela pokala Zlate krplice. Nagrade so si prislužili še drugi najuspešnejši tekmovalci. Vsi ostali gorski tekači in duatlonisti so prejeli diplome. Udeleženci rekreativnega družinskega teka in otroci-kolesarji so sodelovali pri žrebanju startnih števil za dobitke, ki so jih prispevali donatorji.

Za uspeh prireditve je zaslužna množica ljudi. Hvala markacistom Planinskega društva Moravče, ki so označili vse poti, gasilec Gasilske zveze Moravče, ki so skrbeli za varnost rekreativcev, podjetju Termit Domžale-obrat Moravče, Ivanu Vidicu za brezplačno izdelavo unikatnih pokalov, Občini Moravče za finančno pomoč, družini Klopčič z Belneka ter vsem ostalim sodelavcem in donatorjem.

SIMON KUŠAR

TONE PAČNIK

Zakaj naj gre otrok v šolo s šestim, ne šele s sedmim letom?

Z letošnjim letom se je naša šola vključila v program devetletnega šolanja. Sedanja osnovna šola traja osem let, otroci vstopajo v šolo s sedmim letom, leto dni prej pa obiskujejo obvezno pripravo na šolo. Nova osnovna šola bo trajala devet let, otroci bodo vstopali v šolo s šestim letom (tako je praviloma v vseh evropskih državah) in bo trajala do njihovega petnajstega leta. Devetletno šolanje bo postalo obvezno leta 2003. Na šolah, ki so z devetletko že pričele (prve so se vključile poskusno v šol. letu 1999/2000) so si nabrале veliko izkušenj in so jih pripravljene deliti z nami.

V letošnjem letu začnemo s poukom šestletnikov. Vsaka sprememba, novost prinese s seboj nemir, živahno dogajanje, pričakovanja, tako je tudi z uvajanjem devetletne osnovne šole. Verjetno se sprašujete ali ni pri šestih letih prezgodaj? Kdo bo skrbel za naše malčke v prvem razredu? Pogled v otroški vsakdan pokaže, da večina otrok pri šestih letih, pa tudi prej, obiskuje različne organizirane treninge, jezikovne tečaje, glasbene in njim podobne šole – vse več otrok pri tej starosti že bere in piše. Vstop v šolo s šestim letom je pomembna, a manjša sprememba, kot se morda zdi. Prvi korak k vstopu vseh otrok v šolo s šestim letom je bil pri nas narejen na začetku sedemdesetih let, ko je bila za vse otroke uvedena **obvezna priprava na šolo**. To je sicer drugačna organizacijska in vsebinska rešitev (priprava na šolo je leto dni pred vstopom v šolo obvezna, organizacijsko pa je potekala različno – v obliki celodnevne priprave na šolo in v obliki skrajšanega programa). **Spoznanja strok kažejo, da je za otrokov razvoj pomembno sistematično in strokovno ukvarjanje z njim že v obdobju od tretjega leta otrokove starosti.**

Ta cilj je težko uresničljiv, če vsem otrokom organizirano in sistematično vzgojno delo ni dostopno. Smo namreč med tistimi državami v Evropi, ki imamo v vrtce vključen manjši delež starejših predšolskih otrok (starih 4 in 5 let). Zato je že priprava na šolo (otroci stari od 5 let 6 mesecev do 6 let in 6 mesecev) poskušala delno nadomestiti primanjkljaj, ki ga otroci lahko resno občutijo šele po vstopu v šolo.

Enak namen kot s programom priprave na šolo, je lahko **bolj kakovostno dosežen**, če otrok s šestim letom vstopi v šolo, sam šolski program pa je pripravljen tako, da otroku omogoči na ustrezen način celovit razvoj, pridobivanje izkušenj, spretnosti in znanja. **Prednost take rešitve** je tudi v tem (kar je za otroke v tem starostnem obdobju izjemno pomembno), da se jim ni potrebno vedno znova navajati na novo vzgojiteljico oziroma učiteljico. V obdobju od 5 do 7 let nenehni prehodi v verigi: vrtec – priprava na šolo-šola ali dom-priprava na šolo-šola za mnoge otroke lahko pomenijo pogoste, čustveno naporne, v resnici pa nepotrebne spremembe v odnosih do različnih odraslih oseb in sovrstnikov. Zato se učiteljice v prvih treh letih ob prehajanju iz razreda v razred ne menjavajo, temveč učence praviloma spremljajo vsa tri leta prvega vzgojno-izobraževalnega obdobja.

NIKA CERAR

KRATKE ŠOLSKE VESTI

Šolska vrata so spet odprta

3. septembra so se šolska vrata odprla za novo šolsko leto.

Ta dan pa je bil nekaj posebnega za učence prvih razredov. Učiteljice in vzgojiteljice so jim pripravile pristrčen sprejem z igrkami. Ob zaključku prvega šolskega dne pa ni manjkalo niti slaščic, kot se za ta dan spodobi.

Letošnje leto imamo na matični šoli kar tri prve razrede osemletne OŠ in dva razreda devetletne OŠ. Podružnično šolo Vrhpolje pa letos obiskujeta dva prva razreda; eden osemletne in eden devetletne OŠ. Vsi nosijo okrog vratu prepoznavni znak, rumeno rutico, ki opozarja, da naj na te drobcene ljudi, na šolskih poteh skrbno pazimo.

Prvi športni dan

19. septembra so imeli učenci razredne stopnje prvi športni dan, pohod na Sv. Mohor. Sončen dan je bil kot nalašč namenjen za opazovanje in doživljanje narave v jesenskih barvah. Na vrhu Sv. Mohorja so učenci tekmovali v teku. Učenci z najboljšimi uvrstitvami na tem krosu, pa so se 4. 10. udeležili jesenskega krosa na Viru.

Na predmetni stopnji so učenci 5. in 7. razredov 2. oktobra preživeli dan v bazenu v Kranju, kjer so testirali njihovo plavalno pismenost. Kar nekaj petošolcem in sedmošolcem bo Ministrstvo za šolstvo in šport financiralo plavalni tečaj na osnovi ugotovitev testiranja. Upamo, da jih boste tudi starši spodbudili k temu, da se bodo radi udeleževali tečaja.

14. septembra pa so osmošolci doživeli svoj mega dan v Gardalandu, ki je bil seveda naporen, hkrati pa tudi nepozaben.

Delikomati

Na osnovi ankete, ki je bila že pred časom izvedena in je bilo kar 80% vprašanih za to, da se v šoli namesti delikomati s toplimi napitki, so v septembru le-tega tudi namestili. Prve dni je bila pred njim »nepregledna« množica radovednežev in tudi uporabnikov. Sedaj se je stanje normaliziralo. Ne bo pa napak, če se tudi starši z otroki pomenite o pogostosti in primernosti uporabe, saj vsak napitek stane 60 SIT in žepnine lahko prekmalu zmanjka.

Dejavnosti ob tednu otroka

Prvi teden v oktobru (teden otroka, 1.-7. 2001) so v vrtcu in šoli potekale različne dejavnosti za otroke.

V vrtcu so vzgojiteljice prav za vsak dan malčkom pripravile novo presenečenje. Prvi dan sta otroke obiskala Telebajska Lili in čarovnik Toni. Drugi dan so imeli v vrtcu glasbeno dopoldne. Otroci iz najstarejših vrtčevskih skupin so z glasbili in pesmicami zabavali malčke mlajših skupin. Tretji dan so se najmlajši odpravili v gozd in nabrali kostanj. Četrti dan so imeli dopoldne kostanjčkov piknik in popoldne delavnice po skupinah. Peti dan so malčki obiskali še knjižnico in računalniško učilnico.

V šoli so se ta teden učitelji trudili dajati čim manj nalog, kar je bilo učencem v veliko veselje. Nekateri razredi pa so imeli še različne dejavnosti. Učenci prvih razredov devetletke so se skupaj s starši, učiteljico in vzgojiteljico zabavali in tekmovali v igrah Fit kluba. Učenci prvih razredov osemletke so si v Lutkovnem gledališču v Ljubljani ogledali predstavo z naslovom Taca Muca. Vsi učenci pa so si lahko v Kulturnem domu Moravče ogledali čarovnika in njegove spretnne trike, kar jim je delno omogočila Občina Moravče, ki je prispevala del financ in brezplačno uporabo dvorane.

BARBARA FALE, foto: Andreja Vavpetič

Osnovna šola Jurija Vege Moravče Koledar prireditvev in dejavnosti za mesec oktober

11. 10. skupne govorilne ure

- Dejavnosti ob tednu požarne varnosti (gasilska vaja).
- Dejavnosti ob mesecu športa.

26. 10. - obisk grobov padlih za domovino

29. 10. - 4. 11. - JESENSKE POČITNICE

V primeru objektivnih okoliščin si šola pridržuje pravico do spremembe datuma ali ure napovedanih dejavnosti.

Pisma bralcev

Tokratni uvodni komentar je mnogim razburkal dan. Hvala vsem, ki ste me poklicali in mi čestitali. In hvala tudi vam, ki ste me zaradi tega grajali, ker prav zato vem, da je dosegel svoj namen. Objavljam vse odgovore nanj, da mi ne boste očitali cenzure. Žal mi je samo zato, ker sem morala zavoljo tega za prihodnjo številko shraniti v uredniško mapo kar precej prispevkov. Prispevki so nelektorirani!

ODGOVOR UREDNICI in moji odgovori Vam

Ko beremo članek objavljen z naslovom "Namesto uvoda pa tokrat komentar" objavljen v glasilu Novice iz Moravške doline z dne 7.9.2001 št. 7, terja kar nekaj polemike oz. odgovorov z namenom objektivnega obveščanja javnosti in prikazovanja stvari takih kot so in ne samo takih kot jih navaja avtorica citiranega članka.

Zadeve, ki bi dejansko in celovito prikazale dogajanje na seji, način dela politične opcije, ki jo zagovarja, preprosto ona opusti. Novinarji, ki pa so opisali dogajanje na seji na podlagi dokumentov in videnja pa nanjo ne naredijo vtisa, ker seveda pišejo po njenem mnenju, po diktatu urednikov.

Trditev o pristranosti novinarjev tako uglednih glasil kot sta Dnevnik in Delo je groba žalitev uredniške politike dveh uglednih slovenskih dnevnikov, ki pravzaprav nimata nobenega motiva do katere koli strani v internih moravških zadevah, ampak bi to kvečjemu lahko pripisali njej sami kot avtorici tega članka, saj bi se sama morala postaviti v nevtralnno držo kot urednik glasila vseh Moravčanov in bi njeni vloži bolj pristajalo pisanje poročil o zadevah ne pa komentarjev z osebno prizadetostjo oz. motivacijo. Ta njena drža bi se lahko tudi smatrala kot zloraba pristojnosti urednika za pisanje o osebni prizadetosti.

Spoštovani gospod Ravnikar, čudim se,

da ste naše glasilu nehali brati že na tretji strani. V nasprotnem primeru bi prav gotovo našli na str.5 poročilo z obeh sej, v katerem natančno navajam vse, kar se je na seji dogajalo. Prepričana sem, da je poročilo dovolj natančno, da so bralci izvedeli, kaj ste na seji obravnavali in katere sklepe ste sprejeli. Pozabljate, da je glasilu izšlo 2 meseca po sejah in so bralci o tem že brali v drugih časopisih. Zbrala pa sem tudi dovolj poguma, da sem se poslužila novinarske zvrsti komentar, ki mi dopušča ob določenih dejstvih napisati osebno stališče. To sem tudi jasno zapisala in ne vem, zakaj ste ga brali, če vas moje osebno stališče ne zanima. Prav tako sem se spodaj podpisala in s tem potrdila, da za pisanje odgovarjam. Nimam se čemu skrivati.

Ne omenja pobude po razčiščenju financ na Občini Moravče, kjer njeni politični opciji to ne ustreza.

Najprej bi vas rada vprašala, kdo so moji somišljeniki? Nisem in tudi nisem bila članica nobene politične stranke. Res pa je, da me nekateri svetniki gledate z viška in me po vsej sili hočeta »zbasati« v eno politično opcijo. Glede financ pa samo to, če bi v gradivih za seje ali ustnih poročilih nadzornega sveta bile navedene nepravilnosti finančnega poslovanja, bi se verjetno pozanimala, kako in kaj. Ker pa je bilo poslovanje vedno brez nepravilnosti, nisem imela osnove, da bi finančno službo zaprosila za vpogled v dokumente. Zakaj pa vi kot svetnik, ki

imate dosti več pristojnosti, tega niste storili? Mislim, da je bila to vaša dolžnost in ste soodgovorni, če ste za nepravilnosti vedeli ali predvidevali, da so, pa niste ukrenili ničesar.

Njo in njene somišljenike moti prisotnost javnosti in novinarjev, treba pa je vedeti, da so seje občinskega sveta javne in na njih lahko prisostvuje vsak zainteresirani občan in tudi novinarji. Pozicija ima na svoji strani moč preglasovanja, kar seveda pridno izkorišča, opozicija pa prisotnost občank in občanov, da bi si ustvarili jasno mnenje o načinu dela pozicijskih svetnikov. Ko razmišlja o svetnikih, pa seveda ne piše, da del svetnikov pozicije, ki jih tako vneto zagovarja kandidira enkrat na eni listi, drugič na drugi. Med njimi pa je kar nekaj takih, ki menjajo stran v času mandata, kar je čisto zavajanje volilcev.

Spoštovani gospod Ravnikar, res ne vem ali ste brali, kar sem napisala, ali tisto, kar ste hoteli, vse bolj se mi zdi verjetno, da velja to drugo. O pozicijskih svetnikih sem napisala, da so bili kot preplašeni otroci, komentirati njihovih izjav, ki jih ni bilo, pa seveda nisem mogla. Prisotnost občanov in novinarjev me pa še zdaleč ne moti, saj sem se z enimi in drugimi pogovarjala in spoznavala njihova stališča. Je to narobe?

Svetnika LDS in tudi še nekaj ostalih svetnikov želimo, da so občani in občanke podrobno seznanjeni o vseh dogajanjih, posebno pa kar se tiče finančnega poslovanja.

Neodtuljiva pravica občank in občanov je, da so seznanjeni kakor se troši denar iz proračuna pa naj bo to vseč poziciji ali pa ne. Finance – denar so tista stvar, kjer stoji ali pade verodostojnost aktualne oblasti, povsod in to velja tudi za občino Moravče.

Če želite, da bi bili podrobno seznanjeni o vseh doogajanjih v občini, boste morali zaposliti poklicnega novinarja, ki bo ves dan na preži za senzacijami in jih tudi pisal. Sama to delo opravljam pogodbeno in se po najboljših močeh trudim, da pridobim članke o dogajanjih, za katere izvem ali me nanje povabijo. Kar pa se dogaja v zakulisju in česar ne vem, pa ne morem obelodaniti. Ste tudi član izdajateljskega sveta, pa me niste nikoli obvestili o problemih, ki jih povzročam Vam in vsem občanom s širjenjem neresnic. Poleg tega pa je za nekatere, naše glasilo prav v času volitev tako interesantno, na moje podobe za pisanje pa v nevolilnem času ne reagirate. Glede financ pa sem vam že odgovorila.

Tudi referendum ji ni po volji, mogoče se boji da občanke in občani ne bi glasovali po njeni volji.

Da mi referendum ni po volji, je znova vaša ugotovitev. V članku pišem, da ne morete v isti sapi vse zamočlane žrtve proglasiti za zločince in govoriti o demokraciji in referendumu. To sta si nasprotujoči dejstvi in to sem komentirala.

Sprašujem gospo urednico, so bili borci, ki so umrli na Golčaju pobiti od strani okupatorja in izdani od strani domačega izdajalca zločinci in katero sodišče jih je obsodilo, je bil to zločin, da so ljubili slovensko zemljo in slovenski narod in se zanj tudi borili. So bili zločinci preprosti ljudje Hrastnika, ki jih je žive požgal okupator, ob pomoči izdajalca? So bili zločinci domoljubi, in katero sodišče jih je obsodilo, ki so umrli v cerkvi na sv. Urhu in njegovi okolici npr. Kozlarjevi gmajni. Med njimi je bilo mnogo žena in deklet. Umrli so mučeniške smrti, mučeni in pobiti od strani okupatorjevih hlapcev. Ti so počeli takšna grozodejstva, da so se jih sramovali celo njihovi gospodarji. Še mnogo je podobnih dogodkov, ki vam jih lahko naštejemo.

Evropa je bila razdeljena na dve strani, na stran protifastičnih in protinacističnih sil, kamor se prištevajo tudi naši hrabri borci, kar jim priznavajo tudi vse zahodne demokracije. Druga pa je bila stran zločinsko in okupatorska stran, kateri se je zaradi osebnih koristi priključil manjši del slovenskega naroda. Ti se tudi danes ne morejo sprijazniti s sramotnim porazom in podirajo partizanska obeležja in še več ne priznajo njihove zmage. Na svojih shodih in prireditvah javno oznanjajo, da niso bili poraženi in da vojna še traja. Nasproti njim pa stoji večina slovenskega naroda, ki je pošten in nosen na svojo zgodovino, vlogo ki jo je odigral med drugo svetovno vojno na pravični in zmagoviti strani. V

primeru, da pa bi ponovno prišlo do podobne situacije, se ne bi nikdar udinjal okupatorju. Naj je nekaterim vseč ali ne, kolesja zgodovine se ne da zavrteti nazaj in iz poraženca narediti zmagovalca.

Tudi sama sem do konca gimnazijskih let verjela v pravljico črno belih junakov vojne, kakor sem jo imela priložnost spoznati preko šolskih ur zgodovine. Z leti pa sem spoznala, da vojna ni pravljica in so zato zmagovalci in poraženci zakrivali zločine. Hec je samo v tem, da jih eni in drugi nočejo priznati. Ste morda prebrali v četrtkovem Dnevniku (27.9.2001, str.5) članek mladinega novinarja Bernarda Nežmaha Skrivači trupel? Kaj pravite na to? Poleg tega pa v razmislek citiram delček pisma gospoda Toneta Peterke, ki ga je osebno naslovil name in sem mu zanj hvaležna. Bil je eden od svetlih trenutkov politične natezalnice zadnjih dveh tednov ob pripravi gradiva za to številko.

»Oprostite gospa, ne vi ne omenjena gospoda ne morete dogodkov tistih časov razlagati objektivno. Jaz pa sem eden redkih še živečih, ki sem tisto dobo sodoživljal. Ob koncu še dejstvo: vsa dejanja domobrancev so spremljala in beležile terenske organizacije OF. One so tudi izrekle sodbe in obsodbe. Takrat ni bilo ne časa ne možnosti, da bi slehernika postavili pred redno sodišče kot v današnjih časih. Podobno kot pri nas so z okupatorjevimi sodelavci ravnali tudi drugod po svetu, predvsem v Franciji. Zato je trditev o izvensodnih pobojih deloma krivična. Verjamem pa, da je bila v marsikaterem primeru obsodba tudi krivična in so bili med prizadetimi tudi posamezniki, ki si tega niso zaslužili.«

Pa še to.

Kar pa se tiče individualnega pristopa ga. urednice do občana A.C. in njene ocene njegove intelektualnih sposobnosti, pa smatram, da je ga. urednica prestopila vse meje dobrega okusa, zlasti v vlogi urednice glasila, če ne tudi njenega osnovnega poklica.

STANE RAVNIKAR, LDS

Občan A.C. je izjavil, da prispevka ni sam napisal. Tudi tega ne, ki je objavljen v tej številki, kar je potrdil po telefonskem pogovoru. Pravi, da se tako dela v razvitem svetu, vendar za navedenimi stališči stoji. Moja pohvala glede hitrega dojetanja politične slike po prisostvovanju na eni seji, pa bi mu lahko samo laskala. Vsaj meni bi, ker sem v spoznavanje politične scene vložila veliko več truda.

Kar pa se tiče strokovnosti mojega poklicnega dela, pa res ne razumem, da stojite križem rok kot pri finančnem poslovanju. Ste predstavnik ustanovitelja šole in me lahko kadar koli obiščete in se na lastne oči prepričate, če so vaši očitki utemeljeni.

BERNARDA MAL

Spoštovane gospe in gospodje!

Ob prebiranju Moravških novic, posebej pa zadnje številke, dobi bralec, ki ne pozna dejansko razmerje sil občutek, da je v tej dolini nekaj hudo narobe. Zakaj?

Sama vsebina časopisa nemalokdaj daje občutek, da ga ureja in financira nekdo iz starega dela Ljubljane, ne pa ljudje, katerim je državna institucija zaupala to delo in finančna sredstva, ki pa seveda niso majhna. Postavlja se vprašanje upravičenosti takega lokalnega časopisa – »troblje posameznikov«, ki preko omenjenega medija uresničujejo svoje lastne in ne družbene koristne interese. Podoben občutek pa dobi občan ob pogledu na delo svetnikov, ki so bili demokratično izvoljeni in jim je bil zaupan mandat, v katerem bodo uresničevali želje, hotenja, potrebe vseh, ne le posameznih volivcev.

Zakaj?

Nekateri svetniki menjajo barve hitreje kot kameleon – vse to zavisi od trenutne »smeri vetra«. Na sejah namreč sprejemajo sklepe, za katere posledice se sploh ne zavedajo, saj niti ne poznajo njegove vsebine.

Marsikdo od prisotnih opazovalcev seje se sprašuje, kako predsedujočemu uspe prešteti glasove, ko pa niti ne veš, kaj svetnik počne z rokami – ali glasuje, ali se praska za ušesom, ali...? Posledica takega dela je tudi sklep o postavitvi spomenika zamočlanim žrtvam. Smo namreč edina država v Evropi, ki postavlja spominska obeležja ljudem, ki so bili v drugi svetovni vojni na drugi strani – na strani Hitlerja; razen seveda Španije samo do smrti generala Franka. Ob takih odločitvah sploh ni pomembno ali je bil nekdo zapeljan ali pa je sam zavestno počel grozodejstva nad lastnim narodom. Še manj nepošteno pa je, da se hoče večina oprati krivde na račun onih prvih, namesto da bi tisti, ki govorijo o zapeljivosti, s prstom pokazali na tistega, ki je zapeljal in njemu sodili. Kako se temu streže pa je lep primer Haško sodišče. Svetniki delijo razna nepovratna sredstva, pomoči in tako naprej. Do tu vse lepo in prav, vendar se postavlja vprašanje upravičenosti in nazadnje racionalna, namenska poraba teh sredstev. Kje je tu kontrola, nadzor nad temi sredstvi?!

Vlagajo se velika sredstva v ohranitev kulturne dediščine. Lepo! Vendar kje je zapisan sorazmerni lastniški delež občine pri teh objektih? Kajti velika razlika je ali se ta sredstva vlagajo v privatne ali družbene objekte?

Pri delitvi sredstev za športno dejavnost,

oziroma delo kulturnih organizacij – društev pa se je pomešalo, kaj je večjega pomena za prebivalce Občine Moravče, saj se tudi tu pojavlja nesorazmerje.

Prodaja se tudi občinska nepremičnina, katera se je komaj spravila v red za potrebe občine.

Lahko bi še našteval, vendar nima smisla. Sprašujem se samo, koliko časa bodo še pri delu naših svetnikov v ospredju taki interesi in ne interesi večine občanov, kajti delajo in razpolagajo s sredstvi davkoplačevalcev, za kar so tudi iz tega denarja plačani, zato bi tudi pričakoval, da bo družbeni interes nad osebnim.

In na koncu mojega prispevka tudi misel na nadomestne volitve župana.

Izgleda, da so dosedanjemu županu kljub prizadevanju zaradi preobilice dela določene stvari ušle iz rok. Sedaj je možnost, da se ponovno izvoli človeka, ki bo znal pogledati na probleme in težave občanov neobremenjeno od pritiskov s strani, ali od zgoraj in ponovno postaviti stvari na svoje mesto.

Pomislite! Mogoče »jo« ali »ga« imate v svoji bližini?

Predlagajte, saj gre za nas, občane občine Moravče! Lepo pozdravljeni!

DUŠAN GROŠELJ,

predsednik OO ZLSD Moravče

Predvolilni čas in Uprava Občine Moravče

V predvolilnem času prenekateri kandidati radi uporabljajo za svoj vzpon na mesto župana občine kritike na račun dela občinske uprave. Ne trdimo, da je naše delo brez vsakršnih napak, toda prevečkrat se občinski upravi pripisujejo napake političnih odločitev, ki pa jih ne sprejema občinska uprava, ampak organi odločanja v občini (župan in občinski svet) ali na republiški ravni.

Občinska uprava torej ne more biti kriva za pomanjkanje sredstev za določeno investicijo, za morebitno odlaganje prepotrebni del na vodovodu ali cestah iz leta v leto.

Vedeti je tudi potrebno, da so se postopki za pridobivanje gradbenih dovoljenj bistveno podaljšali, da je potrebno pridobiti vsa potrebna soglasja lastnikov zemljišč, ki jih morajo overiti pri notarju in da je mnogokrat rekonstrukcija ceste ustavljena zaradi nesoglasij lastnikov zemljišč..

Trditve nekaterih »volilnih štabov« nikakor ne ustrezajo resnici. Govori se o razprodaji občinskega premoženja, pa o razdeljevanju nepovratnih sredstev nekaterim občanom iz proračuna

občine in podobno. Vse to so nepreverjene in neresnične trditve, ki mečejo slabo luč na delo občinske uprave.

Občani premalo poznajo stanje, v kakršnem se nahajajo lokalne skupnosti, kot so občine.

V občini Moravče ni podjetij, podjetnikov in obrtnikov, ki bi v večji meri sofinancirali izgradnjo objektov komunalne infrastrukture. Pri sprejemanju proračuna se je skoraj po pravilu vedno jemalo iz sredstev za vzdrževanje cest in zimsko službo in iz sredstev za delo občinske uprave, zato občinska uprava nemalokrat ni mogla upoštevati pripomb občanov na stanje cest in podobno.

Ob vseh kritikah pa bi se vendar lahko našel nekdo, ki bi realno ocenil, da je Občina Moravče v letih od njene ustanovitve dalje le napredovala, tako pri opremljanju s komunalno infrastrukturo, kot tudi na področju šolstva, otroškega varstva, sociale, športa, kulture, zdravstva, kmetijstva in turizma.

Le z dolgoročnejšim načrtovanjem, ki ne bo le plod trenutnih političnih razmerij v občini, bo mogoče občino popeljati v moderno lokalno skupnost, kjer bodo občani ob lastni aktivnosti zaživel tako, kot si vsi želimo.

*delavci občinske uprave
Občine Moravče*

Namesto uvoda pa tokrat komentar

(Novice iz Moravške doline št. 7 - avgust 2001)

Gospa urednica Bernarda Mal!

V komentarju Novic iz Moravške doline ste (sicer posredno) zapisali tudi vaš odgovor na moj članek z naslovom Sprenevedanje na moravški način. Naj kar takoj zapišem, da sem svoj članek oddal z mojim polnim naslovom. Zakaj je bil objavljen z inicijalkami A. C., ne vem. Morda vi veste?!

O neokusnosti vaše pripombe "kdo je zajec", ki si ne upa izdati imena, ne bom pisal. Ob tem želim (neskromno) reči, da sem za promocijo občine Moravče in če hočete Moravške doline prispeval znaten delež. Kot npr.: šahovski mednarodni turnir, katerega že kar tradicionalno, uspešno organiziramo tretje leto. In še: kje so pogostene večje skupine gostov? V gostilni "Kavka", mar ne?! Tudi to je promocija našega kraja. Še bi lahko našteval, pa to ni moj namen.

Na kraju mi dovolite urednica Malova še nekaj misli Vašega komentarja. Po mojem videnju in razumevanju močno izražate

svojo nestrpnost do vsega, kar ni po vašem okusu oz. prepričanju, daleč od pozitivnega doživljanja sveta okoli sebe. Še posebej ste to izrazili v predzadnjem odstavku vašega komentarja, ker pravite "zanalšč sem napisala po svoje" in naprej "da boste tudi bralci ob branju napenjali svoje možgane".

V odstavku pred tem pa celo od nas bralcev zahtevate, naj zavijamo rokave ob presoji vsebine komentarja itd. Urednica Bernarda Mal! Ali takšno pisanje opravičuje raven - če hočete tudi strokovno - novinarja; še manj pa urednika. In naprej: Vaše pisanje o dogodkih vaših sorodnikov oz. vašega strica med drugo svetovno vojno. Verjamem, da so svojci preminulega sorodnika v katerikoli vojni prizadeti - kjerkoli je žal preminil. Vendar, če želimo pisati o žrtvah v Moravški dolini, potem pišimo o vseh zločinih, storjenih z enega ali drugega brega. Osebo menim, da to sodi v področje zgodovinarjev, kjer so za to strokovno usposobljeni. Prav zagotovo pa časnik Novice iz Moravške doline ni vaša osebna last, še posebej zavoljo tega, ker kar enostavno potom tega časnika nam bralcem naročate in zahtevate, naj napnemo možgane, mislimo s svojo glavo itd. Z vašo glavo Urednica Bernarda Mal nismo razmišljali in tudi poslej ne bomo. Toliko nam pa lahko zaupate ali nas vsaj do te mere spoštujete. Vaše skrbništvo za naše glave glede razmišljanja, pa ohranite za zasebne ali osebne namene.

CERAR ALOJZ,
Marokova 3, Moravče

Gradivo je nelektorirano zaradi objektivnega pristopa. Gospodu Alojzu Cerarju samo čestitam, da premore toliko »trofej« za opravljeno delo. Glede podpisa pod člankom: hranim original, kjer se je tako podpisal in v levi kot navedel še svoj naslov. Človek bi pričakoval, da se tisti, ki se spoznajo na vse, vedeli tudi to, kako se izrazi želja po podpisu pod članek. Moje opozorilo pa se je nanašalo na to, da se pravi avtor ali pisec besedila ni podpisal, kar je gospod Cerar potrdil že drugič. Torej tudi tega članka ni napisal sam, se pa z dejstvi navedenimi v njem strinja, kar je povedal v telefonskem pogovoru 2. oktobra.

Moja nestrpnost, časopis- moja osebna last, poziv, da berite in razmišljajte s svojo glavo in drugi očitki iz tega pisma pa se mi ne zdijo vredni odgovora. In še enkrat, spoštovani bralci, presojajte jih z lastno močjo razuma!

UREDNIKA

Vredna, znamenita in občudovana drevesa v občini Moravče

Tako kot po velikem delu Slovenije tudi v občini Moravče prevladuje po površini gozd. Površina gozda je v občini 3.145,63 ha, kar pomeni 51 % celotne površine občine*. V gozd se združujejo skupine in posamezna drevesa, katera mnogokrat s svojimi merami, izgledom in drugimi posebnostmi burijo predstave in domišljijo ljudi, hkrati jim tudi predstavljajo dolgotrajno navezanost in spoštovanje do narave in do življenja nasploh. Posamezna drevesa tako postanejo simbol marsikaterih pomembnih dogodkov v življenju. Pri tem je potrebno razlikovati drevesa, ki so samonikla in rastejo v naravnih razmerah in drevesa, ki so bila prinesena od drugod in kasneje zasajena. Drevesa so občudovana po vsem svetu, zato tudi ni nobena redkost, da je marsikateri popotnik v preteklosti prinesel z daljnih potovanj seme ali sadiko določene vrste drevesa, ki ga je zasadil na slovenska, tudi na moravska tla.

Na Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju vodimo evidenco pomembnih dreves, ki jih označimo kot dendrološka naravna vrednota. Pri tem je potrebno povedati, da je veliko dreves pogojeno tudi s kulturno in urbano krajino. Vsako takšno drevo se najprej evidentira, ovrednoti in se ji dodeli status. Izhodišča za vrednotenje so razdeljena v več sklopov:

1. **biološka izhodišča**, kjer se vrednotijo dendrološke značilnosti (višina, debelina,...), botanične značilnosti (vrste, mutanti,...) in ekološka izhodišča,
2. **kulturnozgodovinska izhodišča**, kjer se vrednotijo kulturnozgodovinska funkcija (vaška drevesa,...), estetska funkcija in funkcija v odprti krajini (orientir v krajini,...),
3. **neposredna uporabnost** (cvet, plod,...),
4. **simbolika** (pesništvo, pripovedništvo).

Med najbolj zanimiva oziroma vredna, znamenita in občudovana drevesa v občini Moravče vsekakor sodijo *platana v Tuštanju* in *lipa v Zalogu*.

Platana v Tuštanju raste jugozahodno od Moravč, pod vznožjem Ciclja, kjer stoji renesančna graščina s pripadajočim posestvom. Na zahodni strani, nasproti vhoda v graščino, raste mogočna platana z obsegom okoli 600 cm in višino preko 20 metrov. Platana ima na dvorišču veliko prostora, zato se je krošnja razvila zelo na široko in je platana vidna z velikega dela Moravske doline. Ta platana je javorolistna platana, katero so v preteklosti (že v 17.stoletju) dobili s križanjem ameriške in vzhodne platane.

Poleg gospodarskega poslopja raste tudi mogočna lipa, ki je bila večkrat obsekana.

Lipe v Zalogu rastejo pred nekdanjim gradom v Zalogu pri Moravčah. So skupina štirih lip z zelo dobro izraženimi habitusi. Skupina lip deluje kot izpostavljena točka, tudi kot orientir in je vidna s širše okolice. Lipa je domača drevesna vrsta, ki je v mnogo krajih po slovenskem postala narodno drevo in so jo zasajali kot vaško, hišno, turško drevo.

V evidenci pomenih dreves v občini Moravče, ki jo vodimo na Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju je **za sedaj 15 dendrološki naravnih vrednot**, med katere se uvršča tudi **Hruškov dreved v Moravčah**. Star hruškov dreved ob cesti Krtina-Moravče obeležuje vstop v kraj in sooblikuje značilno vstopno veduto.

Pri varovanju dendrološke naravne vrednote se čedalje bolj pojavljajo problemi pri vzdrževanju in nestrokovnem poseganju v drevesa. Mnogokrat je obžagovanje predstavljeno z »obglavljanjem« drevesa, kar pomeni, da na koncu ostane le deblo s štrclji. Pri posegih v drevesa je potrebno biti pazljiv, potrebno je opustiti stare sanacijske prijeme (cementiranje, uporaba herbicidov in pesticidov, odžaganje debelejših vej,...). Poseben problem je tudi soljenje cest, ki velikokrat drevesom ob cestah spremeni (zasoli) kemizem tal, kar povzroči oziroma pospeši propad drevesa.

Drevesa so svojo trdoživostjo in dolgoživostjo vez s preteklostjo in prihodnostjo, vez s človekom in naravo. Njihovo spoštovanje in spoštovanje do narave naj bo kultura sedanjosti.

ALEŠ OCVRK, univ.dipl.inž.gozdarstva
Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju

Alojzij vneto šahiste zbira,
občina z internetom ga (ne) podpira !
Zbral šahiste iz petih držav,
tudi Antonij iz Ukrajine je v Moravčah igral.
Da zbral bi tristo tisoč,
katere je za nagrade dal,
je vneto sponzorje iskal.
Še občina se izkaže
desetino iz časov valptov,
šahistom takoj nakaže.

V Krtini avtocesta zgine,
označena za domačine.
Kdo bi se ukvarjal
z vozniki iz tujine!

Oblaki in politika

Vsi ljudje sveta verjetno poznajo dobre in slabe oblake. Posebno dobro jih poznajo ljudje na podeželju. Iz dobrih oblakov prihaja blagodejni dež, ki se ga veselijo vsi, še posebno ob suši. Kadar pa se dobrim preveč približajo nevihtni (beri politični), švigajo strele, pada toča, nastane povodenj. Ta pa odnaša vse stvari, s katerimi bi si podeželani lahko lajšali življenje, npr. z boljšimi cestami.

Ko pa se oblaki politike razpršijo, ostane samo ŠKODA.

Dogodki na območju občine Moravče od 1.7.2001 do 31.8.2001

VLOM V DELOVNI KONTEJNER V GORI PRI PEČAH

PP Domžale je bila po telefonu obveščena, da je bilo vlomljeno v delovni kontejner v naselju Gora pri Pečah. Policisti so na kraju ugotovili, da je do sedaj še neznan storilec iz kontejnerja odnesel več kosov orodja in gradbenega materiala. Lastnik je oškodovan za okoli 100.000,00 SIT. Policisti z zbiranjem obvestil o storilcu nadaljujejo.

OMAGAL V MORAVČAH

Policisti PP Domžale so bili telefonično obveščeni, da se v centru Moravč nahaja starejši moški, ki se je izgubil. Policisti so poskrbeli, da je starejši moški, ki je z območja Blagovice, varno prispel domov.

INTERVENCIJA V MORAVČAH

PP Domžale je bila po telefonu obveščena, da je bil v gostinskem lokalju RC v Moravčah pretepen občan B.F. Policisti so na kraju ugotovili, da ga je pretepel J.M., katerega čaka srečanje s sodnikom za prekrške.

ZAPROSILO ZA INTERVENCIJO NA SELU PRI MORAVČAH

Na PP Domžale je poklical občan P.F. in zaprosil za intervencijo z navedbo, da ga je na travniku napadel sosed. Policisti so na kraju ugotovili, da je prišlo do prepira in prerivanja med P.F. in P.A.. Oba čaka soočenje pri sodniku za prekrške.

INTERVENCIJA V MORAVČAH

Na PP Domžale je poklical občan in zaprosil za intervencijo z navedbo, da je pred gostinskim lokalom Lea bar preglasna glasba, ki moti občane. Policisti so na kraju ugotovili, da je občan P.S. v svojem avtomobilu prekomerno poslušal glasbo, s katero je motil nočni mir in počitek občanov. Kršitelju je bila izrečena denarna kazen.

INTERVENCIJA V MORAVČAH

Policijska postaja je bila obveščena, da je neznanec v lokalju Detelca razbil okensko steklo. Policisti so na kraju ugotovili, da je steklo razbil U.Š., zoper katerega so policisti napisali kazensko ovadbo in se bo za svoje dejanje moral zagovarjati na sodišču.

ŠE NEKAJ NASVETOV IN PRIPOROČIL OB ZAČETKU ŠOLSKEGA LETA

Kot že vsako leto tudi letos ob pričetku šolskega leta opozarjamo vse udeležence v cestnem prometu, da spoštujejo cestno prometne predpise in pazijo na najmlajše udeležence v prometu, ki so prvič prestopili šolski prag. Našim najmlajšim udeležencem v prometu pomagajmo in jim s svojim zgledom pokažimo, kako se moramo obnašati v prometu, da bo njihova pot v šolo varna in brezskrbna.

MARKO KLADNIK, vodja policijskega okoliša

MALI OGLAS

V Moravčah najamem primeren prostor za shranjevanje orodja in materiala. Pokličite na 041 647 602.

Spoštovane bralke, bralci in poslovni partnerji Novic iz Moravske doline

Vse naročnike oglaševanja PONUDBE DELA v naši reviji naprošamo, da nam glede na zahteve Tržnega inšpektorata RS in Inšpektorata za delo pri uveljavljanju Zakona o preprečevanju dela na črno, Zakona o varstvu potrošnikov, itd., skupaj z besedilom oglasa priložite:

- Pravne osebe: fotokopijo izpisa registracije iz sodnega registra;
  - Zasebniki – samostojni podjetniki: fotokopijo priglasiivnega listam ki ga je izdala Davčna uprava RS in obrtno dovoljenje, če opravljate obrtno dejavnost.
- V NASPROTNEM PRIMERU OGLAS NE BO OBJAVLJEN!**

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta in dedka

Mirka Pavkoviča

z Dol pri Kraščah 52

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Zahvaljujem se župniku za opravljen cerveni obred, pevcem okteta TOSAMA za zapete žalostinke in vsem, ki ste ga pospremili skupaj z nami na njegovi zadnji poti.

Hvala vsem, ki stojite ob njegovi gomili.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V devetindesetem letu nas je zapustil
brat, stric in svak

Jože Urbanija

iz Moravč

Iskreno se zahvaljujem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno pa družini Stefan in vsem, ki ste ga spremljali na zadnji poti. Hvala za izrečena sožalja, sveče, cvetje in darove za svete maše. Zahvala p. Dragu Lavriču za lepo opravljen pogreb in pevcem za zapete žalostinke.

Vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

*Črna zemlja tebe krije,
tvoje srce več ne bije
utihnil tvoj je smeh, tvoj glas,
o, ata, prekmalu si odšel od nas.*

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je zapustil
naš dragi ata, stari ata, brat in stric

Martin Ribič

Okolnov ata s Kovačije

Iskreno se zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče, darove za cerkev in svete maše. Še posebej pa se zahvaljujem podjetju Termit in patronažni službi Moravče ter dr. Marjanu Dežmanu. Lepo se zahvaljujem vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Bodite prvi!

NISSAN ALMERA SEDAN

Predstavljamo vam nov model Nissanove Almere, zato smo pripravili posebno presenečenje za prve kupce Almere Sedan. Obiščite nas v našem salonu z vozili Nissan v Moravčah. Vabljeni.

Pooblaščen trgovec:

Nissan servis Krulc, Cesta heroja Vasja 8,

1251 Moravče, telefon: (01) 723 12 00, telefaks: (01) 723 10 84

www.nissan-krulc.com

Načrtujemo in izboljšujemo.
Že več kot 80 let.

SPINA

V tekstilni trgovini Krašcah, imamo poleg spodnjega perila, otroške in odrasle pižame in oblačila. lahko izberete izdelke iz stekla, posode, gospodinjski pribor, otroške igrače, ure, filme, kasete video in avdio,...

Poleg ugodnih cen vam nudimo količinski popust-diskotne cene.

NOVO NOVO NOVO .... TRAJNO NIZKE CENE

- RIŽ S. ANDREA 1KG VAK.	217,00
- KROMPIRČEK 200GR BON SNACK	172,60
- PAPRIKA 720ML LA PALMA	218,80
- MEŠANI BONBONI 100GR KOKTEL	55,00
- DODATEK JEDEM 100GR VITO	159,90
- RIBE SKUŠA FILETI 120GR	176,80
- ČOKOLADA BAMBO 100GR	71,50
- SOL ZA POMIVALNI STROJ DAT5 1KG	84,90
- PRALNI PRAŠEK PERVEL 3KG	592,30
- det. za pomivanje posode 4L AMICO	457,80

SUPER NIZKE CENE SVEČ !!!

Piramida	119,90
Kocka-velika	219,90
Mojca-velika	179,90

Priporočamo vam nakup v naših trgovinah v Krašcah, Šentvidu in Pečah!

sliko pleskarstvo®

PIRC

Matej Pirc s.p.
gsm 041-647-602
Stegne 11
1251 Moravče

Za prijetno jesen

Vsem, ki vas po brezskrbnem dopustu skrbi, kako zagotoviti denarna sredstva za vse obveznosti, ki jih prinaša jesenski čas, v Banki Domžale nudimo:

POTROŠNIŠKE KREDITE

- Po izredno ugodnih obrestnih merah z odplačilom do 60 mesecev
- Našim zvestim strankam, ki z nami poslujejo preko tekočih računov, ponujamo možnost najetja gotovinskega kredita brez zamudnega potrjevanja obrazcev

STANOVANJSKE KREDITE

- Pri reševanju stanovanjskega problema vam pomagamo tako, da vam strokovno svetujemo in skupaj z vami izberemo za vas najugodnejšo možnost kreditiranja. Nudimo vam konkurenčne dolgoročne kredite, z možnostjo odplačila do 20 let

Za varno hrambo vaših dragocenosti so vam na voljo

SEFI

- Sefi so različnih velikosti. Z njihovo uporabo se najbolje zavarujete pred nezaželenimi obiskovalci v vaših domovih.

Oglasite se v eni od enot bank, kjer dobite vse potrebne informacije.

banka domžale

Banka Domžale d.d. Domžale,
bančna skupina Nove Ljubljanske banke

ANDREJ VRTAČIČ
Fortunata Berganta 3, 1240 Kamnik
Telefon/faks: 01 83 12 355, GSM 041 689 750

Pooblaščen izvajalec za vgradnjo strešne kritine:

- BRAMAC
- OPEČNA KRITINA (CREATON, TONDAH)
- ESAL (SALONIT ANHOVO)
- TEGOLA CANADESE
- TRIMO TREBNJE

Garancija:

- 10 let za delo
- do 50 let za material

Ugodna akcija!

BRAMAC-ov kredit
do 5 let

IR IMAGE

KRONA VSAKE HIŠE JE DOBRA KRITINA!